

Intézmény neve:	Szent Kereszt Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Szabályzat típusa:	Pedagógiai program 2019. augusztus
Intézmény címe:	2700 Cegléd, Pesti út 2-4.
Intézmény OM-azonosítója:	037300
Intézmény fenntartója:	Váci Egyházmegye Ordináriusa

Tartalom

1. Az iskola nevelési programja.....	6
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	6
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	8
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	12
Az egészségfejlesztés iskola feladatai	12
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	15
1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	16
A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok.....	18
A tanórán kívüli iskolai és az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai	18
A diákönkormányzat közösségfejlesztési feladatai	19
A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai	19
1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki feladatok	20
Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	22
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	22
A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	22
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program.....	24
A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők (BTMN) segítése ..	26
A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának, nevelésének elvei, keretei	27
Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása	28
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	30
1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	32
1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	32
A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák.....	33
A szülők közösségét érintő együttműködési formák.....	33
Kapcsolattartás az iskola partnereivel	34
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....	37
1.9.1. Az értékelés rendje	38
1.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	39
1.11. A felvételi eljárás különös szabályai	40
2. Az intézmény helyi tanterve	40
2.1. A ceglédi székhely helyi tanterve	40
A választott kerettanterv megnevezése	40
A választott kerettanterv feletti óraszám	42
Az egyes tantárgyakból előírt tananyag és követelmény	44
Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	44
Taneszközök használata	46
2.2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	46

Organikus pedagógia.....	46
Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	47
A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	48
Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	49
A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	51
Mindennapos testnevelés.....	53
A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	53
Családi Életre Nevelés (CSÉN).....	53
Szakkörök.....	55
Tanulmányi kirándulások.....	55
Tanulmányi versenyek.....	55
Táborok.....	57
Projektoktatás.....	57
2.3. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	58
Írásbeli feladatok értékelése.....	60
Szóbeli értékelés.....	60
2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	61
2.5. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	61
2.6. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	62
2.6.1. Az iskola egészségnevelési elvei.....	63
2.6.2. Az iskola környezeti nevelési elvei.....	68
II. Iskolakert.....	71
5-8. évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek:.....	75
Környezeti nevelés az egyéb foglalkozásokon, kiemelten a napközis és tanulószobai foglalkozásokat.....	77
2.7. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	79
A magatartás értékelésének elvei.....	80
A szorgalomjegyek megállapításának elvei.....	81
A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei.....	82
Tanév végén a tanulók könyvjutalomban részesülhetnek:.....	84
A tantestületi dicséret kritériumai:.....	84
2.8. ALAKI ELVÁRÁSOK.....	86
2.2 A kocséri Gábor Áron Tagiskola helyi tanterve.....	87
2.2.1 A választott kerettanterv megnevezése.....	87
2.2.2. A helyi tanterv óraszámai.....	88
2.2.2.1. A szabadon tervezhető órakeret felhasználása.....	88
2.2.2.2. A kocséri helyi tanterv óraszámai.....	89
2.2.2.3. Hittanórák, családi életre nevelés.....	90
2.2.2.4. Egyéb helyi sajátosságok.....	90
2.2.2.5. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának, nevelésének elvei, keretei.....	91
2.2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	93
2.2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	94

2.2.4.1 Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	94
2.2.4.2 A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	95
2.2.4.3 Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	95
2.2.4.4 A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	96
2.2.5 Mindennapos testnevelés	96
2.2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	97
2.2.7 Projektoktatás	98
2.2.8 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	98
2.2.8.1. Általános feladatok	98
2.2.8.2. Az iskolai szociális segítő tevékenysége	100
2.2.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	100
2.2.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	102
2.2.11 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	102
2.2.12 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	104
2.2.13 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	105
2.2.13.1 Az iskola egészségnevelési elvei	105
2.2.13.2 Az iskola környezeti nevelési elvei	106
2.2.14 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	107
2.2.14.1 A magatartás és a szorgalom értékelésének közös elvei	107
2.2.14.2 A magatartás értékelésének elvei	108
2.2.14.3 A szorgalomjegyek megállapításának elvei	109
2.2.14.4 Szöveges értékelés	110
2.2.14.5 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	110
3. Az óvodai élet megszervezésének sajátos elvei, tevékenységi formái	114
3.1. Bevezetés / történeti áttekintés – óvodaarculat/.....	114
3.1.1. Az intézmény bemutatása:.....	115
3.1.2. Az óvodánk személyi feltételeinek bemutatása.....	115
3.1.3. Tárgyi feltételek	117
3.1.4. Katolikus óvodakép	120
3.1.5. Katolikus gyermekkép.....	120
3.1.6. Funkciók és célképzés az óvodánkban	121
3.1.7. Differenciálás és egyéni bánásmód.	123
3.1.8. A katolikus, néphagyományőrző óvoda célja:	124
3.1.9. A katolikus, néphagyományőrző óvoda feladatai:	125
3.1.10. Az óvodai élet megszervezése.....	136
3.1.11. Az óvoda együttműködési formái és kapcsolatai	141
3.1.12. Tevékenységformák a katolikus óvodában	145
3.1.13. A gyermek óvodai életének színterei:	179
3.1.14. Óvodánk hagyományai, rendezvényei	182

3.1.15. Nevelési programunk megvalósítását segítő hálózat rendszere	183
3.1.16. Gyermekvédelem az óvodában	183
3.1.17. Óvodánk speciális szolgáltatásai	189
4. Záró rendelkezések.....	190
4.1. Záradékok	190
4.2. Legitimáció.....	191
5. MELLÉKLETEK.....	194
5.1 I. számú melléklet A szöveges értékelés kifejezéseinek táblázata	194
5.1.1. Az 1. osztályos tanulók első félévi eredményeinek szöveges értékelése	194
5.1.2. Az 1. osztályos tanulók év végi eredményeinek szöveges értékelése	196
5.1.3. A 2. osztályos tanulók első félévi eredményeinek szöveges értékelése.....	199
5.2 II. számú melléklet Óratervi táblák 2016. szeptembertől kimenő rendszerben.....	202

1. Az iskola nevelési programja

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az intézmény jellege

A Szent Kereszt Katolikus Általános Iskola és Óvoda 1993/94-es tanévben kezdte meg működését, akkor még Mészáros Lőrinc Katolikus Általános Iskola néven, 1 – 8. évfolyamon. A Pesti úti épületegyüttes az 1948-as államosításig az egyházi közoktatás céljait szolgálta. Az egyházközség képviselőtestülete 1993-ban igényelte vissza oktatási célokra.

Az iskola neve 2009. szeptember 1. óta Szent Kereszt Katolikus Általános Iskola lett, ezzel is erősítve az együttműködés az egyházközséggel. A plébániatemplom neve Szent Kereszt Plébániatemplom.

A következő „lépcsőfokot” a 2012. év folyamán további két intézmény egyházi fenntartásba vétele jelentette, amelyeket iskolánk tagintézményeiként jelölt meg a fenntartó. Az egyik intézmény a Cegléd Város Önkormányzata fenntartásában lévő Körösi Úti Óvoda, amelynek tagintézménye az Eötvös téri Óvoda, a másik pedig Kocsér község fenntartásában lévő Gábor Áron Általános Iskola, amellyel együtt a Váci Egyházmegye egy tornacsarnokot is átvett.

Az egyház álláspontja

Az egyház az iskolák és óvodák alapítását és fenntartását fontos missziós feladatnak tartja. Ezt különböző dokumentumokban részletesen kifejti, és az Egyházi Törvénykönyvben szabályozza:

„A mai társadalomban (...) az Egyház égető szükségességét érzi annak, hogy biztosítsa a keresztény gondolkodás jelenlétét.” (Kat. Isk. 11.) Ezért a Katolikus nevelés Kongregációja „felhívja a nevelés összes felelőseit – szülőket, az oktatókat, a fiatalokat, az iskolai hatóságokat -, hogy ide összpontosítsák minden erejüket és minden rendelkezésükre álló anyagi eszközöket, hogy ezek segítségével a katolikus iskola valóban a társadalom javát szolgáló és egyúttal apostoli munkát végezzen.”(Kat. Isk. 4.)

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.” (CIC 803. L,2.§)

„A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolákat, melyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelői feladatok teljesítésében.” (CIC 796. 1.§)

A katolikus nevelés szentírási, teológiai háttere

Mint tudjuk, a hitre nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább az életünkkel, ahogyan a hétköznapiakon viselkedünk és gondolkodunk. A gyermek azt az életstílust sajátítja el, amit a közvetlen környezetében lát (otthon a szülőktől, az iskolában a tanároktól).

Amikor tehát a katolikus intézményről, a katolikus nevelésről akarunk beszélni – mivel Jézus által adott küldetésről van szó -, megfontoljuk:

- A Szentírás tanítását, belőle Jézus tanítói és nevelői magatartását, az apostoli küldetését;
- Az Egyház Törvénykönyv rendelkezéseit;
- A zsinati dokumentumokat és a pápai megnyilatkozásokat.

Szentírás

Jézus, amikor eljött a világra, üdvösségünkre, magához vonzott mindenkit: a gyermekeket, az ifjúságot, a felnőtteket.

Jézus többször bizonyítja szeretetét a gyermekek iránt: „Akkor gyermekeket vittek hozzá, hogy tegye rájuk kezét, és imádkozzék fölöttük. A tanítványok elutasították őket, Jézus azonban így szólt: Hagyjátok csak a gyermekeket, ne akadályozzátok meg őket, hadd jöjjenek hozzám, hisz ilyeneké a mennyek országa.” (Mt. 19:13-15)

Jézus isteni küldetésben járt és valósította meg az Atya akaratát, hogy üdvözítse a világot. Ezért az Egyház tanítása szerint a keresztény nevelésnek példaképe és alapja maga Krisztus. Minden tanítónak, nevelőnek magatartását, gondolatvilágát Jézus evangéliuma szellemiségének kell áthatnia. Így lehet csak értékessé a krisztusi nevelés, tanítás. Jézus földi életében a meghívott apostolokra tanító feladatot is biztosít. A szinoptikusok leírásában olvasunk erről:

„Összehívta a tizenkettőt... aztán elküldte őket, hogy hirdessék, azaz Isten Országát... Útra keltek hát, bejárták a falvakat, mindenütt hirdették az evangéliumot.” (Mt 10,5-14; Mk 6,7-13; U 9,1-6) De Jézus kiszélesíti a „tanítók” körét, amikor a hetvenkét tanítványnak is hasonló feladatot ad, elküldve őket kettesével azokba a helységekbe, ahová menni készült. Lelkükre köti a jézusi pedagógiai alapszabályát, hogy szelídséggel kell tanítását hirdetni.

Ez a magatartás jellemezze a mai pedagógusokat is.”... tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű...” (Mt 11,29)

A tanítványok Jézus mennybemenetelekor kapták meg az isteni parancsot: „Menjetez tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket!” (Mt 28,19)

Ebben az apostolokban szóló parancsban maga az Egyház kapta meg feladatát és küldetését. Ezért is törekszik minden korban ennek a krisztusi küldetésnek megfelelni.

Zsinati dokumentumok és megnyilatkozások

A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai közül különösen a Gravissimum Educationis Momentum kezdetű leszögezi a katolikus nevelés jelentőségét, amikor azt írja: „Az Egyháznak is feladata a nevelés, sajátos okból: először is azért, mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség, legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek, a hívők számára át kell adnia Krisztus életét és állandó szorgoskodással segítenie kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak.” (G.E.3.)

E feladat megvalósítására szükséges, hogy az Egyház intézményesen is vállalja a tanítást, a nevelést az életkorok különböző időszakában.

Mindez oktatási rendszerünk intézményeiben: az óvodákban, általános és középiskolákban, kollégiumokban főiskolákon és egyetemeken, valamint az iskolarendszeren kívüli felnőttképzésben valósul meg.

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumú elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.” (Kat. Isk. 34.)

Ezzel, az Egyház hivatalos tanításának elfogadásával megvalósításával lesz a katolikus iskola a hit és műveltség találkozásának helye.

A katolikus iskolának/óvodának kötelessége vállalni a növendék személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.” (Kat. Isk. 45.)

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelés célja, hogy a gyermekek személyisége helyes irányban fejlődjön, alakuljon. E munka során egyes tulajdonságokat erősíteni kell, míg másokat lefaragni, helyére tenni. A nevelő előtt mindig egy személyiségideál áll, amit igyekszik mind jobban megközelíttetni

diákjával a nevelés során. Természetesen ez az ideál diákonként más és más. Minden gyermekben talentumot lehet felfedezni, mást kell kibontani. Így az általános emberi értékeken túl mindig szem előtt kell tartani a csak arra a gyermekekre, fiatalra jellemző értékeket is. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell.

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a gyermekek elé példaként Jézust, az őt követő szenteket, és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítani. Be kell mutatni, hogy a nyolc boldogság, a szeretet himnusz, a sarkalatos erények hogyan lehet életünk részévé, hogyan szólhat az ő nyelvükön is.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

A tanulók tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki.

A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus, így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is.

A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. *Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség*, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban, s a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
2. *Környezettudatos magatartásra nevelés*, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
3. *Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége)*, melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
4. *Értéorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák)* elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmájában.
5. *Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés*, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

Nagyon fontos:

- a hitre, reményre, szeretetre nevelés,
- a helyes önértékelés, amely sem nem túlozza, sem le nem becsüli értékeit
- az értékek felismerése, megbecsülése és kiállás mellettük,
- józan, megfontolt ítélőképesség,
- a mások felé való nyitottság, befogadóképesség,
- a saját akaratunkról való lemondás mások érdekében,
- a szelídség,
- az alázat,
- a türelem
- alaposság
- a mértékletesség,
- a bűnbánat, amely mentes kell legyen a kóros önmarcangolástól, és a megbocsátás,
- a belső csendre, elmélyülésre való igény,
- hűség Istenhez és embertársainkhoz,

- felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt.

Ezt fejezi ki a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magam. Törekvés a szentre, az igazra, a szépre, a jóra, hogy az minél inkább belső igénnyé váljon.

A mai magyar társadalom nagyon sokféle. Így a gyermekek is sokféle hatásnak vannak kitéve. Egy-egy iskola tanulóifjúsága különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből, egyházból gyűlik egybe.

Alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola üdvösségre és felelős tudásra irányuló tevékenységét, és ezt tudatosan ne akadályozzák. Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait.

Fiataljaink számára igazi útravaló a küldetésstudat kialakulása: „Ti vagytok a világ világossága.” (Mt. 5,14)

Összefoglalva az elvárások a következők:

- belső igény a szentre, a szépre, a jóra és az igazra
- részvétel a vallásának megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban
- tiszteletteljes, szép beszéd, pedagógusokkal, társakkal egyaránt
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása
- alapos, rendszeres és pontos munka
- a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése
- a házirend felelős betartása

Az iskola a diákok nevelését a tanórákon túlmenően különböző szakkörökkel, tanulmányi kirándulásokkal, sport, és kulturális események szervezésével biztosítja. Ezek a diákoknak erejükhöz mértén részt kell venniük. Az iskola diákszervezetei ehhez ajánlást készíthetnek.

A természettudományi kompetencia- illetve műveltségterület tantárgyainak oktatását átfogó elméleti alapvetésként meghatározott tartalmak:

(Ember és természet, alapelvek, célok)

Láttatnunk kell azt is, hogy a természettudományok megfigyelések, kísérletek sorozatain keresztül kristályosodott, bizonyított alapvető igazságokra (elméletekre, törvényekre, szabályokra) épülnek. A természettudományos oktatás és nevelés sem a tartalmak, sem a módszerek tekintetében nem szorítható be kizárólag a szaktudományok szűken értelmezett kereteibe.

A közoktatásban folyó természettudományos nevelés a maga sajátos eszközeivel bepillantást enged a jelen főbb kutatási tevékenységeibe. Erre az alapra épül a felkészítés a természettudományos és műszaki életpályákra is.

Így érhetjük el, hogy a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség hatékonyabban alkalmazható a mindennapi életben és a munka világában.

Fejlesztési feladatok

A részletes fejlesztési feladatok, valamint a közműveltségi tartalom koherens szemléletű és célszerű meghatározása: kiemelt hangsúlyt helyez azokra a tantárgyközi együttműködést lehetővé tevő kapcsolódási pontokra, melyek az egyes szaktárgyi területek közös tudásépítő munkáját támogatják. Olyan általános képességeket fejleszt, mint az elvonatkoztatás, az általános törvényszerűségek felismerése, a logikai következtetés, az adatok értékelése, a valószínűségi gondolkodás fejlesztése, a változók vizsgálata, az adatok, tények és a magyarázatok megkülönböztetése, a speciális (technikai, gazdasági, társadalmi, etikai) alkalmazások, kapcsolódások felismerése, mások nézőpontjainak értékelése, a saját nézőpont kifejtése, valamint a tudományos közösség szerepének elismerése, a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Maga a fejlesztés tartalomba ágyazottan történik, a természettudományok közös kulcsfogalmaihoz, az alapvető törvényekhez, elméletekhez és a fontosabb modellekhez kapcsolódva.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és étel-miszer-biztonság megvalósítása.

Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és

sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és - megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására.

Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ az komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola

- minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatást biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal.
- kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- olyan nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók „jól-létét” és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrelépést.
- törekszik arra, hogy segítse tanulóinak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését, együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék, a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészség fejlesztését.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk ismerete
- egészségi állapotunk ismerete
- a mozgás fontossága

Példamutató iskolai hatás:

- Termek, folyosók, udvar, orvosi rendelő, élő sarok kialakítása,
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása
- Ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében: pl.: otthoni torna, reggeli elfogyasztása, az évszaknak megfelelő öltözködés, stb.,
- Az iskola által biztosított étkeztetés étrendjére való odafigyelés, pl.: az étrend összeállításában való részvétel,
- Az iskolai büfében a gyermekek egészségét segítő élelmiszerek árusítása,

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakban beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológia óra, egészségtan modul, stb.
- Erdei iskola

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók
- Nyári táborok
- Előadások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl.: hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- Testnevelési órákon – a Kt. szerint
- Szervezett úszásoktatásban való részvétellel
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva (pl.: kézilabda) biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sporttáborok szervezése
- Sportversenyek lebonyolítása
- Családi sportnap szervezése

Az iskola sportköre bekapcsolódik – lehetősége szerint – a Katolikus Iskolák Diák Sportszövetsége, a KIDS munkájába.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe: a Diák sportszövetség által kiírt városi, megyei, országos versenyekbe, a diákolimpiába, a KIDS-versenyekbe, a különféle iskolai kupa-küzdelmekbe.

Az egészségfejlesztésben képzett pedagógus szakembernek támaszkodnia kell az osztályfőnökök és az iskolai egészségügyi szolgálat szoros együttműködésére, a szaktanárok és a munkaközösség-vezetők munkájára. A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között:

- intézményvezető vagy megbízottja;
- egészségnevelő pedagógus;
- iskolaorvos, védőnő;
- diákönkormányzatot segítő pedagógus;
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős;
- napközis és tanulószobai csoportok vezetői.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia- és testnevelésóra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg az óra részeként.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,

- megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.
- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- sajátítsák el mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

- *Szervezetten, a biológia–egészségtan tanterv részeként, 6. és 8. évfolyamon*
- Kémia (mérgeзések, vegyszer okozta sérülések)
- Fizika (forrázás, fagyás, égési sérülések)
- Testnevelés (esések, ficamok, ütések)

1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.”
(Kat.Isk. 34.)

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. A tanulói és más emberi közösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője. Figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait, érdekeit éppúgy, mint a közösség alapvető céljait is.

A konstruktív életvezetésnek (mint nevelési célnak) az a célja, hogy olyan magatartásformákat gyakoroljon az illető, hogy magatartásában közösségfejlesztő és önfejlesztő elemek jelenjenek meg.

Az a pedagógus célja, hogy ezeket a magatartásformákat a gyerekek megtanulják és gyakorolják. A nevelés akkor sikeres, ha a gyerek ezeket a magatartásformákat akkor

produkálja (belső készítésből, indíttatásból) ha a nevelő, a pedagógus, a szülő nincs jelen, tehát önmaguktól alkalmazzák.

Ezek:

- szellemi, fizikai vagy közéleti munka = munkavégzés
- értékóvó magatartás = értékóvásra nevelés
- segítőkészség (karitativitás) = segítségnyújtás
- fegyelmezettség
- intellektuális – művelődési tevékenység = művelődés
- esztétikai tevékenységek
- az egészséges életmód magatartásformái

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanítási órák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák
- tanítási órán kívüli egyéb iskolai foglalkozások: napközi, kirándulások, sportfoglalkozások, tanulószoba, szakkörök, lelki gyakorlatok, erdei iskolák
- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások: diák-önkormányzati munka,
- szabadidős tevékenység,
- egyházi programok,
- szülőkkel közös rendezvények.

Nagyon fontos az oktatás és a szabadidős tevékenység gondosan megtervezett, munkamegosztása.

A tevékenységek során a nevelőmunkában elsődlegesen a közösség erősítésére kell törekedni.

A tevékenységek kiválasztásának szempontjai:

- A sokoldalúság követelménye, mely alapvetően a személyiséget fejlesztő tevékenységre vonatkozik. Itt figyelembe kell venni a gyermekélet legfőbb tevékenységeit: tanulást, a munkát és a játékot.
- A tevékenységek kiválasztását meghatározza az adott közösség fejlettségi szintje, neveltségi helyzete, melyet a pedagógusoknak helyzet-, és szintfelmérésekkel kell megalapozniuk.
- Végül figyelembe kell venni a gyermeki igényeket is, mert a közvetlenül, vagy közvetve az általuk javasolt tevékenységekben aktívabban, nagyobb motiváltsággal vesznek részt.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

- Törekedni kell a tanulás támogatására kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcser erősítésével.
- Segíteni a tanulók kezdeményezéseit, a közvetlen tapasztalatszerzést.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Törekedni kell olyan pedagógus közösség kialakítására, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

A tanórán kívüli iskolai és az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

A délutáni foglalkozások szervezeti keretei között eleget tesz a társadalmi elvárásoknak, elsődlegesen tanulást segítő forma. Sajátos lehetőségeinél fogva ugyanakkor a személyiségfejlesztés és a közösségi nevelés fontos színtere is.

A napközi és a tanulószoba, a tanuláson kívüli időben otthont nyújt tanulóinak. Délutánonként helyettesíti, kiegészíti, pótolja a keresztény családi otthont, a család nevelőgondozó munkáját, törekszik a gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítésére.

Az iskolai műveltséget meghatározó kulcskompetenciák közül felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Szervezett tanulási lehetőség biztosítása, ahol a tanulók segítséget kapnak a helyes tanulási módszerek kiválasztásához, gyakorláshoz és a tanult ismeretek felhasználásához. A napközis munka során felzárkóztatás, az egyénekre tervezett differenciált módszerek alkalmazása.

Az egészséges életre nevelés célja és feladata, hogy a gyermekek egészségét megvédje és a betegségeket megelőzve, tervszerűen elősegítse testük és szellemük kiegyensúlyozott fejlődését, elsajátítsák a személyi és a közösségi higiénia szabályait, az egészségkultúrában tudjanak tájékozódni.

A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járulnak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

Kiemelt feladatunk:

- A lelkigyakorlatokkal mélyítsük el a katolikus vallás és hit megélését.
- Neveljük a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsuk, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.

Az ezzel kapcsolatos nevelési lehetőségek konkretizálása a napközi otthoni csoportok nevelési terveiben tükröződnek.

A diákönkormányzat közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzat a tanulók önirányító, önszervező közössége, melynek keretében a tanulók pedagógus irányítóval, fejlettségi szintjüknek megfelelően, önállóan intézik ügyeiket. Legfőbb céljuk a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése. Olyan közösség kialakítása a cél, amely büszke sikereire és értékeli más közösségek eredményeit is.

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

A szabadidős tevékenységek szervezeti keretének és tevékenységi formáinak legfőbb megvalósítói az iskola szabadidő szervező pedagógusa, napközis nevelők, osztályfőnökök, és a diákönkormányzatot segítő pedagógus. Az iskolai szabadidős tevékenység jó terepet biztosít a közösségfejlesztő munkának. A közösen átélt kirándulások, túrák, színház-, és múzeumlátogatások érzelmmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei. A szabadidős tevékenységek konkrét tevékenységi formáit a szabadidő - szervező és az osztályfőnökök közös tervezete tartalmazza.

- A pedagógus építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel.

- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbéli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki feladatok

A gyermekek nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk. Minden más ezután következik. Ahhoz, hogy a gyermekek, diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyellemmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük. Hiszen a „katolikus iskola,/óvoda sajátos jellegének biztosítása nagyobb részben az ott tanító tevékenységén és tanúságtételén múlik.” (Kat. Isk. 78.) Nyitott kell legyen minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe, a nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a megmerítkezés a kultúra szépségeiben, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához. Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a gyermekek, diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is. A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a folyamatos elmélyült imaélet, amely segítségével erőt meríthet munkájához, hálát adhat sikereiért, és hordozhatja a reá bízottakat. A nem hívő pedagógusokat is a neveltek szeretetéből fakadó humánus kell vezérelje.

A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az adás vágya és az empátia nélkül. Meg kell érezni melyik diáknak van éppen szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. Ezt a munkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni.

A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. A pedagógus élete összhangban kell álljon az általa és az intézményünk által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden munkatárs pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ezt a munkát csak magasan kvalifikált, hitükben képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavai és tettei mindig összhangban kell legyenek.

Az intézményünkben minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja annak katolikus voltát.

A keresztény szellem, a tanúságtétel, az iskola/óvoda lelki életre szervezése szempontjából elengedhetetlen.

Az intézmény a pedagógusokat fejlődésük érdekében szakmai továbbképzésekre küldi előre meghatározott rend szerint. Nevelési értekezleteket és lelki programokat szervez, és

lehetőségeihez képest mindent megtesz, hogy jó hangulatban, örömmel és megfelelő felszereltséggel magas szakmai színvonalon dolgozhassanak.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- helyettesítések pontos megtartása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- szaktanárok feladata: a hiányzások pontos dokumentálása az e-naplóban
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, felvételi, osztályozóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a pedagógiai alkalmasságot és a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. A pedagógus magatartásán, tapintatán múlik, megtanulja-e a jobb képességű gyermek, hogy gyengébb társát is meghallgassa, segítsen neki, a gyengébb képességű fiatal pedig érezze, hogy elfogadják és szeretik. Vagyis minden diák megtapasztalja, hogy nem a teljesítményéért fontos ő Istennek és nekünk., hanem saját magáért. Csak ebben a légkörben értik meg, hogy a kudarc szükséges velejárója az életnek, s a helyes önismeret szempontjából rendkívül fontos.

A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok is megfelelő terhelést kapjanak. Ezt a differenciált órai munka, az emelt szintű képzés, a különböző szakkörök, iskolai, területi és országos versenyekre való felkészülés, a tanárral való rendszeres beszélgetés, plusz feladatok kiadása szolgálja.

A képességfejlesztő és tehetséggondozó foglalkozások területei:

A tehetséggondozás terén különösen fontos a jövőben is az idegen nyelv (angol, német), valamint a felmenőrendszerben bevezetett *magyar kultúra, természetbúvár és infokaland* orientációk terén biztosítjuk. Az emelt szintű képzésének iskolánkban hagyományai vannak. Már 1. osztálytól kezdve heti, illetve kétheti rendszerességgel tartjuk foglalkozásainkat.

Természetesen ezen túl, az érdeklődésnek megfelelően szakköröket, fakultációs foglalkozásokat, sportköri foglalkozásokat szervezünk.

- a) Tanulmányi versenyekre való felkészítés
- b) Középiskolai előkészítők 8. évfolyamnak
- c) Sportkörök
- d) Művészet: énekkar, néptánc, szavaló és prózamondó versenyek, irodalmi színpad
- e) tantárgyi szakkörök az igényeknek megfelelően
- f) nyelvvizsga előkészítő szakkör
- g) fakultációs foglalkozások

A katolikus iskola szorgalmazza a tanulók szellemi energiáinak kifejlesztését, Istentől kapott adottságaik hasznosítását. A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. A tehetség gondozásának, megméretésnek kiváló területe a tanulmányi verseny. Segít abban, hogy az igazi tehetség kibontakozzék, és az emberiség javára váljék. A tehetség felismerése elsődleges pedagógiai feladat. A tanuló akkor mondható tehetségesnek, ha átlagon felüli szellemi képessége, invenciója átlagon felüli szorgalommal párosul. Egyik a másik nélkül nem vezet eredményre.

Ügyelni kell arra, hogy a versenyre készítés ne menjen az iskolai tananyag elvégzésének rovására.

- iskolai házi versenyek és pályázatok
- katolikus iskolák közötti versenyek
- a minisztérium, vagy a pedagógiai szolgáltató intézetek által szervezett helyi, területi és országos versenyek.
- levelező versenyek
- Iskolánk által szervezett kistérségi idegen nyelvű vers – és prózamondó verseny

- Iskolánk által szervezett Anya-Nyelv- Csavar országos verseny

A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatására, versenyekre való felkészítésére a pedagógusok szervezeten, illetve egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak.

A tehetséggondozás elszakíthatatlan részét képezi a színvonalas oktatásnak. Iskolánkban ennek évtizedekre visszanyúló hagyománya van. Kollégáink és diákjaink akkor is végzik e tevékenységet, amikor nincs mód arra, hogy a tevékenységre fordított munkát az intézmény anyagilag is honorálja.

A tehetséggondozás céljai intézményünkben:

- minden diákunk tehetségének felismerése és felkarolása,
- tehetségfejlesztés, eredményes verseny-előkészítés,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása,

A tehetséggondozás feladatai intézményünkben:

- egyéni és kiscsoportos tehetséggondozó órák, verseny-előkészítő foglalkozások,
- hátrányos helyzetű diákok számára szervezett felzárkóztató foglalkozások,
- szakköri foglalkozások.
- nyelvvizsga előkészítő angol és német nyelvből.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A magatartási zavarok gyakran tanulási nehézségekkel járnak együtt. A beilleszkedési nehézségek elmaradást okoznak a tanulásban. A nehezen szocializálódó gyerekek társas kapcsolatai túlnyomórészt negatív tartalmúak, s az iskolai normákkal ütköző szerepeik útján hívják fel magukra a figyelmet. Ritkábban kerülnek kapcsolatba a pedagógussal, ez is rendszerint magatartásszabályozással függ össze. Több negatív értékelésben van részük, ami tanulási problémát okozhat.

A gyerek szocializációs szintjét befolyásoló tényezők:

- 1) szülői deviancia
- 2) hátrányos helyzet
- 3) koraszülöttség

Ezek az okok gyakran eredményeznek beilleszkedési és magatartási zavarokat.

Az iskola nevelési rendszerébe szervesen beépítve szükséges, hogy vállalja az adaptációs, kompenzatív, reszocializációs feladatokat is.

E téren a felzárkóztatást segítő programok:

1. Az iskolai gondok elemzése, megoldása keresése mindig kettős megközelítést tesz szükségessé:

- intézményi szervezeti tényezők
- gyerek egyéni jellemzőinek feltárása

Fontos a szülő - iskola közötti tartós, kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolat. Kiemelt figyelemmel és gondoskodással kell öveznie az iskolába lépő gyermeket.

2. Az iskolai beilleszkedés hatással van a tanuló önmagáról alkotott képével. A reális énkép és önértékelés kialakítása nagyon fontos feladatunk. A gyermekpszichológus, a Nevelési Tanácsadó felzárkóztató fejlesztő foglalkozásait (leginkább matematika, magyar) és a Gyermekjóléti Szolgálat segítségét is igénybe vesszük.

3. A kívánatos nevelői magatartás problémás gyerekek iránti érzékenységének, empátiájának növekedését, viselkedésének megértését és konstruktívabb irányítását feltételezi. Ehhez szükséges attitűdök:

- nevelői magatartás áthangolása, fejlesztése
- problémás gyerekek iránti érdeklődés
- megismerési igény
- háttér - és okkereső beállítódás általánossá válása

Ezek megvalósulását segíti:

- rendszeres részvétel a továbbképzéseken
- nyomon követjük a pedagógiai újdonságokat (szakirodalom, folyóirat)
- első osztályosok családlátogatása
- folyamatos kapcsolattartás szülőkkel
- szülői értekezletek
- fogadóórák
- közös rendezvények

4. Nem kiemeléssel, elkülönítéssel, hanem az iskolánk saját eszközeinek, lehetőségeinek intenzívebb felhasználásával tesszük lehetővé, hogy a különböző fejlődésű tempójú, eltérő fejlettségű gyerekek nagyobb nehézségek nélkül illeszkedjenek be az iskola életébe.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, egyéni foglalkozás;
- alsó tagozaton 1 óra korrepetálási óra osztályonként;
- felzárkóztató órák – napközi otthonos foglalkozás keretében;
- fejlesztő foglalkozások, fejlesztő- és gyógypedagógusok bevonása,
- szoros kapcsolat a helyi óvodával, a nevelési tanácsadóval és a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottsággal;
- ingergazdag környezet kialakítása;
- a gyermek személyiségének átgondolt és reális megítélése;
- a tanuló testi-lelki állapotának minél teljesebb felmérése;
- ok-okozati összefüggések feltárása;
- negatív környezeti hatások kiszűrése;
- a részképesség-kiesések lehetőség szerinti korrigálása;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- családlátogatások;
- a szülők, a családok nevelési gondjainak segítése;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők (BTMN) segítése

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság (pedagógiai szakszolgálat) szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolatai problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási problémákkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciát mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd akkor fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés és oktatás keretében valósítható meg. (2011. CXC. tv. 47. § 8.). A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. (2011. CXC. 47. § (1)).

A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember utazó gyógypedagógusi hálózat útján is biztosítható (2011. CXC. 47. § 10.)

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértő bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szóveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő. (2011. CXC. 56. § 1.)

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának, nevelésének elvei, keretei

A SZKKIÓ székhely intézménye 2016/2017. évi tanévtől kezdődően a szülői igényeknek és az oktatási kormányzat készítésének megfelelően – az Alapító Okiratot is módosítva, az alapvető személyi és tárgyi feltételek biztosítása - felvállalta a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatását. A sajátos nevelési igényű tanítványaink egyéni fejlesztését gyógypedagógus végzi, a szakértői és rehabilitációs bizottság véleményében meghatározott illetve a törvény által előírt óraszámokban. A nevelőtestület tagjai is több, kifejezetten az eredményes integrált oktatást elősegítő képzésen vettek részt.

A köznevelési törvény szerint „sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”

A jogszabály fogalmkörét szűkítve az Alapító Okiratunk alapján:

„Az általános iskola feladata a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése- oktatása

- Az iskolába felvehető sajátos nevelési igényű tanuló, az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a bizottság szakértői véleménye alapján
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartászavar alábbi típusai: dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, iskolai készségek kevert zavara, nem meghatározott fejlődési zavara az iskolai készségeknek, kevert specifikus fejlődési zavarok, az iskolai készségek egyéb fejlődési zavara, az aktivitás és a figyelem zavarai - osztályonként maximum 3 fő)”

Tehát iskolánk székhelye az egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulók integrált oktatását végzi.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges gondozást a szakértői és rehabilitációs bizottságok szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

A fejlesztés külön e célra kialakított helyiségben történik, a szakértői bizottság illetve a törvény által meghatározott óraszámában. Szükség esetén a gyógypedagógus munkáját logopédus is segíti.

Az integrált oktatás folyamán kiemelt célunk:

az esélyegyenlőség biztosítása,

a tanulók személyiségének fejlesztése;

az ismeretek tárgyilagos és többoldalú közvetítése;

segítsük, hogy a tanuló életkorának, fejlettségének figyelembevételével elsajátítsa a közösségi együttműködés magatartási szabályait;

figyelembe vesszük a gyermek, tanuló egyéni képességeit, fejlődésének ütemét, sajátos nevelési igényét;

segítsük a hátrányos helyzetben lévő tanuló felzárkózását tanulótársaihoz;

továbbtanulás ill. társadalmi életben való beilleszkedés elősegítése.

Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében:

Cél: azon képességek, készségek kialakítása, ill. fejlesztése, melyek segítségével ezek a tanulók fel tudnak zárkózni társaikhoz.

A fejlesztés egyéni fejlesztési terv alapján történik, melynek alapja a szakértői bizottság szakvéleménye. Formái: kiscsoportos ill. egyéni.

Az egyéni sajátosságokat figyelembe véve történik a percepciós folyamatok működésének erősítése, a motoros területek koordinációjának fejlesztése, a kognitív funkciók fejlesztése, valamint az írás-olvasáshoz-számoláshoz szükséges területek fejlesztése. A foglalkozásokat gyógypedagógus vezeti, a fejlesztés során folyamatosan az osztálytanítóval, a szaktanárokkal konzultálva. Ezek a részképesség-zavarokkal küzdő tanulók a helyi tanterv általános követelményeit teljesítik, esetenként a szakvéleményben javasolt könnyítésekkel, mentesítésekkel.

Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Életünk alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetben a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén - család, iskola, társadalom - a családok nagy többsége nem tudja,

vagy nem akarja elsősleges szerepét e folyamatba betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát pótolni.

Szám szerint is emelkedik a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma. Alapvető a lelkiismeretes, a tanulókra egyéneként is odafigyelő osztályfőnök tevékenysége.

A gyermekvédelmi felelős koordinálja iskolai szinten a teendőket. Jelentős az anyagi gondokkal küzdő családok száma. Lehetőséget kell teremteni az ilyen családból érkező tanulók megsegítésére. Ez az alábbiak szerint valósítható meg:

Kedvezményes gyermekétkeztetés:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B.§-a alapján határozzuk meg:

Ingyenes ellátásban részesül:

- b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- – rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- – nevelésbe vették;

Az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményben részesül

- a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- Rendszeres nevelési segélyt a törvény alapján az Önkormányzattól kérhetik a szülők.

Ingyenes tankönyvellátás

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, 20/2012. EMMI rendelet, valamint a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII törvények alapján: minden tanuló ingyen kapja tankönyveit, a KELLO hálózatán keresztül.

- Táborokhoz, osztálykirándulásokhoz pályázati úton kell *támogatást* szereznünk. Erre eddig is és a jövőben is nagy figyelmet fordítunk.

Nagyobb gond és nehezebb a segítségadás azokban az esetekben, ahol a család a gyermek számára nem biztosítja a megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezek a nehézségek sok esetben későn mutatkoznak. A tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az iskola nem veheti át a család nevelő szerepét, de az ilyen nehéz esetekben fel kell vállalni a fokozott törődést a tanulóval.

Lehetőségek:

- fokozott odafigyelés, egyéni beszélgetés, segítség a személyes problémák megoldásában
- kapcsolattartás a családdal
- iskolapszichológus, szociális gondozó bevonása
- hiányosságok pótlásában segítség
- korrepetálás - (nevelési, beilleszkedési zavarokkal küzdők külön segítése)
- tehetséges tanulók külön segítése
- továbbtanulásuk biztosítása

A katolikus általános iskola nem "elit" képzésre törekszik. Különös figyelmet szentelünk és segítjük a gyengébbeket, a nehezebb körülmények között élőket. Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakulását, mindennapi megélését segíti elő. Tanítványainkban erősíteni kell azt a tudatot, hogy aki teheti, segítse a gyengét, beteget, szegényt. Ezek remélhetőleg tanítványaink számára maradandó értéket képviselnek felnőtt korukban is. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb veszélytől.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős, a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedés módban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk a súlyos hibás nevelési attitűdök következtében érzelmszegény gyermekeket. A felzárkóztatás egy komplex, nagy körütekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre küzdőképességre nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését., szervezését és kivitelezését. E tevékenységek közben ügyelni kell arra, hogy a tehetséges tanulókkal való kiemelt foglalkozás ne lássa kárát a felzárkóztatásnak. Arra törekszünk, hogy a tanulócsoport egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tehetséges tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is jó gyümölcsöket teremjen.

E feladataink fontos részét képezi az emeltszintű képzés valamint a korrepetálások rendszere.

Alsós fejlesztő gyakorlatok:

„Egy gyermek akkor iskolaérett, ha testileg - lelkileg olyan fejlett, hogy az iskolai tanulás nemcsak, hogy nincs ártalmára, hanem fejlesztőleg hat rá.”

Az eredményes iskolai tanulás alapvető feltétele a tanuló iskolaérettsége.

A fejlesztésnek megfelelő feltételei vannak, biológiai és pszichikus téren egyaránt. Ezek a feltételek egyrészt örökletesen, ill. veleszületett vagy szerzett adottság, másrészt a környezetnek a gyermekekre gyakorolt helyes, céltudatos nevelői ráhatásai.

Sokféle készség, képesség szükséges már az általános iskola első osztályában is ahhoz, hogy a pedagógus, oktató - nevelő munkája eredményes legyen.

A pszichikusan iskolaérett gyermekekre mindenek előtt az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása is akaratlagos figyelmet és emlékezetet igényel. A szándékos igyekezet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja.

- Az érdeklődés a környezet iránt, ez bizonyos fokig kapcsolatban van a figyelem és a megfigyelő - képesség fejlődésével, ill. fejlettségével.
- A gondolkodás terén analízisre és szintézisre való képesség a jellemző,
- A beszéd megfelelő fejlettsége, mely fontos szerepet játszik az ismeretszerzésben és mások megértésében.

A felsoroltakon kívül a már meglévő tapasztalatok, alapismeretek és a gyakorlati készségek nagymértékben fokozzák az iskolára való alkalmasságot. (Ide tartoznak a gyermekek saját magára, természeti és társadalmi környezetére vonatkozó tapasztalatai az ábrázoló készség, megfelelő kezűgyesség és mozgásbeli ügyesség.

Az egészséges, kiegyensúlyozott felnőttkor alapja a gyermekkor, éppen ezért nagyon fontos a zavarok korai felismerése.

Az általános iskolában folyó összetett munka egyik fontos része azoknak a gyerekeknek az oktatása, nevelése, akiknek fejlődése eltérően alakult a korai gyermekkorban.

Fontos:

- A személyiséget károsító környezeti tényezők felismerése - ingerszegény környezet, elhanyagoltság, rossz családi körülmény, helytelen nevelési eljárás stb.
- A gyermek és a felnőtt környezet közötti kontaktus, a gyermeknek a társaihoz való viszonyulása, megnyilvánulása - mindezek utalnak az érzelmi és spontán tevékenységekre. Minél hamarabb sikerül felfedeznünk a problémákat, megelőzhetjük, hogy az elsődleges tünetekre rakódjanak a várható következmények: magatartászavarok, agresszió, regresszió, önértékelési zavarok, iskolai kudarcok stb.

Felzárkóztatás:

A katolikus iskola a talentumok Isten dicsőségére való kamatozásra irányuló belső indíttatásra, valamint az igazságosság és szeretet parancsa által ösztönözve feladatának tekinti, hogy hozzásegítse diákjait ahhoz, hogy képességeiket az akadályozó tényezők felszámolása után teljes mértékben kibontakoztassák.

1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak. A tanulók döntési joga a diák-önkormányzati munkában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – kifejhessék véleményüket a házirend, a szervezeti és működési szabályzat, valamint a pedagógiai program elkészítésekor. Ennek érdekében az osztályfőnökök és a diákönkormányzat patronáló tanára közreműködésével minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetjük a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét. A dokumentumok tanulói véleményezése a diákönkormányzat hatásköre az annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint.

Ugyanakkor lehetőséget kívánunk biztosítani arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. A tájékoztatás és a tanulói vélemények beszerzésének módszerét az előző bekezdésben meghatározottal azonosan határozzuk meg.

1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Nevelőtársainkkal, a szülőkkel való kapcsolattartásban továbbra is hangsúlyosnak tartjuk a nyitott intézmény szerepét. Intézményünk családi légköre a szülőkkel való kapcsolatrendszerünkbe is be kell, hogy épüljön. Hangsúlyozott szerepet kap a kölcsönös bizalom. Mivel az iskola sajátos jellegénél fogva nemcsak oktat és nevel, hanem minősít is, a szülőknek a nyilvánosság, a folyamatos tájékoztatás segítségével érzékelniük kell, hogy mindez gyermekük érdekében történik.

Kapcsolatrendszerünk az elmúlt években kialakult és jól működik s ennek megerősítése, megőrzése a jövőben is elsőrendű célunk. Nyílt napok, fogadóórák, szülői értekezletek, családlátogatások, közös kulturális, környezetvédelmi akciók, kirándulások erre jó lehetőséget biztosítanak.

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A diákönkormányzat bevonásával biztosítjuk az iskola tanulóközössége számára azt a lehetőséget is, hogy a tanulók számára fontos döntéseket megelőzően – a diákönkormányzat vezetőjének vagy patronáló tanárának előzetes kérése alapján – részt vehetnek a nevelőtestületnek azokon az értekezletein, amelyeken az iskola munkájának értékelése történik.

A szülők közösségét érintő együttműködési formák

Szülői értekezletek

Célja: a közös feladatok, célok megtervezése, a problémák megoldása. Kapcsolatteremtés iskola - szülő, szülő - szülő között

Tanévenként 2 alkalommal (szeptember, február).

Fogadóórák

Célja: a szaktanárokkal való egyéni találkozás, véleménycsere a gyermek tanulmányi munkájáról, iskolai viselkedéséről.

Szülői kérés alapján rendszeresen, évente 2 alkalommal iskolai szinten

Családlátogatás

Főleg az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi felelős feladata. Különösen első évfolyamon és ötödik évfolyamon nagyjelentőségű. Problémás esetekben többször is fel lehet keresni szülőt.

Nyílt nap

Meghatározott napokon minden érdeklődő szülő részt vehet a délelőtti tanítási órákon és délutáni foglalkozásokon.

Célja: betekintés az iskola belső világába. A szülők megfigyelhetik gyermekük iskolai tevékenységét, tanórán és tanórán kívül.

A szülő, mint a tanulási - nevelési folyamat segítője véleményezi

- az intézmény pedagógiai programját,
- helyi tantervét

Egyetértést gyakorol a házirendben foglaltakkal.

Együttműködik

- gyermekvédelmi problémák kezelésében,
- intézményi és intézményen kívüli rendezvények szervezésében és lebonyolításában.

Képviseli választott testületen keresztül a tanulók és a Szülői Közösség érdekeit.

Támogatja az intézmény tárgyi feltételrendszerének fejlesztését.

Megfogalmazza általános elvárásait, elégedettségét elégedetlenségét.

A szülők közösségének szervezete az ISZSZ (Iskolai Szülői Szervezet), kapcsolattartás fajtái a következők:

Szóbeli	Írásbeli
Iskolai és osztálybeli szülői értekezletek	Üzenő - tájékoztató füzet
Fogadóórák	Iskolai hirdetőablók
Nyílt tanítási napok	Tájékoztató szórólapok, füzetek
Családlátogatás	IKT eszközök használatával

Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak fenn az írott és nyomtatott sajtóval, a tankerületi igazgatósággal. A sajtóval történő kapcsolattartás az igazgató feladatkörébe és felelősségi körébe tartozik.

Folyamatos szakmai kapcsolatot tartunk továbbá az alábbi szervezetekkel.

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal:

Cegléd Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala

2700 Cegléd, Kossuth tér 1

Az intézmény egyházi felügyeleti szervével:

Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága

2600 Vác, Köztársaság út. 2.

Az illetékes pedagógiai intézettel:

Katolikus Pedagógiai Intézet

1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

A helyi óvodák vezetőivel és nevelőtestületével:

Köztársaság Utcai Óvoda (és tagóvodái)

2700 Cegléd, Köztársaság u. 18.

Lövész Utcai Óvoda (és tagóvodái)

2700 Cegléd, Lövész u. 4.

Pesti Úti Óvoda (és tagóvodái)

2700 Cegléd, Pesti út 10.

A helyi oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel:

Református Általános Iskola

2700 Cegléd, Szabadság tér 4.

Táncsics Mihály Általános Iskola és Óvoda

2700 Cegléd, Eötvös tér 8.

Várkonyi István Általános Iskola és Óvoda

2700 Cegléd, Széchenyi tér 14/D

Losontzi István Óvoda Általános Iskola Speciális Szakiskola Diákotthon és Gyermekotthon

2700 Cegléd, Buzogány u. 23.

Erkel Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

2700 Cegléd, Kút u. 2.

Tetz Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

2700 Cegléd, Rákóczi u. 11.

Bem József Műszaki Szakközépiskola és Ipari Szakmunkásképző

2700 Cegléd, Jászberényi út 2.

Unghváry László Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskola

2700 Cegléd, Kossuth Ferenc u. 18.

Kossuth Lajos Gimnázium

2700 Cegléd, Rákóczi út 46.

Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola

2700 Cegléd, Kossuth Ferenc u. 32.

Török János Mezőgazdasági és Egészségügyi Szakközépiskola

2700 Cegléd, Széchenyi út 16.

Patkós Irma Művészeti Gimnázium, Szakgimnázium és AMI

2700 Cegléd, Kossuth tér 9.

Az alábbi egyházak helyi gyülekezeteivel:

Ceglédi Római Katolikus Ó -Plébánia

2700 Cegléd, Kossuth tér 3.

Cegléd-Felszegi Református Egyházközség

2700 Cegléd, Selyem u. 6.

Cegléd-Nagytemplomi Református Egyházközség

2700 Cegléd, Iskola u. 1.

Cegléd-Újvárosi Református Egyházközség

2700 Cegléd, Petőfi u. 6.

Ceglédi Evangélikus Egyházközség

2700 Cegléd, Bercsényi u. 2.

Az iskolát támogató alapítvány kuratóriumával

Szent Kereszt Katolikus Iskoláért Alapítvány

2700 Cegléd, Pesti út 2.

Az alábbi közművelődési intézményekkel:

Kossuth Művelődési Központ és Könyvtár

2700 Cegléd, Kossuth tér 5/A

George Pal Filmszínház

2700 Cegléd, Batthyány u. 1.

Az alábbi társadalmi egyesületekkel:

Ceglédi Vasutas Sportegyesület

2700 Cegléd, Damjanich u. 3.

Ceglédi Elefántkölök Kosárlabda Klub

2700 Cegléd, Madár u. 11.

144. számú Kossuth Lajos Cserkészcsapat

2700 Cegléd, Eötvös tér 3.

1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozóvizsgákra*,
- *különbözeti vizsgákra*,
- *javítóvizsgákra* vonatkozik.

Osztályozó vizsga: Az évfolyam teljes anyagából vagy egyes tárgyakból tehető iskolai vizsga, melyre magántanulók, hiányzásuk miatt nem osztályozható tanulók, valamely tantárgyból egyéni felkészülést folytató tanulók jelentkezhetnek. Több évfolyam anyagából összevont vizsga is tehető. Ez esetben minden évfolyamot külön osztályzattal kell lezárni. Bizottság előtti vizsga.

Javítóvizsga: A tanév végén az elégtelen (1) osztályzatot kapott tanuló javító vizsgát tehet az aktuális köznevelési törvény által meghatározott feltételek

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- *akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különözeti vizsga letételét írja elő.*

A törvény kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az egyéni tanrenddel kapcsolatos rendelkezések:

2019. évi LXX. törvény a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről

Az Nkt. 45. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése

szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell.”

(3) Az Nkt. 45. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A felmentést engedélyező szerv dönt arról, hogy a tanuló a tankötelezettségének egyéni munkarend keretében tehet eleget. Az eljárás során a felmentést engedélyező szerv megkeresheti a gyámhatóságot, a gyermekjóléti szolgálatot, az iskolaigazgatót, gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő tanuló esetén a gyermekvédelmi gyámot. Az eljárásban a függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról.”

(4) Az Nkt. 45. §-a a következő (6a)-(6f) bekezdéssel egészül ki:

„(6a) Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

Nkt alapján:

57. § (1)¹⁸³ A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.

1.9.1. Az értékelés rendje

A vizsgatárgyak részei és követelményei

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket minden kötelező és választott tárgyban legalább elégséges (2) szinten teljesítette.

Az elégséges szint eléréséhez minimálisan szükséges ismeretanyagot a helyi tanterv egyes tantárgyakra előírt követelményeinél kell meghatározni tantárgyanként és évfolyamonként.

A magasabb rendű jogszabályok által előírt esetekben osztályozó vizsga illetve javítóvizsga tehető. A továbbhaladás feltétele ezekben az esetekben is az elégséges szint elérése.

Ha a tanuló hiányzása az adott tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható. Számára a tantestület osztályozó vizsgát engedélyezhet. A sikertelen osztályozó vizsga, vagy engedély meg nem adás, évfolyamismétlést von maga után.

Magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, természetismeret, tánc és dráma, hon- és népismeret, informatika, testnevelés, technika, életvitel és gyakorlat, ének-zene és rajz és műalkotások elemzése

Az elégséges szint eléréséhez minimálisan szükséges ismeretanyagot a helyi tanterv egyes tantárgyakra előírt követelményeinél kell meghatározni tantárgyanként és évfolyamonként.

1.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Az igazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást kell biztosítani az átvett tanuló számára. Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamismétléssel eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

Beiskolázásunkat nem köti körzethatár. A tanulók felvételéről az igazgató vagy helyettesei döntenek, a szülőt írásbeli határozatban tájékoztatják.

Az elutasító döntés ellen az iskolafenntartónál lehet fellebbezni. A fellebbezést az iskola igazgatójához kell benyújtani - az elutasítás kézhezvétele után 8 napon belül.

A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és gyermeke elfogadják az intézmény pedagógiai programját, házirendjét és eltökéltek legyenek annak megvalósítására. Plébánosi (lelkészi) ajánlás kérhető.

Átvétel más intézményből:

A tanuló felvételéről az igazgató vagy helyettesei osztályfőnök, szaktanárok véleményének ismeretében dönt. A felvételnél a tanulmányi eredményt, magatartást, hitoktatásban való részvételt, hitéletet és a tanuló vagy családja életkörülményeit, életsorsát mérlegeljük.

1.11. A felvételi eljárás különös szabályai

Általános iskola első osztályába:

A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és gyermeke elfogadják az intézmény pedagógiai programját, házirendjét és eltökéltek legyenek annak megvalósítására. Plébánosi (lelkészi) ajánlás kérhető.

Az általános követelményeket kiegészítő szempontok az 1. évfolyamon: iskolaérettség írásos igazolása és amennyiben a Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálta a gyermeket, a szülő a kiadott szakvéleményt köteles bemutatni. Figyelembe vehető az iskolába járó idősebb testvér, illetve az egyházközséghez tartozás ténye. Az előzetesen érdeklődő szülők személyes beszélgetésben kapnak tájékoztatást az iskola szellemiségéről, pedagógiai programjáról, személyesen találkozhatnak az iskola igazgatóságának tagjaival.

A felvételt a tankerületi igazgató által meghirdetett módon és időben kell kérni iskolánkba a szülő megjelenésével.

2. Az intézmény helyi tanterve

2.1. A ceglédi székhely helyi tanterve

A választott kerettanterv megnevezése

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Az erkölcsstan áthúzott, mert intézményünkben helyette hittan órák vannak.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölestan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölestan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia–egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A választott kerettanterv feletti óraszám

Orientációink: természetbúvár, magyar kultúra és infokaland. Az alapóraszámban és óráösszetételben ugyanaz, de hetente egyszer sor kerül egy orientáció-specifikus óra megtartására. Az emelt szintű képzésének iskolánkban hagyományai vannak. Már 1. osztálytól kezdve előkészítő jelleggel, majd a 5. évfolyamtól emelt óraszámban tanítjuk ezen tantárgyakat.

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	6+1
Idegen nyelvek	+1	+1	+2	2+1
Matematika	4	4	4	4
Hittan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2	2	3	2
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Hittan	1**	1**	1**	1**
Összes óraszám	26	26	26	27

* NAT 8. (3) bek. alapján

** NAT 9. (1.a) bek. alapján

Idegen nyelv és magyar kultúra orientációs osztályok

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1*	4
Idegen nyelvek	3+2	3+2	3+2	3+2
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Hittan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5

Biológia–egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1*
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	3	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Hittan	1**	1**	1**	1**
Összes óraszám	30	29	33	33

* NAT 8. (3) bek. alapján

** NAT 9. (1.a) bek. alapján

természetbúvár és idegen nyelv, illetve az informatika és idegen nyelv orientációs osztályok

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1*	4
Idegen nyelvek	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	4+1	3+2	3+2	3+2
Hittan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			1,5+0,5	1,5
Kémia			1,5	1,5+0,5
Biológia–egészségtan		1*	1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1*

Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	3	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Hittan	1**	1**	1**	1**
Összes óraszám	30	30	33	33

* NAT 8. (3) bek. alapján

** NAT 9. (1.a) bek. alapján

Az egyes tantárgyakból előírt tananyag és követelmény

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakból előírt tananyag és követelmények a helyi tantervben - külön kötetben - megtalálhatók.

A helyi tanterv kötetei megtalálhatóak az igazgatói és igazgatóhelyettesi irodában, továbbá az iskola könyvtárában. Az egyes tantárgyakra, tantárgycsoportokra vonatkozó részei megtalálhatóak a munkaközösség-vezetőknél.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Pedagógiai munkánk során csak olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, feladatgyűjtemény) használunk a tananyag felhasználásához, melyet a *minisztérium/szakhatóság* hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközössége, szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket tájékoztatja az iskola. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók;
- a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be;

a) Könyvtár

a pedagógus részére lehetőség szerint biztosít :

szakkönyvet, szakirodalmat

enciklopédiákat

lexikonokat

szakmai folyóiratokat

a szakórákhoz szükséges CD-t, DVD-t, interaktív tananyag

a tanuló részére biztosít:

tartós tankönyveket

szépirodalmat (kötelező és

lexikonokat

enciklopédiákat

Folyamatosan fejleszteni, pótolni kell az iskolai szakleltárakban szereplő eszközöket, gépeket, a tanulói kísérletekhez, munkadarabokhoz szükséges anyagokat.

A mindennapi munkához szükséges tanulói eszközök biztosítása

- A nevelők tájékozódnak az aktuális tankönyvjegyzékről és kiválasztják az oktatási munkához az általuk tanított programhoz legjobban megfelelő tankönyveket.
- Felmérik a következő évre szükséges mennyiséget.
- A megrendelést egyeztetik az iskola igazgatójával, megrendelik a taneszközöket.
- A mindenkori tankönyvfelelős összesíti és a meghatározott időre továbbítja a megrendeléseket KELLO felé.
- A tanév első napján a tankönyvfelelős köteles átadni a könyveket a tanulóknak.
- A szülő gyermeke részére köteles tankönyveket biztosítani.

Az iskolai tankönyvrendelést az iskola igazgatója által megbízott igazgatóhelyettes készíti el. A tankönyvjegyzékből az iskola helyi tanterve alapján és a szakmai munkaközösségek véleményének figyelembe vételével a szaktanárok választják ki a megrendelésre kerülő tankönyveket.

A tankönyvek kiválasztásáról az illető szaktárgyi munkaközösség felterjesztése alapján az igazgató dönt. A munkaközösség döntésénél az alábbi szempontokat vegye figyelembe:

- A tankönyv szerepeljen az oktatási minisztérium által jóváhagyott tankönyvjegyzékben!
- Tartalmát tekintve alkalmas legyen a helyi tantervben előírt tartalmak megtanítására!
- Az egyes évfolyamok tankönyvei tantárgyanként egymásra épüljenek!

A magasabb rendű jogszabályok által előírt esetekben a tankönyvrendeléshez be kell szerezni az iskolai szülői szervezet (közösség) és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

Taneszközök használata

Minimális programnak tekinthető, hogy valamennyi neveléssel-oktatással foglalkozó személy elsajátítsa az alapvető oktatási eszközök kezelését.

Tudjon minden nevelő IKT eszközöket eredményesen alkalmazni a nevelési-oktatási folyamatban.

Minden típusú taneszközre szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk.

Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

Az iskola igazgatója a magasabb rendű jogszabályok, a helyi tanterv, a nevelőtestület javaslatai és a költségvetés figyelembe vételével hosszú és rövid távú eszközbeszerzési tervet készít. A szaktárgyi munkaközösségek ennek alapján és az időközben felmerült szükségletek szerint tesznek javaslatot az iskolai taneszközök beszerzésére.

Az egyes tanítási órákon szükséges eszközöket a tanító vagy szaktanár határozza meg a tanév elején. Figyelembe kell vennie az eszközök használhatóságát és a helyi tanterv előírásait.

A taneszközök kiválasztásának elvei:

- A tankönyvek feleljenek meg a katolikus iskola szellemiségének, a helyi tanterv tartalmi előírásainak.
- A tankönyvek kivitele lehetőleg legyen tartós, ízléses, az anyagot könnyen tanulható formában dolgozzák fel.
- A további taneszközök, kapcsolódjanak a helyi tanterv céljaihoz.
- A tankönyvek és taneszközök kiválasztásáról és beszerzéséről a szakmai munkaközösségek javaslatai alapján az igazgató dönt.

2.2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Organikus pedagógia

A pedagógiai feladatok helyi megvalósításánál, az organikus pedagógia adta lehetőségeket használjuk fel, amit Uzsálné Dr. Pécsi Rita neve fémjelez.

Az organikus pedagógia azért organikus, mert szerves egységben képes megragadni az egész ember testi-lelki-szellemi-spirituális nevelését, a maga kötődési szöveteivel együtt. Dolgozik az érzellemmel, az értelemmel, az eredeti tehetség kibontakoztatásával, illetve nagyon erős pillére e módszernek a család bevonása a folyamatokba.

Az organikus nevelés, a természetes élet fejlődését tekinti mintának. Minden eljárásában az élet természetes növekedését, az egész személyiség kiteljesedését szolgálja. Érzékelés-kapcsolatot tart a legfontosabb életfolyamatokkal, és ezekből kiindulva a szerves növekedést támogatja. Nem sűrget, nem kényszerít, hanem a keretekkel és a vezetéssel is a belülről fakadó, saját ütemű kibontakozást gondolja.

E pedagógia az emberben lévő eredeti személyiséget formálja ki, hosszú távú nevelési célokat valósít meg, mégis itt és most elérhető eszköztárat kínál.

Az organikus pedagógia annyiban más, hogy az életkori sajátosságokon túlmenően kimondottan erősen épít a bizalomra, a nevelési kötődésekre, a gyerek eredetiségére, a személyiség belső mozgásaira támaszkodik.

Az érzelmi intelligencia bevonását tekinti az egyik legfontosabb tényezőnek. Nagyon erős belső szabadságot tud adni a nevelőnek és a neveltnek egyaránt. Nem recepteket ad, nem szabályokat fektet le, hanem a belső érlelés útját mutatja meg.

Ezen túl nagyon fontos, hogy egyértelműen a keresztény alapokra és értékrendre épít.

Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;

- o A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- o A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- o A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- o Szeretetteljes légkör kialakítása a mindennapokban.
- o A kisgyermekkorai nyelvtanulás célja az első kétéves szakaszban, hogy felkeltse a tanulók érdeklődését az idegen nyelvek tanulása iránt a pozitív attitűd és a tartós motiváció kialakításával. Valamint, hogy a nyelvtanulás a kezdetektől élmény, érdekes tapasztalat legyen a tanulók számára.
- o A művészeti nevelés lehetőségeit is kihasználva, 2. évfolyamtól felmenő rendszerben 4. évfolyamig tanulóink furulyázni tanulnak. Célunk, hogy a gyermekek általános műveltsége, kognitív és motoros képességeik fejlesztése révén egész személyiségükre hatást gyakorolva támogassuk fejlődésüket.

A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik–negyedik évfolyamán fontossá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat.

- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;

- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.
- A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.
- Ezen évfolyamokon az idegen nyelv tanításának az egyik legfontosabb célja, hogy fenntartsa a tanulók nyelvtanulás iránti pozitív attitűdjét, hogy továbbra is örömet leljék a nyelvhasználatban. Fontos cél továbbá hogy ezen évfolyamokon a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása. További lényeges célkitűzése, hogy felkeltse a tanulók érdeklődését a nyelvek tanulása és a más nyelveket beszélő emberek és kultúrájuk megismerése iránt.
- Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;

- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- Az 5-6. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja az, hogy a tanulók változatlanul kedvet érezzenek a nyelvtanulás iránt, és örömeiket leljék a nyelvvel való foglalkozásban, valamint hogy nyitottak maradjanak az új ismeretek, tapasztalatok befogadására.

A nyelvelsajátítás területén a korábbiakhoz hasonlóan fontos cél a beszédértés és a beszédképesség fejlesztése, valamint az olvasott szöveg értése és az írás is. A készségek fejlesztése komplex módon történik.

- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlalközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz. Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terepében kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában;
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és az nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása;
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe.

Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásokban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.

Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.

A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:

o *az egészséges életvitel kialakításához biológia-egészségtan tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre készítésnek az intézményi komplex mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok);*

o *az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcsstan tantárgy terén.*

A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- *mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;*
- *a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;*
- *az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;*
- *a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;*
- *A 7-8. évfolyamon folytatódó nyelvtanítás legfontosabb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának fejlesztése, amely során egyre magabiztosabban tudják megvalósítani beszédzándékaikat. Kiemelkedően fontos, hogy a tanulók tisztában legyenek azzal, hogy személyes boldogulásuk egyik fontos feltétele a*

használható nyelvtudás. A helyes nyelvhasználat elsajátításában változatlanul nagy szerepe van a nyelvi input minőségének és mennyiségének, valamint a tanulói megnyilatkozások esetében a pozitív tanári visszajelzésnek.

Az első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 8. évfolyam végéig képességeikhez mérten az A1-A2 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz. Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terepében kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában;
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és az nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása;
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekesítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;

□ természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése, mely a környezeti nevelés stratégiai céljaiba is beépül.

Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint

„Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

b) iskolai sportkörben való sportolással,

c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.”

A következő módon szervezzük meg:

1. Alsó tagozaton az 5 testnevelés órából 1 óra néptánc.
2. Lehetőségek szerint iskolai sportkörben való sportolással.

A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoporthoz számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára heti 22-26 óra tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

Pedagógiai programunk szerint választható tantárgy iskolánkban nincs

Családi Életre Nevelés (CSÉN)

A Nemzeti alaptanterv által megjelölt fejlesztési területek – nevelési célok között szerepel a családi életre nevelés, mint olyan feladat, amelynek minden tantárgy célkitűzései között meg kell jelennie: „A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A

szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.”

A családi életre nevelés tantárgy (CSÉN) ezeket a célokat egységes rendszerbe foglalva valósítja meg, nem csökkentve ezzel a többi tantárgy szerepét. Mivel szükségképpen erkölcsi kérdéseket is érint, több közös területet tartalmaz az erkölcsstan és a hittan tantárgyakkal.

A tantárgy nagyobb tematikai egységekben valósítja meg nevelési céljait:

- 1. A család, mint a társadalom legalapvetőbb egysége és a család működése*
- 2. Társas kapcsolatok – kommunikáció – konfliktuskezelés*
- 3. Önismeret és érzelmi intelligencia*
- 4. Jellem és értékrend*

A családi életre nevelés foglalkozásai többnyire eltérnek a hagyományos tantervi óráktól. Új formát, oldottabb légkört és az órátartó pedagógus/védőnő/mentálhigiénés szakember és diák viszonyában egyenrangúságot feltételeznek és rugalmasságot igényelnek, melyben a felek megadják egymásnak a kellő tiszteletet, a szólás lehetőségét és a vélemény szabadságát. Az ismeretek átadása nagyon speciálisan történik. Az emberi méltóság, a tisztelet fontosságára neveléssel, a rávezetéssel, az elgondolkodtatással, a saját vélemény megfogalmazásával, a tudatosítással reményeink szerint a fiatalok az átgondolt kérdések és korrekt információk birtokában önálló, felelősen cselekvő, érett személyiséggé válnak, és belső meggyőződésből tudnak jó döntéseket hozni életükkel kapcsolatban. Fontos tudatosítani bennük, a döntés az ő kezükben van, az ő felelősségük.

A tantárgy módszereiben legfőképp a nem formális tanulás eszközeit használja. Fontos a nevelő rendelkezésre állása a diákok számára a személyes beszélgetésekhez; és a megválasztott technikák, eljárások összhangja a közvetíteni szánt értékekkel.

Mivel a tantárgy főként lelki, szellemi és mentális kompetenciák fejlesztésére és szemléletformálásra irányul, a diákok érdemjegy szerinti értékelése irreleváns. Az egyes tematikai egységekhez kapcsolódóan előzetesen, majd a téma lezárását követően lehetőség van tájékozódó/visszajelző kérdőívek kitöltésére, de csak anonim formában.

A tantárgy sikerének kulcsa a foglalkozást tartó szakember és az osztály

összehangolódása, a konkrét tematika és tanmenet adekvát, az adott osztályközösség érettségének és érdeklődésének megfelelő kidolgozása, melyet a pedagógus folyamatosan igazít az osztályhoz, attól függően, hogy az egyes témakörök feldolgozásakor milyen esetleges problémák, kezeletlen konfliktusok vagy váratlan reakciók kerülnek felszínre.

Az erkölcstannal való kapcsolódások, mivel maguktól értetődőek, nincsenek jelezve. Jelen dokumentum számos eleme és módszertani felépítése a „Boldogabb családokért” Családi Életre Nevelés programra épül, annak bizonyos elemeit tartalmazza.

Szakkörök

A szakköri foglalkozásokat a tantárgyfelosztás figyelembevételével. A tájékoztatás, az igények fölmerése után a csoportok kialakítása a szakkört szervező munkaközösség, tanár joga.

Nyolc főnél kevesebb tanuló jelentkezése esetén szakköri foglalkozások, csoport nem szervezhető meg. A jelentkezéssel kapcsolatos határidőket iskolánk éves munkaterve tartalmazza. Szakkörök helye, ideje a faliújságon kifüggesztve található. A szakkörbe való jelentkezéshez a szülői hozzájárulás szükséges, melyet a szülő a tájékoztató füzetbe jegyez be. A jelentkezés egész tanévre szól. A szakköri aktivitás tükröződhet a tanuló szorgalom és szaktárgyi osztályzatában. A szakkörök vezetőit az igazgató bízza meg. A foglalkozások előre meghatározott tematika alapján történnek, erről, valamint a látogatottságról szakköri naplót kell vezetni. A szakkörök térítésmentesek.

Tanulmányi kirándulások

A tanulmányi kirándulásokat minden évben az osztályfőnök éves munkaterve alapján bonyolítjuk le. Tanári kíséretet az iskola (20 fő tanulónként 1 nevelővel, de minimum 2 fő) iskolaszékhelytől iskolaszékhelyig biztosít.

A tanulmányi kirándulásokra kísérő nevelők kötelesek mentőládát vinni. A tanulmányi kirándulásokról az osztályfőnökök a szülőt az e-naplón keresztül tájékoztatják.

A tanulmányi kirándulásokkal kapcsolatos költségeket a szülő fizeti.

Tanulmányi versenyek

A tanulmányi versenyeken való részvételünk mértékét a nevelőtestület tanévként határozza meg. Ezen túlmenően, dönthetnek versenyeken való részvétel mellett szakmai munkaközösségek is, ez esetben azonban a szervezésért, a felügyelet biztosításáért a rendező munkaközösség felelős.

A tanulmányi versenyek első fordulójának jelentkezési költségeit a szülő fizeti. A tanuló továbbjutása esetén a részvételi díjat, az utazási költséget és a kísérő tanár utazási költségét az iskola fizeti.

Énekkar

Az énekkar a tantárgyfelosztásban meghatározott időkeretben működik. Az énekkarba való belépés, a kórusvezető javaslatára történik.

Korrepetálások

Az alsó tagozaton a korrepetálás órarendbe illesztett időpontban az osztályfőnök javaslatára kötelező jelleggel történik, egyéni fejlesztési terv alapján. A felső tagozaton a korrepetálás differenciált foglalkozás, egyes tanulókra vagy az egész osztályra fakultatív jelleggel történhet. A korrepetálás ingyenes.

Fakultációk

Fakultációs foglalkozásokat 7-8. osztályban szervezünk, a tanulók érdeklődésének megfelelően. Különös figyelmet fordítunk ezen a területen a munkáltatásra, manuális fejlesztésére. Jelenlegi lehetőségek: háztartási ismeretek, felvételi előkészítők.

Tömegsport, versenysport, sportkör

A mindennapos testedzés érdekében az intézmény - saját keretein belül - lehetővé teszi a diákok számára a sportlétesítmények és sportszerek használatát, a fűtésért, világításért sem igényel térítést. A mindennapos testedzés formái a tanórán kívüli lehetőségek kombinációjával adódnak. Tanórák (órarendi lehetőségek adta keretek között), asztalitenisz, úszás, délutáni foglalkozások szervezése atlétika, labdajátékok, stb.

A harmadik évfolyam teljes egészének úszásoktatásához hozzájárulunk. A harmadik évfolyam költségét az Önkormányzat fedezi. Lehetőségeinkhez mértén támogatjuk diákjaink tollaslabda oktatását, a helyi Tollaslabda Csarnokban. Alsó évfolyamon és lehetőség szerint felső tagozaton is osztályaink néhány alkalommal (heti 2 óra) az osztályfőnökök, ill. testnevelést tanítók kíséretében busszal utaznak ki a csarnokhoz.

A 2011. évi CXCV. törvény 22.§ alapján

*(13) * A legalább négy évfolyammal működő iskola biztosítja az iskolai sportkör működését. Az iskolai sportkör feladatait - az iskolával az iskolai sportköri tevékenység ellátására, sporttevékenység szervezésére kötött megállapodás alapján - a sportról szóló törvény szerinti*

sportszervezet is elláthatja. Az iskolai sportköri foglalkozások megszervezéséhez - sportágak és tevékenységi formák szerint létrehozott iskolai csoportonként - hetente legalább kétszer negyvenöt percet kell biztosítani. A sportköri foglalkozásokat olyan szakedző vagy a sport területén képzéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képzések jegyzékéről szóló külön jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező szakember is vezetheti, aki a felsőoktatási intézmény által szervezett, legalább 120 órás pedagógiai továbbképzésben vett részt.

Délutáni sportfoglalkozás keretében járunk hozzá azon tanulók mozgásfejlődéséhez, akik nem járnak rendszeresen szakosztályi edzésekre. Megismertetve velük a sport különböző változatait, mint egyéni és csapatsportok, labdajátékok vagy küzdő sportok. Egyszerűen csak a mozgás szeretetét szeretnénk a tanulóknak megmutatni. Nem utolsó sorban, ameddig csak lehet kint az udvaron a szabad levegőn.

Táborok

Költségeit a szülők támogatásával valamint pályázatok útján az iskola fedezi.

A sí tábor az I. félév lezárása után indul, míg a másik kettő a tanév közvetlen lezárása után *fakultatív módon.*

A nyári szünetben igény szerint kerékpáros és gyalogos vándortábort, természetjáró, hittantábort is szervezünk. Nyelvi táborok tanítási időben, évente max. 1 alkalommal. Váltakozva: német-angol.

A táborokkal kapcsolatos költségeket a szülő fizeti, de lehetőség szerint az iskola is pályázik támogatásra.

Szorgalmi időszakban legfeljebb kétszer, igazgatói engedélyhez kötött táborozást engedélyezünk (szülői kérésre is vonatkozik).

Projektoktatás

A pedagógiai program végrehajtása során sajátos pedagógiai módszereket is alkalmazunk. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül. Részben projektoktatási formában tervezzük a 7-8. évfolyamon a hittan, a testnevelés, informatika, ének-zene és rajz és műalkotások oktatását.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- Szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.
- A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítségének formái:
 - tanulmányi kirándulások anyagi támogatása,
 - javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.
- Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott *gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi*, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

2.3. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az ellenőrzés - értékelés - osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésében: ösztönzést ad, fejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet.

Az objektív, igazságos értékelés - osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segíti abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, legyen a bizalomra építő!

Az értékelésben mindenképpen figyelembe kell venni a szóbeli és az írásbeli teljesítményt is. A kétféle beszámoltatási forma aránya tantárgyanként változhat.

A félévi és év végi minősítés - osztályzás ne legyen mechanikus művelet. A záró osztályzat tükrözze a tanuló évközi szerepléseit. Értékelje az igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát.

A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza - teljes jogkörrel, felelősséggel.

Az értékelés - osztályozás a hagyományos ötfokozatú rendszerben történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tanterv tantárgyanként előírt követelményei határozzák meg.

A fentiekől eltérő, az általános iskola 1-2. osztályának értékelési rendje. Az évközi teljesítményeket a tanító egyéni módon értékeli, minősíti. Az 1. évfolyamon az első félév és a tanév végén, 2. évfolyamon az első félév végén tantárgyanként írásban szöveges értékelést alkalmaz. E minősítések tartalmát a tanító, csak úgy, mint az alkalmazott évközi egyéni értékelési módot a szülőkkel értekezleten ismerteti. Az értékelések szövegét a szakmai munkaközösség által szerkesztett, évfolyamonként egységes és a vezetőség által jóváhagyott táblázat tartalmazza. (1. számú melléklet).

A táblázat minden évfolyam minden tantárgya esetében négy értékelési szintet határoz meg. Ha iskolaváltás vagy továbbtanulás miatt a szöveges értékelést osztályzatra kell átváltani, akkor a legmagasabb fokozat megfelelője a jeles (5), a második jó (4), a harmadik közepes (3), a negyedik elégséges (2). Ha a tanuló a leggyengébb értékelést kapta, és a tanító és a szülő közös döntése alapján az adott évfolyamot megismétli, a negyedik fokozat megfelelője elégtelen (1). A magatartás és a szorgalom értékelésének átváltásakor értelemszerűen az e területeken használatos kifejezéseket kell használni.

A szorgalmi időben kapott osztályzatokat, értékelést a pedagógus bejegyzzi az e-naplóba, a szülő pedig láttamozással veszi tudomásul. Ha a tanuló a legalacsonyabb minősítést kapja, az iskolának értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat. Az a tanuló részesülhet tantárgyi dicséretben, aki a korosztályának meghirdetett tanulmányi versenyen eredményesen szerepel. Házi versenyen 1-3., városi versenyeken 1-10. és országos versenyeken 1-30. helyezést ér el, illetve országos és megyei versenyeken az induló versenyzők legjobb 5 % között van.

Vagy:

A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat. Az a tanuló részesülhet szaktanári, osztályfőnöki vagy igazgatói dicséretben, aki a korosztályának meghirdetett tanulmányi versenyen eredményesen szerepel.

Írásbeli feladatok értékelése

Az ellenőrzésnek ki kell terjedni az írásbeli házi feladatra, füzetvezetésre is. Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásánál fontos, hogy azok mindig a helyi tantervben meghatározott követelmények keretein belül maradjanak, olyan anyagrészekhez kapcsolódjanak, amelyek a tanítási órákon már feldolgozásra kerültek, és vegyék figyelembe az adott csoport képességeit, a többi tantárgy által előírt feladatokat. Az írásbeli feladatok szolgálják az elméleti tudás elmélyítését! A házi feladat mennyisége nem függhet az otthon eltöltött idő mennyiségétől, így a tanulók pihenését és kikapcsolódását szolgáló hétvégére és tanítási szünetekre nem adható több házi feladat, mint amennyi az egyik tanítási napról a másik tanítási napra következő tanítási órák esetében adható.

Az írásbeli beszámoltatás formáit az egyes tantárgyak esetében a szakmai munkaközösségek határozzák meg, a helyi tantervben előírt követelmények alapján. Rendjét az adott tantárgyra a tanév elején elkészítendő tanmenet rögzíti. Fontos szempont a tanulók egyenletes terhelése, ügyelni kell arra, hogy egy tanítási napon lehetőség szerint egy átfogó, egész témakört felölelő számonkérés legyen, csak olyan tananyagból, amelynek megfelelő ismétlése, gyakorlása a felmérést megelőző órákon megtörtént.

Szóbeli értékelés

Bármely tantárgy ellenőrzési - értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számos más tényezőtől függően rendkívül változatosak lehetnek. Érvényesíteni kell a szóbeliség primátusát. Még a „feladatmegoldós” tárgyaknál sem hagyható el a szóbeli ellenőrzés, számonkérés.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1–1,5 óránál.

2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, technika és életvitelt.

Felmenő rendszerben (2013/2014-es tanévtől kezdődően) évfolyamszinten csoportbontásban tanítjuk a matematikát és az idegen nyelveket.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, hogy több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

2.5. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évenkénti gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon a Netfit rendszer alkalmazásával. A tanulók általános fizikai teherbíró képességének értékeléséhez és minősítéséhez használt Netfit (fizikai fittség mérése) alpmérései az alábbiak:

- Aerob vagy alap-állóképesség mérése: 2000 m-es síkfutással.
- Izomerő mérése és dinamikus ugróerő mérése helyből távolugrással páros lábbal.
- Dinamikus dobóerő mérése: kétkezes labdadobás hátra fej fölött, tömött labdával.
- Kar-, törzs- és lábizmok együttes dinamikus erejének mérése: egykezes labdalökés helyből az ügyesebb kézzel, tömött labdával.

- Dinamikus erő-állóképesség mérése: vállövi és karizmok erő-állóképességének mérése: mellő fekvőtámaszban karhajlítás és -nyújtás folyamatosan kifáradásig.
- A csípőhajlító és a hasizom erő-állóképességének mérése: hanyatt fekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan.
- A hátizmok erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig.

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. *A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak.* A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók a mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetőek legyenek. Az adatbázis rendszeres vezetésének ellenőrzése a testnevelési munkaközösség vezetőjének feladatkörébe tartozik. *A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanév március és április hónapjában bonyolítjuk le.* A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a szülők tudomására hozzák.

2.6. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

(20/2012 EMMI rendelet alapján)

A nevelési-oktatási intézmény feladatai a gyermek, a tanuló egészségfejlesztésével összefüggésben

128. § (1) A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a **teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő**, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

(2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a **tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.**

(3) A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű *egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra*, amelyek a következők:

Az egészséges táplálkozás

130. § (1) A nevelési-oktatási intézményben biztosított közétkeztetés élelmiszer-alapanyagainak beszerzését az étkeztetés megszervezője lehetőség szerint összehangolja a helyi élelmiszer-alapanyag-termeléssel és - előállítással.

(2) Ha a nevelési-oktatási intézmény fenntartója vagy az intézmény vezetője – amennyiben erre az intézmény alapító okirata feljogosítja – megállapodást kíván kötni az intézményben üzemelő élelmiszer-árusító üzlet vagy áruautomata működtetésére, döntéséhez beszerzi az iskola-egészségügyi szolgálat szakvéleményét. Az iskola-egészségügyi szolgálat abban a kérdésben foglal állást, hogy az árukínálat megfelel-e az egészséges táplálkozásra vonatkozó ajánlásoknak, továbbá hogy tartalmaz-e olyan terméket, amely alkalmas lehet a tanuló figyelmének, magatartásának olyan mértékű befolyásolására, hogy azzal megzavarja az nevelési-oktatási intézmény rendjét, vagy rontsa a nevelő-oktató munka hatékonyságát.

(3) A nevelési-oktatási intézmény fenntartója, vezetője nem köthet megállapodást, ha az iskola-egészségügyi szolgálat szakvéleménye szerint az árukínálat nem felel meg a (3) bekezdésben meghatározott ajánlásoknak, kivéve, ha az iskolai, kollégiumi szülői szervezet, közösség a megállapodás megkötését támogatja.

(4) A (2)–(3) bekezdésben meghatározottakat a szerződés módosítása esetén is alkalmazni kell.

(5) Az intézményben üzemelő élelmiszer-árusító üzlet nyitvatartási rendjének és az áruautomata működtetési időszakának a megállapodásban történő meghatározásához a nevelési-oktatási intézmény vezetője beszerzi a fenntartó, az iskolai, kollégiumi szülői szervezet, közösség és az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat egyetértését.

2.6.1. Az iskola egészségnevelési elvei

Mint minden közoktatási intézménynek, így iskolánknak is célja, hogy a diákok teljes szellemi, lelki és testi fejlődését elősegítse. A WHO szerint az egészség, a teljes testi, szellemi és szociális jólét állapota, nem a csupán a betegség, ill. a testi nyomorúság hiánya.

Az egészségnevelés célja, hogy az egyéni életmódra fókuszálva, információk közlésével az egyén beállítódási és magatartási vonatkozásaiban változásokat indítson el. Ennek módszere az egészségfejlesztés, amelynek segítségével képessé tesszük tanulóinkat egészségük javítására.

Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és - megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására.

Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ az komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, tánc- és dráma, valamint egészségtan órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,
- kortárs csoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban minden területén kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- egészséges makro- és mikro környezet igénye és megteremtése,
- lelki egészség (együttműködés, társas kapcsolatok, bizalom, biztonság) fejlesztése,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

Alapelve, célja

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit

- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
 - az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
 - a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;
- Segítse a tanulókat a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában
 - Fejlessze az életvezetési képességeket
 - Fejlessze a tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
 - Készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.
 - Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.
 - Valósítsa meg a mindennapi testedzést a tanulók számára.
 - Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is

Területei

Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával:

- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség,
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségük érdekében,
- Öltözködés,(időjárás- iskolánk arculata), ruhák tisztasága, rendszeres váltás szükségessége.
- Öltözködés, Higiénia, *Pszichohigiénia*, tisztálkodás, fizikailag aktív, egészségtudatos *életvezetésre nevelés*; *Szociálhigiénia*: a stressz- és feszültségoldás metódusai

- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta) megelőzése a tanórai és a tanórán kívüli nevelésben.
- Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok: pl.: gerinc, szemészet, fogászat, stb.

Egészségnevelési nap, verseny szervezése

Személyi erőforrások

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Iskola vezetése	Támogatja, és aktívan részt vesz az egészségfejlesztő programokon.	Hiteles személyiségek a pedagógusok és a diákság számára
Nevelőtestület	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes egészségfejlesztési és nevelési tartalmakat.	Mindenki belátja, hogy közös feladatunk az egészséges életmódra nevelés.
Egészségtan (biológia) Mentálhigiénés tanárok	A nevelési és oktatási feladatok az ő kezükben vannak.	Napi kapcsolat a diákokkal, egyéni problémák orvoslása. Elsősorban lelki egészséggel kapcsolatos kérdések megválaszolása.
Védőnő, iskolaorvos	Előadások szervezése és tartása aktuális problémákról, napi egészségügyi problémák, mérések elvégzése	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás, preventív eljárások.
Iskolapszichológus, szociális gondozó	Az osztályfőnök és a szülő kérése alapján kerül sor a gyermekek vizsgálatára, majd ellátására. Ezen kívül előadások, felmérések segítségével valósítjuk meg a prevenciót és a feltérképezést.	Kiváló kapcsolat a szakemberekkel, szülők rugalmas elfogadása. Időpontok rendszeres kijelölése.
Szülők	Az egészségnevelés legfontosabb szereplői, mert a tanulók a családi környezet attitűdjeit hozzák az iskolába.	Tevékeny részvétel a programokon.
Diákok	Tevékeny szerepvállalás az éves	Esetükben a szemléletformálás, a

	programokon, hallgatóság, önálló kutatások, kezdeményezések.	helyes út felvázolása a feladatunk.
Adminisztratív és technikai dolgozók	Az egészségprogramok háttérének és tárgyi feltételeinek biztosítása a fő feladatuk.	Segítőkézség és rugalmas feladatmegoldás.

Az egészségnevelés várható eredményei

1. Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben, személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
2. A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.
3. Egészséges életmód alapjainak rögzülése, alapvető igény kialakulása (táplálkozás, higiénia, testmozgás, lélek egészsége)

Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fitsségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének nagy részében a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve,

mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.

6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.

7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.

8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.

9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbélebb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.

2.6.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Alapelve: A teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése.

Kiemelt stratégiai céljaink

-A tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;

- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;

-A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten, a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

a környezet fogalmával,

a földi rendszer egységével,

a környezetszennyezés formáival és hatásaival,

a környezetvédelem lehetőségeivel,

lakóhelyünk természeti értékeivel,

lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

Célja: A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása. Tanítványaink alakuló értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása. Épüljön a hagyományok védelmére.

Területei

Az alábbi területek szolgálják környezeti nevelésünk gyakorlati megvalósítását.

- Környezetkultúra: művészetek, kézművesség, mikrokörnyezet (iskola, tanterem, iskolaudvar) kialakítása.
- Környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.

A környezeti nevelés színterei

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

a) **a helyi tantervben szereplő órák:** természetismeret, rajz és vizuális kultúra, technika, magyar nyelv és irodalom, testnevelés, ének- zene, idegen nyelv, matematika, informatika, történelem és állampolgári ismeretek, fizika, földrajz, kémia, biológia, tantárgyak tananyagai.

b) **eltérő tanítási foglalkozásokon** erdei iskola, múzeumi, állatkerti órák, iskolai projektek, "Zöld-sarokban" és az iskolakertben tartott órák, valamint partnerek bevonása az oktatási folyamatba.

I. Erdei iskola

A XXI. század korszerű iskolája a tanulás-tanítás átfogó fejlesztése kapcsán a hatékony tanulási környezet kialakítására törekszik, ahol a megismerési folyamatban a természethez, a környezethez való aktív, cselekvő viszony a meghatározó. A tanulás konkrét, gyakorlati tapasztaláson alapul, és élményszerzés során valósul meg. A megélt élmény nevelési eszközzé válik, mert ez kapcsol mindenkit a valósághoz. Élménypedagógiai koncepció alatt olyan aktivitások összefoglalását értjük (mozgás és

testi aktivitás, művészi, zenei, kulturális és technikai), amelyek a természetben zajlanak.

Ahhoz, hogy egy ismeretből tananyag, és tudás váljék, nem elég az, hogy meg akarjuk tanítani. Az is szükséges, hogy azt az adott életkorú gyerekek is akarják és képesek is legyenek azt elsajátítani. Az ismeretek körének meghatározásakor mindezt figyelembe kell venni. Ki kell válogatni az egyedi és általános fogalmakat, a megtapasztalható folyamatokat, a felismerésre váró összefüggéseket, törvényszerűségeket. A hagyományos tanórákon a figyelem másként összpontosul a tananyagra, mint a terepen. Az erdei iskola programja során általában kevesebb tényszerű ismeretet lehet megtanítani, de sokkal több lehetőség adódik az önálló és csoportos felfedező, megismerő tevékenységekre, a meglévő ismeretek alkalmazására, bővítésére.

Az erdei iskola fogalma a 2002. évi állásfoglaláshoz és meghatározáshoz viszonyítva 2005-ben kismértékben bővült:

„Az erdei iskola sajátos, a környezet adottságaira építő nevelés- és tanulás-szervezési egység. A szorgalmi időben megvalósuló, az iskola pedagógiai programjában szervesen megjelenő, egybefüggően többnapos, a szervező oktatási intézmény székhelyétől különböző helyszínű tanulószervezési mód, amelynek során a tanulás a tanulók aktív, cselekvő, kölcsönösségen alapuló együttműködésére és kommunikációjára épül. A tanítás tartalmilag és tantervileg egyaránt szorosan és szervesen kapcsolódik a választott helyszín természeti, ember által létesített és szociokulturális környezetéhez. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése, és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció erősítése.”(Erdei iskola program, 2005.).

Az erdei iskola nem tanulmányi kirándulás, mert a kirándulás legfőbb célja a tanulóközösség összekovácsolása, az élményszerzés, az együttlét öröme, a szocializáció. Az erdei iskola több tantervi feladatot is teljesít. Az országjárás szintű megismerés helyett egy adott helyszín minél mélyebb, átfogóbb megismerésére törekszik, a tanulók aktív, felfedező, ismeretszerző munkájára építve.

Nem tábor, mert az a szabadidő része. Nem lehet jutalmul kapni, mert a helyi tantervben meghatározott tananyag elsajátítására, bizonyos képességek fejlesztésére szerveződik, s az minden tanuló számára előírt feladat. A más környezetbe került gyerekek nemcsak a környezeti tájékozódást, a környezet értékelésének és tapasztalásának módozatait gyakorolják, hanem az eltérő, szokatlan környezeti helyzethez való alkalmazkodást, a harmónia és összhang megtalálásának kísérleteit is.

Nem témahét, mivel nem helyben tervezik a tevékenységet, s a helyszínek az erdei iskola esetében döntő fontossága van.

Nem valamely „neves naphoz” kötődő terepi akció, mint például a parlagfű-irtás, parkrendezés, békamentés, „szemétszüret”. Ezen akcióknak, a közös tevékenység és cselekvés az alapja, amelyek érzelmi késztetésből születnek. Közösségformáló erejük éppen ezért jelentős. Az erdei iskola tanulásszervezési forma, lehetővé teszi a tantervben megfogalmazott ismeretek elsajátítását, ezért egészen más a feladata és jelentősége.

Nem terepgyakorlat, mert azokat akkor szervezzük, ha az oktatási célok teljesítéséhez, olyan tananyag elsajátítására, olyan készségek, képességek megszerzésére, begyakorlására van szükség, amelyek csak terepen sajátíthatók el. Ha a tanítás helyszíne és a tananyag, illetve a képességfejlesztés között konkrét, szerves kapcsolat van, azaz arról tanítunk, amit közvetlenül is megtapasztalhatunk, s e tapasztalásra épül a készségek- és képességek alakítása is, akkor a tanítás környezetadekvát. A környezethez illeszkedő tereptanulmány fordított szemléltetésnek is tekinthető. Nem a megismerendőt visszük be a tanterembe, hanem a diákokat visszük ki a terepre. Az ilyen tanítás más módszereket igényel, mint a tantermi tanítás. Nevelésünk eszközévé válik a személyesen átélhető élmény, melyek közösségben jönnek létre, de jellemzően személyes tartalmúak. Nem a feladat közös megtervezése, megszervezése motiválja, hanem elsősorban a tapasztalatszerzés öröme. Terepgyakorlat lehet például a tájékozódási, iránymeghatározási gyakorlat, időjárás elemek észlelése, mérése, közet-, növény- és állathatározás, a felszínformák azonosítása, sajátosságaik megfigyelése, szennyezőforrások feltárása, kimutatása, mérések elvégzése. Az erdei iskola programjába integrálunk terepgyakorlati feladatokat, de az oktató- nevelő tevékenység a bemutatáson, szemléltetésen túl az ismeret aktív, tevékeny megszerzését is megkívánja, irányított tevékenységek, csoportmunka szervezésével.

Minden tanévben a negyedik évfolyamon tanulóknak meghirdetett tevékenységforma, amely már hagyomány iskolánkban. Időtartama: 4-5 nap

II. Iskolakert

2015. őszén kezdtük el kialakítani iskolán félreeső szegletén az iskolakertet. A talajrendezés és a talajjavítás után elkezdtük a kerttervezést.

Iskolakert mérete: 2x20m

Növényfajok: A tanítási órákon tanult haszonkerti növények, gyógynövények.

Teljes mértékben vegyszermentes növényápolás történik

Kertgondozás tanítási órákon: egyelőre technika, természetismeret és biológia órákon tartunk foglalkozásokat, de minden tanítási órára szeretnénk ezt kibővíteni. Ezzel kapcsolatosan készül az „Iskolakerti élményórák” című tervezetünk, melynek megvalósítására a következő 5 évben kerül sor.

Kapcsolataink:

Váci Egyházmegyei Vidékfejlesztési Iroda

Országos Iskolakert Hálózat

Terveink:

- kapcsolatépítés a Török János Mezőgazdasági Szakgimnáziummal
- iskolakerti foglalkozások kiszélesítése minden tanítási órára
- Ökoiskola Programhoz kapcsolódni

Mesterprogram címe: Tanítási órák az iskolakertben

Pedagógiai Programunk tartalmazza iskolánk fő profilját, célkitűzéseit, kulcskompetenciáit. Mindenki számára a gyerek, a gyermeki lélek nevelése-tanítása a cél, olyan szempontokkal, amelyek tanulóink testi-lelki-szellemi fejlődését jelentik.

A környezettudatos magatartásra nevelés kiemelt fontossággal bír iskolánkban. Ezekhez a célkitűzésekhez alkalmazkodva, a természettudományok terén változások zajlottak le az utóbbi években: szakkörök, erdei iskola, nyári táborok, projektek, pályázatok. Így lett iskolánknak rengeteg őshonos növénye (Zöld sarok, udvar), iskolakertje, rengeteg sikeres versenyeredménye természettudományos tantárgyakból, valamint a Bolyai Természettudományos Csapatverseny regionális rendező iskolája lettünk. Ezek a sikerek további ismeretszerzésre serkentik diákjainkat és a velük tevékenykedő kollégákat egyaránt. Kitartásunk gyümölcseként, a 2016/17-es tanévtől, természetbúvár orientáció is indult, ahol rendszeresen besegítünk az alsós tanítóknak: fizikai, földrajzi, kémiai és biológiai témákban.

Osztályaink rendkívül heterogének. Nagyon sok gyermek érkezik hátrányokkal iskolánkba, amit az elfogadó és támogató környezet, a kollégák szakértelme, az iskolapszichológusunk, a védőnői szolgálat és fejlesztőpedagógusaink napról-napra orvosolnak. Veszélyeztetett, nevelőszülős, tanulási- és magatartási zavarokkal küzdő gyerekek lelnek barátokra, és támogatókra a nagycsaládokból, vagy a vállalkozói szférából érkezőkkel. A heterogén tanulói összetételt ellensúlyozza a nevelés –oktatás sokszínűsége. Az élménypedagógia segítségével képességek és készségek fejlődhetnek és alakulhatnak ki. Az organikus- és az élménypedagógia komplex egészként jelenik meg a tanítási órákon, az erdei iskolában, a táborokban, az iskolakertben. Az elméleti

oktatás mellett megjelenő kísérletező, elemző, gyakorlati órákon eltűnnek a különbségek és előjönnek a sikerélmények.

Ennek megvalósulásához nélkülözhetetlen a tantestületen belüli együttműködés, összetartás, következetesség. Szoros a munkakapcsolat az intézmény vezetősége, a kollégák és a technikai dolgozók között. Szakmai tapasztalatainkat megosztjuk egymással (nevelési értekezletek, munkaközösségi értekezletek, beszélgetések), a jó gyakorlatokat közösen fejlesztjük tovább (bemutató órák), gyakran lelkileg is támogatjuk egymást. A mindennapok feszültségeit közös programokkal szoktuk fellazítani.

A fenntarthatóság biztosítja számunkra azt a lehetőséget, hogy megpróbáljunk egészségesen, kiegyensúlyozottan élni. A lelki egészség, a hitünk ereje visszahat a Földünk megóvásáért folytatott küzdelmünkre, amit szakdolgozatom mérései is bizonyítottak. A gyerekeink és unokáink miatt nem szabad megelégednünk ezekkel az eredményekkel, hanem még közelebb kell vinni őket a természethez, hogy felfogják annak erejét, szépségét. Azt, hogy a természet maga az élet. Az emberi életben maradás feltétele. Az organikus nevelést figyelembe véve, az élő egészet kell megmutatnunk, majd azután ismertethetjük meg annak részeit és a részek kapcsolatát

Célok tervezése

- Az iskolakert, a nevelési és oktatási módszerek tárháza. Céлом, hogy minél többen szervesen beépítsék tanítási óráik tervezésébe, mint helyszínt, vagy mint háttér bázist, az iskolakertünket.

A tervezésénél elsődleges szempontunk, hogy megfeleljünk a fenntartónk és az iskolánk elvárásainak, a Pedagógiai Programunkban rögzített nevelési és oktatási céljainknak. Második célunk: Mindenki meg kell találni az értékeit, ezért az egyén fejlettségi- és tudásszintjéhez mérten, minél több oldalról meg kell ismernünk tanulóinkat és meg kell ismertetnünk teremtett világunk titkaival őket. Segítenünk kell a hiányosságokkal küszködők felzárkóztatását, valamint támogatnunk kell a tehetségek kibontakozását és fejlesztését. Tehát célunk, hogy a fokozatosság elve érvényesüljön a program bevezetése és végrehajtása közben mind a pedagógusok, mind a diákok körében.

- iskolakertünk közösségi tér legyen. A pedagógusok és a tanulók használják fel a kert adta lehetőségeket a tanítási órákon és a tanítási órákon kívüli foglalkozásaikon.
- megismerjük az iskolakertben rejlő módszertani lehetőségeket kollégáimmal (bemutató órák). Minden tanítási óra, minden pedagógus szak magában rejti a teremtett

világ kincseit. A foglalkozásokon felhasználhatjuk a kert adta „anyagokat”, „színeket”, „formákat”. Méréseket, kísérleteket végezhetünk a kertben, szituációs helyzetbe hozhatjuk a gyerekeket, helyszínt adhatunk egy-egy órának.

- módszertani tárat szeretnék létrehozni a kollégáim bevonásával, a kert aktív használatával kapcsolatban. Ennek megvalósítása már elkezdődött, több ötlet is felmerült a kertben rejlő lehetőségekkel kapcsolatban.

- négy évszakos tevékenység modult hozunk létre. Az élőlényeknek nincs nyári szünetük, viszont mi télen is járunk iskolába, amikor a növények nyugalomban vannak. Ennek a problémának is elkezdődött a megoldása mindkét téren. Ezek a célok összefonódnak, szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Biztosítják az iskolakert folyamatos működését, megjelenését az egyéni óratervekben és a tanmenetekben, valamint beépülhet az iskolai munkatervbe és a helyi tantervünk részévé válhat.

Élményórák készülhetnek, sikerélmények születhetnek. Egyéni értékek, erősségek jöhetnek elő. A tanulási stílusok közül a mechanikus, a vizuális, az auditív, de akár a társas és a csendben tanulást is megvalósíthatjuk kertünkben.

Szakmai közösséghez kapcsolódó célok

- A „Tanítási órák az iskolakertben” program megvalósításához nélkülözhetetlenek a külső partnerek. Célunk, a program témáját támogató partnerek keresése és a velük történő rendszeres kommunikáció fenntartása.
- Célunk, hogy a programmal kapcsolatos tapasztalatainkat és eredményeinket megosszuk és népszerűsítsük.

Úgy gondolom, hogy az iskola „*Csikszentmihályi Mihály óta azt is tudjuk, hogy a flow-élmény (az az állapot, amikor az ember egészen elmélyül egy tevékenységben, amely örömforrást, kiteljesedést jelent számára – a szerk.) nem valamiféle ernyedt állapotban jön létre, hanem akkor, amikor belevetjük magunkat valamibe. Ébresztő nevelésre van szükség. Freund Tamás agykutató gyakran figyelmeztet arra, hogy a hosszú távú memóriába csak az épül be, amihez élmény kapcsolódik. Ha ez hiányzik, attól frusztrált lesz a gyerek és a pedagógus is.*”

(Új ember hetilap- Legyen élmény a tanulás, tanítás 2018.02.04.)

Az iskolakert a benne lévő növényekkel, a titkon megbúvó állatokkal, betegségekkel és különlegességekkel, ezt az élményt szolgálja. A létrejövő produktumokat és az eredményeinket megoszthatjuk a Váci Egyházmegyei Karitászon keresztül több katolikus, az Iskolakert Hálózaton keresztül pedig országosan több száz intézménnyel, így azok adaptálhatók lennének más iskolakerttel rendelkező iskolák számára is.

Célunk, hogy:

- rendszeres kapcsolattartás alakuljon ki, a programot támogató fenntartóval és a külső partnerekkel.
- a létrejött programot, mint jó gyakorlatot megosszuk más iskolákkal.
- programunk sikeréhez külső támogató partnereket szerezzek (Török János Mezőgazdasági és Egészségügyi Szakgimnázium és Szakközépiskola, Cegléd környéki gazdák)

A külső partneri gárda szélesítése biztosítja egyrészt a program további fejlesztését, valamint a sikerélmény kapcsán tanulóink pályorientációját is.

5-8. évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek:

-A gyerekek osztályközösségi létének keretét az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző szintű személyes kapcsolatok segítője, fejlesztője. Az átalakuló iskolarendszerben az osztályfőnöki feladatok bővülnek. Az iskola szellemiségén, a vezetői elvárásokon túl az osztályfőnök személyisége és elhivatottsága döntő a gyerekekben kialakuló, formálódó valóságkép kialakulásában. Munkálkodása nyomán válnak konkrét közösségi tevékenységgé a szaktanárok tanórán túlnövő elképzelései, a különböző iskolai programkínálatok.

- Az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása nem meghatározó a környezeti nevelés szempontjából. Inkább általános tájékozottsága, problémafelismerő és feldolgozó képessége segíti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira alkalmazni tudja.

- A mikrokörnyezet felfedezése, igényes, gondos alakítása, megóvása életünk minden helyszínén fontos lépés. Nem egyszerűen dekorálás tehát, hanem a környezetkultúra fejlesztésének eszköze.

-A környezet megóvására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

- Kiemelkedő szerepet játszik az osztályfőnök abban is, hogy összefogja a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, illetve lehetőségeit. Például: a fogyasztói társadalom problémái: táplálkozási szokások, a szükségtelen túlcsomagolás, a szemét kezelése, anyag- és energiatakarékosság az iskolában. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciók kiegészítik és összefűzik az egyes szaktárgyakat.

- Az osztályfőnöki tevékenység eredményességét fokozza, ha az osztályfőnöki órák témájának kínálata nem ad hoc jellegű, ismétlődésekkel teli, hanem legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs program. Tervezése az osztályban tanító valamennyi pedagógus együttgondolkodását kívánja meg. A tanári együttműködésnek ez a formája a testület erejét fokozza, hatékonyságát növeli.

A következőkben néhány témakör olvasható, amely köré egy-egy tanév során (az életkort és a tanulmányokat figyelembe véve) az osztályközösség környezeti nevelése szerveződik:

5. évfolyam: A közösségben elfoglalt hely. Felelősségvállalás.

6. évfolyam: A környezet hatásai. Természeti értékek. Természetvédelmi, környezetvédelmi rendszerek

7. évfolyam: A fogyasztói társadalom. A hulladék

8. évfolyam: A varázsszó: energia

Minden tanulót egyformán érintő elemek:

Példamutató iskolai környezet

- Tantermek, folyosók, udvar, élő sarok kialakítása
- Anyag és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása
- Kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése
- Szelektív hulladékgyűjtés

Kötelező tanórai keretben végzett környezeti nevelés

- Tantárgyakba, osztályfőnöki órákba beépített környezeti nevelés, az eltérő tanítási foglalkozásokon (erdei iskola, múzeumi, állatkerti órák, iskolai projektek, "Zöld-sarokban" tartott órák.

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:

- szakkörök, táborok
- környezetvédelmi akciók,
- Előadások, kiállítások,
- Rendszeres természetjáró túrák,
- Madarak és fák napjának megtartása,

- A környezetvédelem jeles napjainak megünneplése
- Látogatások múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba, szennyvíztisztítóba, hulladékégetőbe,
- DÖK nap
- *Egyéb foglalkozások*, kiemelten az egész napos iskolai foglalkozások szabadidőszegmense, valamint *a napközis és tanulószobai foglalkozások*
- Projektnapok iskolán kívüli helyszínei

Környezeti nevelés az egyéb foglalkozásokon, kiemelten a napközis és tanulószobai foglalkozásokon

Az egyéb foglalkozásokon a nevelési-oktatási tartalomhoz igazodóan a környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyhoz illetve műveltségi területhez kapcsolódó tartalmi struktúra része. Minden szabadidőben töltött pedagógiai tartalmú foglalkozás döntő arányban magába foglalja – a foglalkozás tematikai jellegétől függően – mind a környezet és a természet megismerésének és védelmének témáját, mind az egészségnevelés preferált céljait. Jellegéből fakadóan elsősorban a szakkörök esetén teljesebben ki a gyakorlatban is e nevelési tartalom.

A környezeti nevelésünket szolgáló módszerek

A környezeti nevelés szempontjából is jelentősége van az élményalapú, tevékenységalapú módszerek minél sokoldalúbb alkalmazásának.

- Játékok (szituációs, drámajáték, memóriafejlesztő)
- Projektek (pl.: savas eső mérése)
- Riport (kérdőíves felmérés)
- Terepgyakorlati módszerek (tereptájak, térképkészítés, célzott megfigyelések, mérések, táborok, iskolakert, „iskolazöldítés”)
- Aktív, kreatív munka (természetvédelmi munkák, madárvédelmi feladatok, szelektív hulladékgyűjtés, rend- és tisztasági verseny, pályázatok, versenyek, kiállítás rendezése, újságkészítése, kutatómunka)
- Művészetek (vizuális művészetek a környezeti nevelésben, irodalmi alkotások zeneművészet, népművészet, esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése)
- Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák.

A környezeti nevelésben résztvevők

- Belső (iskolai) résztvevők: osztályfőnökök, szaktanárok

- Külső résztvevők: szakaemberek, környezetvédők, erdészek, meteorológusok, művészek, intézmények

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk. A célok meghatározásánál figyelembe vettük a pedagógusok véleményét is, kiemelt hangsúlyt adva a gyakorlatnak, mivel fontosnak tartjuk, hogy elérhető, teljesíthető célokat tűzzünk ki magunk elé.

Első és második évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát
- játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre
- elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára
- kielégíteni a gyermek kíváncsiságát
- érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel
- kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre
- az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása

Harmadik és negyedik évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megértési vágyát
- tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket
- mintákat adni a természet megismeréséhez
- kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét
- az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét
- kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert

Ötödik és hatodik évfolyam:

- képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kötődést
- stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat
- lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok megszerzésére az elvégzett tevékenységek során
- megalapozni a környezettudatos érdeklődés kulcskompetenciáit
- tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét

- kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan

Hetedik és nyolcadik évfolyam:

- elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést
- a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést
- fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt,
- kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megismerésének és megértésének képességét
- a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal
- a természetközelség igényének, a pozitív jövőképnek a kialakítása

Az iskolai környezet kialakításában és az iskola működtetésében rejlő környezetnevelési lehetőségek

Iskolánk arculatának fontos eleme a településünk lakói felé való nyitottság, törekvés arra, hogy a lakosság egy szélesebb rétege számára szabadidős és kulturális tevékenységek színtere lehessen. Ez a nyitottság viszont – egyesek ellenőrizhetetlen romboló magatartása miatt – sok előnye és lehetősége mellett jelentős elmaradást eredményezett néhány olyan fejlesztési területen, mint például az iskola külső környezetének parkosítása, a kényelmes, kulturált pihenést szolgáló eszközökkel való felszerelése. Ezen a területen rengeteg tennivalónk van.

Az iskola belső környezete

Általánossá kell, hogy váljon iskolánkban a környezetbarát termékek használata a papírhasználattól az írószereken át a takarításig, tanórákon, tanítási órákon kívül és az irodákban egyaránt.

2.7. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Minden iskola nevelő - oktató tevékenységéből adódóan sokrétű követelményrendszert állít fel a diákok számára.

A követelményrendszer három nagyobb részre osztható:

- a) Tantárgyi követelmények - ezt a NAT alapján a helyi tanterv határozza meg. (Lásd a külön kötetekben!) A tantárgyi megmérettetésnek fontos részét képezik a tantárgyi versenyek, pályázatok.
- b) Magatartási követelmények - ez az alapvető értékekre, erkölcsre épül, és konkrétan az iskola házirendje és szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.
- c) Szorgalmi követelmények - ez a diákok tanulásához, munkájához való viszonyát tükrözi. Konkrétan az iskola házirendje és szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

A követelményrendszer betartása, betartatása szempontjából alapvetően fontos a fegyelem és a fegyelmezés, a jutalmazás és a büntetés kérdése, ezek alapelveinek kidolgozása, mely során az alábbi alapelveket kell figyelembe venni:

- 1) Az iskola pedagógiai programjában elfogadott tananyagot lehet megkövetelni.
- 2) A követelmények megállapításában figyelembe kell venni a tanuló képességeit - talentumait - és a tanuláshoz való hozzáállását, ehhez jól kell ismernie a tanulót.
- 3) Összhangot kell teremteni az egyes tantárgyak között, ne legyen egyik sem túlhangsúlyozva vagy elhanyagolva a másik tantárgy rovására.
- 4) A tantárgyi és tanórai követelmények legyenek világosak egyértelműek és teljesíthetőek. A-tanuló érezze a következetességet, és a kiszámíthatóságot.
- 5) A követelmények mögött érződjön a tanítvány egyediségének tisztelete.

A magatartás és szorgalom minősítésére félévkor és tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot a pedagógusok közösségének. Az osztályfőnök javaslatát az osztályban tanítók a többsége döntéssel véglegesíti. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó. A magatartás minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2). Szorgalom: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2). Az 1. évfolyamon az első félév és a tanév végén, 2. évfolyamon az első félév végén tantárgyanként írásban szöveges értékelést alkalmazunk. Az alábbi szempontokat azonban ezeken az évfolyamokon is figyelembe kell venni.

A magatartás értékelésének elvei

Félévkor és év végén az érdemjeggyel értékelt magatartás kiegészül szöveges értékeléssel. Az osztályfőnök, a betanító tanárok véleményét is figyelembe véve minden tanulóról személyes, biztató és előremutató véleményt ír, amely hozzájárul a gyermek személyiségfejlődéséhez, jellemének alakulásához.

Példás (5) magatartású:

- a) aki felelősségérzettel van az iskola, a közösség iránt, aki megtartja az iskola házirendjét, s a feladatkörében arra törekszik, hogy az iskolatársai is megtartsák,
- b) aki önként vagy megbízásból munkát vállal a közösségért, és ezt megbízhatóan teljesíti,
- c) aki önállóan és meggyőződéssel nyilvánítja ki véleményét, aki emberi kapcsolatban őszinte, művelt fiatalhoz illő hangnemet használ,
- d) aki törekszik - lelki érettségének megfelelően – önnevelésre, és az ehhez kapott útmutatást elfogadja, igyekszik megvalósítani,
- e) akinek nincs fegyelmi büntetése, illetve fegyelemsértésre vonatkozó ismételt tanári bejegyzése (szaktanári vagy napközis figyelmeztetés)
- f) bukásra nem áll.

Jó (4) magatartású:

aki előbbieket valamelyikének nem felel meg és akinek osztályfőnöki megrovása, vagy igazgatói büntetése nincs.

Változó (3) magatartású:

- a) aki az iskola házirendje ellen súlyosan vétett, vagy ismételten vétett,
- b) akinek osztályfőnöki megrovása vagy igazgatói figyelmeztetése van.
- c) akinek egynél több igazolatlan órája van,

Rossz (2) magatartású:

- a) aki az iskola házirendje ellen súlyosan vétett, vagy rendszeresen vétett.
- b) aki szigorú (igazgatói vagy tantestületi) megrovást kapott,
- c) aki 10 óránál többet igazolatlanul mulasztott.

A magatartás értékelésekor a tanulót a fentiek szerint, egyéni képességeinek figyelembe vételével, önmagához képest kell megítélni, figyelembe véve esetleges fejlődését.

A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A magatartáshoz hasonlóan félévkor és év végén az érdemjeggyel értékelt szorgalom kiegészül szöveges értékeléssel. Az osztályfőnök, a betanító tanárok véleményét is figyelembe véve minden tanulóról személyes, biztató és előremutató véleményt ír, amely a tanuláshoz való hozzáállásukban, képességeiknek megfelelő elvárásukban és teljesítményükben segíti őket.

Példás (5) szorgalmú:

- a) aki iskolai kötelezettségeit teljesíti (pl. írásbeli feladatait rendszeren elkészíti) akinek osztályfőnöki megrovása vagy igazgatói büntetése nincs, mulasztásait időben pótolja, az órákra képességének megfelelően és megbízhatóan készül.)
- b) aki – egyéni képességeihez mérten – tevékenyen részt vesz egyéni fejlődését szolgáló diákkörök munkájában, illetve tanulmányi versenyeken, pályázatokon,
- c) aki rendben tartja iskolai felszerelését, rendszeresen elhozza a tanítási órákra.

Jó (4) szorgalmú:

aki az előbbiek valamelyikének nem felel meg, és ezek miatt fegyelmit nem kapott.

Változó (3) szorgalmú:

aki az előbbiek valamelyike ellen súlyosan vétett.

Hanyag (2) szorgalmú:

aki az előbbiekben felsoroltak ellen súlyosan és ismételten vétett, és szorgalma miatt osztályfőnöki megrovása vagy igazgatói büntetése van.

A szorgalom értékelésekor a tanulót a fentiek szerint, egyéni képességeinek figyelembe vételével, önmagához képest kell megítélni, figyelembe véve esetleges fejlődését.

A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A jutalmazás minden esetben a helyes magatartás, kiemelkedő teljesítmény megerősítése, honorálása. A jutalmazás rendkívül nagy motiváló erő főleg kisgyermekkorban, de később sem lebecsülendő a szerepe. Éppen ezért helyes mértékkel és jó időben kell alkalmazni.

A büntetés akkor hatékony, ha szakszerű, ha célja a nem kívánt viselkedés belsővé válásának megakadályozása, és a diák helyes irányba terelése.

- Csak a bűnt büntetem nem a bűnöst.
- Mindig ott kell álljon a büntetés mögött a megbocsátás, a kiengesztelés lehetősége.
- A kimondott büntetési szabályok be nem tartása következetlenség.
- Az egyszer már büntetett viselkedést a továbbiakban mindig büntetni kell.

Az a célunk, hogy diákjaink fegyelmezettek legyenek.

Mobiltelefon használati rendje: napközben kikapcsolt/ állapotban kell tartani.-Tanítási időben az utolsó tanítási óra végéig, illetve a napközis foglalkozás végéig!

A fentiek rendszeres (3×) megsértése fegyelmezői intézkedés meghozatalát vonja maga után.

Jutalmazás

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez (hasznos anyaggyűjtés, faültetés, udvarszépítés stb.)
- vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, dicsőséget szerez,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez,

az iskola jutalomban részesíti.

Az iskolában - a tanév közben - elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért

dicséretben részesíthetők. A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell jegyezni.

Tanév végén a tanulók könyvjutalomban részesülhetnek:

- kitűnő tanulmányi eredményért és példamutató magatartásért,
- kitűnő tanulmányi eredményért,
- tanulmányi- vagy sportversenyen elért megyei, **egyházmegyei**, területi, regionális 1-3., országos 1-10. helyezéért illetve az induló megyei és országos versenyen induló versenyzők legjobb 5 % között van, ha magatartásuk és szorgalmuk legalább jó,
- a 8. évfolyamon kiemelkedő közösségi munkáért, ha magatartásuk és szorgalmuk legalább jó,
- a nevelőtestület külön döntése alapján.

A tanulmányi vagy sportversenyeken megyei, területi, regionális 1-3. vagy országos 1-10. helyezéért illetve az induló versenyzők legjobb 5 % -át elérő tanulók, illetve azok a tanulók, akik iskolán kívüli szereplésükkel, társadalmi, közösségi munkájukkal az iskolának jó hírnevet szereztek igazgatói dicséretben részesülnek.

Országos, ill. megyei versenyen való részvételért is kaphat az igazgatói dicséretet.

Versenyeredményért, szereplésért szaktanári vagy osztályfőnöki dicséret is adható. A dicséretek az e-naplóba be kell jegyezni.

A tantestületi dicséret kritériumai:

- *példamutató magatartás és szorgalom,*
- *kiemelkedő tanulmányi munka,*
- *közösségért végzett munka/megyei vagy országos verseny helyezette,*
- *osztályfőnöki dicsérete van,*
- *a tantestület 75%-a megszavazza.*

A nevelőtestületi dicséret a tanév végén adható az osztályfőnök felterjesztésével és a nevelőtestület (vagy a szaktárgyi munkaközösségek) egyetértésével. A nevelőtestületi dicséretek a tanévzáró ünnepélyen vagy a ballagáson iskola igazgatója, vagy aki képviseli, nyújtja át. A nevelőtestületi dicséret mellé oklevél és könyvjutalom járhat. A nevelőtestületi dicséretet a bizonyítványba is be kell jegyezni.

Jó tanuló, jó sportoló cím adományozásával jutalmazható a tanév végén az a 8. osztályos tanuló (max. 2), aki jeles tanulmányi átlagával, jó magatartásával és kiemelkedő sporttevékenységével ezt kiérdemelte. A cím az osztályfőnök és a testnevelő pedagógusok felterjesztésével és a nevelőtestület 75 %-a egyetértésével adományozható. A cím elnyerésével járó oklevelet, könyvjutalmat és kupát az iskola igazgatója, vagy aki képviseli, nyújtja át a tanévzáró ünnepségen vagy a ballagáson. A cím elnyerésének tényét a bizonyítványba is be kell jegyezni.

Bármilyen külső támogató által adományozott díjat a tantestület 75%-a szavazza meg.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget (osztályt) csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni. A csoportos dicséretet is írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Fegyelmezés

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a tanulói házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,

büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- napközis nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói megrovás,
- tantestületi figyelmeztetés,
- tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül.

A tanuló súlyos köteleességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el lehet tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben lehet részesíteni. Súlyos köteleességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezen túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a tanulóval szemben a magasabb rendű jogszabályokban előírtak szerint fegyelmi eljárás is indítható. A fegyelmi eljárás megindításáról az iskola igazgatója vagy a nevelőtestület dönt. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

A tanuló gondatlan, vagy szándékos károkozása esetén a tanuló szülője a magasabb rendű jogszabályokban előírt módon és mértékben kártérítésre kötelezhető. A kártérítés pontos mértékét a körülmények figyelembe vételével az iskola igazgatója határozza meg.

2.8. ALAKI ELVÁRÁSOK

Tantárgyi követelmények

Az egyes tantárgyakra évfolyamonként előírt követelményeket, fejlesztési lehetőségeket és a továbbhaladás feltételeit a helyi tanterv külön kötetei tartalmazzák az alábbiak szerint:

- 1. kötet: Alsó tagozat
- 2. kötet: Felső tagozat
- 3. kötet: Hittan
- 4. kötet: A helyi tanterv Kocséri sajátosságai

2.2 A kocséri Gábor Áron Tagiskola helyi tanterve

2.2.1 A választott kerettanterv megnevezése

Tagiskolánk nevelőtestülete az 51/ 2012 számú EMMI rendelet 1. és 2. sz. mellékleteként megjelent kerettantervek alapján készítette el helyi tantervét. A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadal. és állampolg. ism.	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia–egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1

Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

2.2.2. A helyi tanterv óraszámai

2.2.2.1. A szabadon tervezhető órakeret felhasználása

A nevelőtestület döntése alapján tagiskolánk a szabadon tervezhető órakeretet az esetek többségében nem használja fel tanórákra – főként a magas tanulói óraszámok, a tanulói túlterhelés miatt – különösen igaz ez az alsó tagozatos évfolyamokra.

A szabadon tervezhető órakeret terhére új tantárgyat nem vezet be tagiskolánk.

Meglévő tantárgy korábbi évfolyamon kezdődő oktatása mellett egy esetben döntöttünk, az informatika tantárgyat 5. osztályban vezetjük be.

A szabadon felhasználható órakeretből tagiskolánk az alábbi esetekben (4-8. évfolyam) **meglévő tantárgyak óraszámait** emeli meg:

Évfolyam	Szabadon tervezhető órakeret	Tanóra felhasznált óraszám	Emelt óraszámú tantárgy	Emelt óraszámú tantárgy	Emelt óraszámú tantárgy
1. évfolyam	2	0	-	-	-
2. évfolyam	2	0	-	-	-
3. évfolyam	3	1	magyar nyelv és irodalom	-	-
4. évfolyam	3	1	angol	-	-
5. évfolyam	2	2	<i>informatika</i>	-	magyar nyelv és irodalom
6. évfolyam	3	2	matematika	angol	-
7. évfolyam	3	2	matematika		magyar nyelv és irodalom
8. évfolyam	3	1	matematika		-

Az óraszám emelése nem jelenti az adott tananyag tartalmi bővítését, a gyakorlásra, készségfejlesztésre fordítható időkeret nő meg ezáltal, ahogy azt a tantárgyi helyi tantervek részletesen tartalmazzák.

Indoklás: a tanulói összetétel, mely szociokulturálisan az országos átlag alatt van, és az iskolánk általános jellege az alapkészségek fejlesztését követeli meg mindenek előtt.

2.2.2.2. A kocséri helyi tanterv óraszámai

Kocséri óratervezés a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam								
Évfolyamok	1. évf.		2. évf.		3. évf.		4. évf.	
Tantárgyak	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves
Magyar nyelv és irodalom	7	252	7	252	7	252	6	216
Idegen nyelvek							3	108
Matematika	4	144	4	144	4	144	4	144
Hittan	1	36	1	36	1	36	1	36
Családi életre nevelés	1	36	1	36	1	36	1	36
Környezetismeret	1	36	1	36	1	36	1	36
Ének-zene	2	72	2	72	2	72	2	72
Vizuális kultúra	2	72	2	72	2	72	2	72
Életvitel és gyakorlat	1	36	1	36	1	36	1	36
Testnevelés és sport	5	180	5	180	5	180	5	180
Tanulói óraszám	24	864	24	864	24	864	26	936

Kocséri óratervezés a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam								
Évfolyamok	5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.	
Tantárgyak	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves
Magyar nyelv és irodalom	5	180	4	144	4	144	4	144
Idegen nyelvek	3	108	4	144	3	144	3	144
Matematika	4	144	4	144	4	144	4	144
Hittan	1	36	1	36	1	36	1	36
Családi életre nevelés	1	36	1	36	1	36	1	36
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	72	2	72	2	72	2	72
Természetismeret	2	72	2	72				
Fizika					1,5	54	1,5	54
Kémia					1,5	54	1,5	54
Biológia–egészségtan					1,5	54	1,5	54
Földrajz					1,5	54	1,5	54
Ének-zene	1	36	1	36	1	36	1	36
Hon- és népismeret	1	36						
Vizuális kultúra	1	36	1	36	1	36	1	36
Informatika	1	36	1	36	1	36	1	36
Technika, életvitel és gyakorlat	1	36	1	36	1	36		
Testnevelés és sport	5	180	5	180	5	180	5	180

<i>Osztályfőnöki</i>	1	36	1	36	1	36	1	36
Tanulói óraszám	29	1044	28	1008	31	1152	30	1116

2.2.2.3. Hittanórák, családi életre nevelés

Tagiskolánk egyházi iskolaként a fenntartó szándékaival megegyezően a 2017/18. tanévtől - a korábbi gyakorlattól eltérően - heti 1 + 1 tanóra keretet biztosít hittanoktatásra illetve a családi életre nevelésre (CSÉN) - részben a polgári erkölcstanoktatás órakeretének terhére, hiszen olyan tantárgy nincs az iskolánkban.

A katolikus hitoktatás és a családi életre nevelés személyi feltételeiről a tagiskola lelki vezetője, a nagykőrösi plébános úr gondoskodik.

A hittan, illetve a családi életre nevelés tantárgyakból a heti 1 1 órát tömbösítve, kéthetente 2-2 órában is meg lehet szervezni a tantárgyak jellege miatt.

A hittan tantárgyból a tanulók értékelést, osztályzatokat kapnak.

A családi életre nevelés tantárgyból a tanulók osztályzatot nem kapnak, a bizonyítványba a részt vett bejegyzés kerül. A családi életre nevelés a 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 7. mellékletének 7.10. pontja alapján történik. A családi életre nevelés tanórákon felekezeti hovatartozástól függetlenül valamennyi tanuló részt vesz.

Iskolánk természetesen biztosítja a református felekezetű hitoktatás szervezeti feltételeit is - a fentiek szerint heti 1 órában. A hitoktatás személyi feltételeit a Nagykőrösi Református Egyházközség biztosítja.

2.2.2.4. Egyéb helyi sajátosságok

A kerettantervi kétéves ciklusokra előírt óraszámokat nem módosítva a 7. és 8. évfolyamon a fizika, kémia, biológia és egészségtan, valamint a földrajz tantárgyakat egyaránt évi 1,5 órás óraszámmal fogjuk oktatni.

Indoklás: tapasztalataink szerint a hatékony ismeretátadásnak ez megfelelőbb keret, mint az évi 1+2 ill. 2+1 óra.

Az 5. évfolyamon a Hon- és népismeret tárgyat választottuk a Dráma és tánc ill., a Hon- és népismeret közül.

Indoklás: az iskola sajátosságai, a község adottságai, valamint eddigi hagyományaink, az iskola által megjelentetett honismereti munkatankönyvünk ezt a döntést egyértelművé tették.

2.2.2.5. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának, nevelésének elvei, keretei

A kocséri tagiskola a 2002/2003. évi tanévtől kezdődően a szülői igényeknek és az oktatási kormányzat készítésének megfelelően – az Alapító Okiratot is módosítva, az alapvető személyi és tárgyi feltételek biztosítva - felvállalta a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatását. A sajátos nevelési igényű tanítványaink egyéni fejlesztését főállású gyógypedagógus végzi a szakértői és rehabilitációs bizottság véleményében meghatározott illetve a törvény által előírt óraszámokban. A nevelőtestület tagjai is több, kifejezetten az eredményes integrált oktatást elősegítő képzésen vettek részt.

A köznevelési törvény szerint „sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”

A jogszabály fogalomkörét szűkítve az Alapító Okiratunk alapján enyhe fokban értelmi vagy beszéd fogyatékos, illetve egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulók integrált oktatását végzi iskolánk.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulóknak joga, hogy állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges gondozást a szakértői és rehabilitációs bizottságok szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

A Köznevelési törvény 6. számú melléklete alapján a sajátos nevelési igényű tanulók heti egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásainak száma az 1-6. évfolyamon heti 3 óra, a 7-8. évfolyamon heti 4 óra.

A fejlesztés külön e célra kialakított helyiségben történik, a szakértői bizottság illetve a törvény által meghatározott óraszámokban. Szükség esetén a gyógypedagógus munkáját logopédus is segíti.

Az integrált oktatás folyamán kiemelt célunk:

az esélyegyenlőség biztosítása,

a tanulók személyiségének fejlesztése;

az ismeretek tárgyilagos és többoldalú közvetítése;

segítsük, hogy a tanuló életkorának, fejlettségének figyelembevételével elsajátítsa a közösségi együttműködés magatartási szabályait;

figyelembe vesszük a gyermek, tanuló egyéni képességeit, fejlődésének ütemét, sajátos nevelési igényét;

segítsük a hátrányos helyzetben lévő tanuló felzárkózását tanultársaihoz;
továbbtanulás ill. társadalmi életben való beilleszkedés elősegítése.

Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Cél: azon képességek, készségek kialakítása, ill. fejlesztése, melyek segítségével ezek a tanulók fel tudnak zárkózni társaikhoz.

A fejlesztés egyéni fejlesztési terv alapján történik, melynek alapja a szakértői bizottság szakvéleménye. Formái: kiscsoportos ill. egyéni.

Az egyéni sajátosságokat figyelembe véve történik a percepció folyamatok működésének erősítése, a motoros területek koordinációjának fejlesztése, a kognitív funkciók fejlesztése, valamint az írás-olvasáshoz-számoláshoz szükséges területek fejlesztése. A foglalkozásokat gyógypedagógus vezeti, a fejlesztés során folyamatosan az osztálytanítóval, a szaktanárokkal konzultálva. Ezek a részképesség-zavarokkal küzdő tanulók a helyi tanterv általános követelményeit teljesítik, esetenként a szakvéleményben javasolt könnyítésekkel, mentesítésekkel.

Értelmi fogyatékos tanulók

Cél: az érintett tanulókra vonatkozó helyi tanterv követelményeinek teljesítése.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulókra vonatkozó helyi tanterv e dokumentum mellékletét képezi, tartalmazza részletesen a célokat, feladatokat, követelményeket és az értékelés módját. Az értékelés a tanító/ szaktanár és az egyéni fejlesztést végző gyógypedagógus együttműködésével történik. A speciális tanterv alapján történő oktatásról, áthelyezésről csak a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye dönthet.

Az integráció lehetővé teszi, hogy ezek a gyerekek a tanórákon osztálytársaik között tanuljanak, és a kötelező órákon túl pedig egyéni fejlesztésben részesüljenek. A foglalkozás történhet külön, egy fejlesztésre kialakított helyiségben, ill. a tanulót befogadó osztály tantermében is, a befogadó tanulók jelenlétében („Kéttanáros modell”).

Az integrált tanulókkal kapcsolatos haladási és mulasztási adatok nyilvántartását az osztálynaplón kívül egy fejlesztő naplóban is végzik a pedagógusok. Az általuk tartott foglalkozások anyagait óránként és gyerekenként ebben a naplóban vezetik.

A nevelés és oktatás során figyelembe vesszük „A fogyatékos tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelvei”-t, valamint speciális tantervet, tankönyveket és más segédleteket használunk.

A tanulók kötelező, illetve rendkívüli kontrollvizsgálatainak alkalmával a nevelők megfogalmazzák pedagógia tapasztalataikat az integrált oktatás eredményességét és további lehetőségeit illetően. A szakértői bizottság döntése alapján folytatódhat az integrált oktatás, illetve szegregált intézménybe történő áthelyezésre is sor kerülhet.

2.2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvválasztásról

A tankönyvellátás a jogszabályok előírása szerint történik. Pedagógiai munkánk során csak olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, feladatgyűjtemény) használunk a tananyag felhasználásához, melyet hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. Választásunkban döntő, hogy jól használható, minőségileg kifogástalan, tehát megbízható és szép tankönyvet adjunk a gyerekek kezébe. Szempont az is, hogy lehetőleg a választott tankönyv, taneszköz digitális formában is elérhető legyen, kellő interaktív terméktámogatással bírjon, hiszen ennek a szemléltetés és a motiválás szempontjából egyre nagyobb jelentősége van.

A hivatalos tankönyvek közül a pedagógusok a helyi tanterv figyelembe vételével, továbbá a tartós használat tiszteletben tartásával szabadon választhatnak.

Az egyéb taneszközökről

A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközössége, szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket a tankönyvosztáskor írásban tájékoztatja az iskola. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;

az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók;

a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be;

a taneszközök áránál a szülők anyagi helyzetéhez, a lehetőségekhez igyekszünk közelíteni.

Az iskola – pénzügyi lehetőségeihez mérten – saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerez be az iskolai könyvtár számára.

A taneszközök használatáról

Minimális programnak tekinthető, hogy valamennyi neveléssel-oktatással foglalkozó személy elsajátítsa az alapvető oktatási eszközök kezelését. Ismerje minden nevelő az egyszerű audiovizuális ismerethordozók, informatikai eszközök (projektor, interaktív tábla) használatát. Optimális cél, hogy a nevelők képesek legyenek a fenti eszközök alkotó használatára, hanganyagok, írásvetítő-transzparensok, ppt-diasorozatok készítésére, és azok céltudatos alkalmazására.

Minden típusú taneszköze szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk. Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

2.2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.2.4.1 Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

Törekszünk arra, hogy minél több szülő döntsön a napközi igénybevétele mellett, mert egészsznapos keretek között arányos tanulói terheléssel, változatos munkaformákkal, folyamatos pedagógiai irányítással eredményesebb lehet az alapkészségek és a megfelelő tanulási módszerek kialakítása, a kötelességérzet és feladattudat elmélyítése.

Az alsó tagozat első két évében kiemelt feladat a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával is segítjük az iskola fegyelem és figyelem kialakítását.

2.2.4.2 A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik–negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatok. Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat. Ügyelünk a versengés és a kooperativitás helyes arányára.

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával, a keresztény értékrend tudatosításával, a helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával formáljuk a tanulóink személyiségét.

2.2.4.3 Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása - a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;

A fenti feladatok megvalósítását az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével is elősegítjük. A családban, a társas kapcsolatokban, az osztályközösségben megtapasztalt együttműködés értékének tudatosítása is a fentieket szolgálja.

Kiemelt feladat a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

2.2.4.4 A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétel, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

2.2.5 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

1-4. évfolyam:

A heti 5 testnevelési órából:

- a. heti 4 óra osztálykeretben történik, a helyi tanterv ezért heti 3 órában tervezi meg a kerettantervi követelmények elsajátíttatását,
- b. heti 1 órában néptáncoktatás zajlik iskolánkban, mely minden tanuló számára kötelező,

5-8. évfolyam:

A heti 5 testnevelési órából:

- a. heti 3 óra osztálykeretben történik, a helyi tanterv ezért heti 3 órában tervezi meg a kerettantervi követelmények elsajátíttatását,
- b. heti 2 óra a diáksportkör keretében működő sportszportok által történik, ennek keretei:
 - a csoportok 2-2 évfolyam tanulóiból szerveződnek (5-6.o. ill. 7-8.o.),
 - a tanulóknak, szülőknak kötelezően választaniuk kell a tanév elején felkínált sportszportok közül,
 - a diáksportköri sportszportokba való jelentkezés nem köthető anyagi feltételhez, részvételi díjhoz vagy tagdíjhoz
 - az indított diáksportköri csoportokat az éves tantárgyfelosztás tartalmazza

- a diáksportkört vezetője munkaviszonyban vagy polgári jogviszonyban álló pedagógus vagy edző lehet,

- a hagyományok és tárgyi, személyi feltételek alapján az alábbi sportcsoportok indítását biztosítja az iskola:

- kosárlabda

- labdarúgás

- a hagyományok és adottságok alapján az alábbi sportcsoportok indítása lehetséges, amennyiben annak tárgyi és szervezési keretei biztosítottak az adott tanévben:

- lovaglás

- tollaslabda

- úszás

- szertorna

- iskolánkban nem jellemző, de jogilag lehetséges, hogy a b. pont heti 2 óráját egyes tanulók külső sportegyesület igazolása alapján más módon teljesítsék, ez esetben az egyesületi igazolást a jelentkezésről szeptember 10-ig, a részvételtől június 1-jéig kell benyújtani az iskola titkárságán;

Az éves órarend kialakításánál tagiskolánk törekszik arra, hogy a mindennapos testnevelés egyben mindennapi testnevelés is legyen, vagyis a hét minden napján legyen szervezett testmozgás minden tanuló számára.

A tárgyi feltételek:

Tagiskolánkban rendkívül kedvező tárgyi feltételek biztosítottak a testneveléshez, az alábbiak helyszínek közül választhatnak a pedagógusok:

- tornacsarnok (szertárral, öltözőkkel, megfelelő kiszolgáló helyiségekkel)

- iskolaudvar (aszfaltborítással, sportági felszereléssel)

- községi sportpálya (füves labdarúgópálya)

- községi játszótér (szabványos köztéri játékokkal)

Az éves órarendet minden tanévben úgy alakítja ki tagiskolánk, hogy minden osztály számára minimálisan heti 3 óra erejéig biztosított legyen a tornacsarnok egyedüli használata.

2.2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor

tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára heti 22-26 óra tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Tagiskolánk méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

A választható foglalkozások, szakkörök meghirdetéséről a személyi-tárgyi feltételek alapján előterjesztett tagintézmény-vezetői javaslat alapján a nevelőtestület dönt a tanévkezdő értekezleten.

A választható foglalkozások, szakkörök meghirdetése tanévkezdéskor történik. A jelentkezés írásban, szülői aláírással történik. A jelentkezés egy tanévre szól, azon tanév közben módosítani nem lehet.

A választható foglalkozások közé tartoznak a heti 1-2 órás délutáni sportfoglalkozások is. A választható foglalkozások, szakkörök meghirdetésekor közölni kell azt is, hogy az adott foglalkozást melyik pedagógus fogja tanítani.

2.2.7 Projektoktatás

A korábban jól bevált, az iskola hagyományrendszerébe beépült tevékenységi formák alapján a pedagógiai program végrehajtása során sajátos pedagógiai módszereket is alkalmazunk. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül.

Az erdei iskola, mint a projektoktatás egyik megvalósulási formája jelentős hagyományokkal rendelkezik tagiskolánkban. Az általában ötnapos bentlakásos hegyvidékre szervezett tábor során nemcsak tanulás tartalmakat sajátítanak el a tanulók projektoktatás keretében (természetismeret, technika, magyar nyelv és irodalom), de az önállóságra nevelésnek, az együttműködési készség fejlesztésének is kiváló alkalma. A 6. osztály számára a jövőben is biztosítani kívánjuk, amennyiben azt községi és alapítványi, esetleg pályázati támogatásból költségmentesen meg tudjuk szervezni.

2.2.8 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

2.2.8.1. Általános feladatok

Kocsér község jövedelemtermelő képessége alacsony, kevés a munkahely, így sok a hátrányos helyzetű, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő család. Tanulóink

összetétele a szociokulturális környezetet tekintve az országos átlagtól jelentősen elmarad. Ezt igazolják vissza a kompetenciamérés kapcsán felmért családi háttér index eredmények is.

Az utóbbi években csökkent, de számottevő a hátrányos helyzetű tanuló aránya (20-25%) és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya (5-10% - a nevelésbe vett tanulókon kívül). A községben működő nevelőszülői hálózatok következtében tanulóink között jelentős számú, 15-20 fő a nevelőszülőknél élő diák, akik jogilag szintén halmozottan hátrányos helyzetűnek számítanak. Az országos kompetenciamérések során a szociokulturális kérdőív alapján megállapított családi háttér index az országos átlagtól jelentős elmaradást mutat, -0,5 és -1 között szokott lenni.

Ez a háttér különösen nagy jelentőséget ad az ifjúságvédelmi és osztályfőnöki munkának, valamint az esélyegyenlőség érdekében, pályázati támogatással végzett integrációs pedagógiai tevékenységünknek.

A tanulóink 50-60 %-a veszi igénybe a napközis foglalkozás lehetőségét. Ez főként a külterületről járó gyerekek számára kiemelt fontosságú. Számukra csak így biztosítható, hogy a délutáni, tanórán kívüli foglalkozásokon, szakkörökön, felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozásokon jelen tudjanak lenni. Ezért is törekszünk majd az új köznevelési törvény által megfogalmazott egésznapos oktatás megvalósítására. A tanyasi diákok számára nagy könnyebbség, hogy a községi önkormányzat iskolabusza szállatja őket reggel és délután.

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért tagiskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését.

E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

a veszélyeztetett, illetőleg hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók helyzetének fokozott figyelemmel kísérése, pontos nyilvántartása,

a jogszabályokban rögzített kedvezmények körültekintő biztosítása, közreműködés az esetleges hivatali eljárásokban,

mentálisan sérült, krízishelyzetben lévő tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele,

rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével a helyes életmód kialakítása érdekében, a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése érdekében (drog, alkohol, dohányzás).

rendszeres kapcsolattartás az érintett tanulók szüleivel,

a támogatásukat célzó különböző pályázati lehetőségek körültekintő kihasználása (Útravaló Program, Erzsébet Program, Szent Gellért Ösztöndíj, stb.).

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

2.2.8.2. Az iskolai szociális segítő tevékenysége

Az iskolai szociális segítés új, kötelezően megvalósuló tevékenység, amely ágazatközi szinten biztosít szolgáltatást a nevelési-oktatási intézményekben a gyermekjóléti ellátórendszeren keresztül. A kocséri tagiskolában az ellátást a Nagykőrös Humánszolgáltató Központ biztosítja a 2018/19-es tanévtől kezdődően.

Az iskolai szociális segítő az alábbi tevékenységeket végzi a megállapodás alapján heti egy nap Kocséron:

- egyéni segítés, tanácsadás;
- csoportban végzett tevékenységek (szociális csoportmunka) – előnyük, hogy egyszerre több gyermeket érnek el, és a prevenció hatékonyabban megvalósítható általuk;
- közösségi tevékenységek – előnyük, hogy e módszerrel is egyszerre több gyermek érhető el, és egyes programokba a szülők is bevonhatók.

A szociális segítő *támogatja a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátását is*, mivel része az észlelő- és jelzőrendszernek, így rá is vonatkozik a jelzési kötelezettség, amennyiben egy gyermek/ tanuló veszélyeztetettségét tapasztalja, ugyanakkor szociális szakemberként támogatja a nevelési-oktatási intézmény észlelő- és jelzőrendszeri tevékenységét: érzékenyítéssel, a veszélyeztetettség tüneteinek korai felismerésében való segítségnyújtással, a jelzés megtételének támogatásával.

2.2.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanulók beszámoltatásának célja:

- a törvényben előírt értékelési köteletségnek való megfelelés
- a további oktatómunka tervezéséhez szükséges információszerzés
- motiváció

A tanulók beszámoltatásának formái:

- szóbeli beszámoltatás

- írásbeli beszámoltatás
- gyakorlati tevékenységgel történő számonkérés (testnevelés, rajz, stb.)

A tanulók beszámoltatásának elvei

A nevelőtestület fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az előírt követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli feltétele, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Ezek aránya a tantárgy sajátosságaiból fakad. Törekedni kell a sokoldalú számonkérésre, a beszámoltatási formák azonos súlyú érvényesítésére. Kiemelten fontos, hogy a tanulók szóbeli készségének fejlesztése érdekében minél többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Arra törekszünk, hogy az osztályzatok 25 %-a szóbeli felelet nyomán szülessen.

A tanulók munkáját egy-egy témakörön belül a nevelők szóban és írásban is ellenőrzik.

Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

Az írásbeli beszámoltatás formái, rendje

Fajtája	Témája	Bejelentési kötelezettség	Javítási kötelezettség	Megőrzési kötelezettség	Terhelési súly
Írásbeli felelet	A legutóbbi egy-két óra anyaga	Nincs	Következő óra	A tanév végéig	1
Felmérő	Egy témakör alfejezete (ált. 4-8 óra anyaga)	Van az előző órán	Max. a 2. óra	A tanév végéig	2
Témazáró	Egy átfogó témakör (ált. 10-20 óra anyaga)	Van két órával előtte	Max. 1 hét	+ 1 tanév	3

Az írásbeli beszámoltatás korlátai

Egy tanítási napon az írásbeli beszámoltatásból eredő terhelés nem haladhatja meg a 6 pontot. Azaz egy tanítási napon például maximum két témazáró dolgozat íratható a tanulókkal.

Ponthatárok

Az 3.-8. évfolyamon a tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelés érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak értékelésekor az elért teljesítmény érdemjegyre történő átváltását a pedagógus a következő arányok alapján végzi:

100 % - 91 %: jeles (5)

90 % - 76 %: jó (4)

75 % - 55 %: közepes (3)

54 % - 40 %: elégséges (2)

39 % - 0 %: elégtelen (1)

Ettől a ponthatároktól eltérhet a nevelő a beszámoltatás jellegétől függően.

2.2.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok az órán tanultak elmélyítését, a tanulók készségfejlesztését, az órán feldolgozott tananyag gyakorlását szolgálják. Nem irányulhat a tanórán fel nem dolgozott tananyag elsajátítására, de irányulhat az önálló tanulás képességének gyakorlására, önálló szövegfeldolgozásra.

Az otthoni felkészüléshez előírt feladatokat a nevelő a tanórán úgy készíti elő, hogy az a tanulók számára önállóan megoldható legyen. Tantárgyanként az otthoni feladatmegoldás, felkészülés időigénye átlagosan 20-30 perc, semmiképp sem lehet több egy tanóra idejénél, 45 percnél. A napi felkészülés otthoni (napközis, tanulószobai) ideje nem lehet több alsó tagozaton 1-1,5 óránál, felső tagozaton 1,5–2 óránál.

A hétvégére feladott otthoni feladatokra is ezek a korlátok érvényesek.

Az ennél nagyobb időigényű otthoni feladatok (pl. olvasónapló, gyűjtőmunka, fogalmazás, stb.) elvégzésére úgy kell megfelelő határidőt biztosítani a tanulók számára, hogy a napi terhelés feladatonként ne haladja meg a 20-30 percet.

Az otthoni felkészüléshez előírt feladatokat a következő tanórán a nevelő ellenőrzi, azt értékeli, előzetes bejelentés nélkül is osztályozhatja.

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

2.2.11 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Az egyéb foglalkozások közé tartoznak a következők:

- napközi illetve tanuló szoba,
- szakkör,
- egyéni foglalkozás, korrepetálás, tehetséggondozás,
- diáksportkör;

Napközi, tanulószoba

A napközis ellátás – tekintettel a tanulók szociális összetételére és a község jelentős lakott külterületére – rendkívüli jelentőségű és nagy hagyománnyal bíró területe iskolánknak.

Lehetőség szerint az alsó tagozaton a napközis ellátás megszervezésénél biztosítani kell a homogén, egy osztály tanulóiból álló csoportokat, illetve az azonos nevelői jelenlétet a hét minden napján. Ezáltal biztosítható a kiegyensúlyozott tanulói terhelés, az eredményes közösségformálás és a változatos, személyiségfejlesztő nevelés-oktatás.

A felső tagozaton a délutáni, tanulószobai felügyeletet jellemzően pedagógusok napi váltásával szervezi meg iskolánk.

A szakkörök

A tehetséggondozást, készségfejlesztést szolgáló foglalkozások, szakkörök lehetőségeit az adott tanév tantárgyfelosztásában rögzíti az iskola.

A hagyományok alapján az alábbi szakköröket szervezzük:

- informatika
- angol
- irodalmi színpad
- énekkar
- kézműves szakkör
- kertészsakkör

Tanulói, szülői igényre további szakkörök is szervezhetők, az iskolavezetésének előzetes engedélyével. A szakkörökre történő jelentkezést a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik, és tudomásul veszik, hogy az teljes tanévre szól.

Az egyéni foglalkozások

A korrepetálás illetve a tehetséggondozás órakeretét az adott tanév tantárgyfelosztásában rögzíti az iskola.

A cél, hogy a köznevelési törvény által „kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló” által megnevezett diákok teljes köre (különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló; beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló; kiemelten tehetséges gyermek, tanuló) megkapja a differenciált, személyre szóló készség- és képességfejlesztés lehetőségét.

A csoportbontások

Tagiskolánkban évfolyamonként egy, heterogén összetételű és többnyire átlagos, illetve kis létszámú osztályokban tanulnak a diákok. Ezért a csoportbontásnak korlátozott, de nem elhanyagolható szerepe van iskolánkban.

Csoportbontásban tanítjuk az informatikát – minden 16 főnél nagyobb létszámú osztályban - tekintettel arra, hogy az informatika tanterem 14 munkaállomással rendelkezik és a tantervi feladatok elvégzéséhez szükséges, hogy minden tanuló gépnél végezze a feladatait.

Csoportbontással szervezzük meg a mindennapos testnevelés megvalósítását, heti 1 ill. 2 óra erejéig a DSK keretein belül.

2.2.12 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évenkénti gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon a *Netfit* rendszer alkalmazásával, amely *Dr. Mérei Ildikó* nevéhez fűződik. A tanulók általános fizikai teherbíró képességének értékeléséhez és minősítéséhez használt Netfit (fizikai fitness mérése) alapmérései az alábbiak:

- Aerob vagy alap-állóképesség mérése: 2000 m-es síkfutással.
- Izomerő mérése és dinamikus ugróerő mérése helyből távolugrással páros lábbal.
- Dinamikus dobóerő mérése: kétkezes labdadobás hátra fej fölött, tömött labdával.
- Kar-, törzs- és lábizmok együttes dinamikus erejének mérése: egykezes labdalökés helyből az ügyesebb kézzel, tömött labdával.
- Dinamikus erő-állóképesség mérése: vállövi és karizmok erő-állóképességének mérése: mellső fekvőtámaszban karhajlítás és -nyújtás folyamatosan kifáradásig.

- A csípőhajlító és a hasizom erő-állóképességének mérése: hanyatt fekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan.
- A hátizmok erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig.

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. *A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak.* A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók a mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetőek legyenek. *A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanév március és április hónapjában bonyolítjuk le.* A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a szülők tudomására hozzák.

2.2.13 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.2.13.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- önismeret, önbecsülés megerősítése,

- érzelmek alkotó kezelése,
- stresszkezelés,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,
- kortárs csoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

2.2.13.2 Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, mely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során. A célok meghatározásánál figyelembe vettük a pedagógusok véleményét is, kiemelt hangsúlyt adva a gyakorlatnak, mivel fontosnak tartjuk, hogy elérhető, teljesíthető célokat tűzzünk ki magunk elé.

Első és második évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát
- játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre
- elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára
- kielégíteni a gyermek kíváncsiságát
- érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel
- kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre
- az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása

Harmadik és negyedik évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megértési vágyát
- tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket
- mintákat adni a természet megismeréséhez
- kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét
- az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét

- kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert

Ötödik és hatodik évfolyam:

- képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kialakult kötődést
- stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat
- lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok szerzésére a végzett tevékenységek során
- megalapozni a környezettudatos érdeklődés kompetenciáit
- tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét
- kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan

Hetedik és nyolcadik évfolyam:

- elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést
- a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést
- fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt érzett felelőssége kapcsán
- kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megértésének képességét
- a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal
- a természet közelség igényének, a pozitív jövőképek a kialakítása

2.2.14 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

2.2.14.1 A magatartás és a szorgalom értékelésének közös elvei

Az 1. évfolyamon és 2. évfolyamon félévkor a tanulók magatartásának és szorgalmának minősítése szóveges értékeléssel történik. Az 3.-8. évfolyamon a tanuló magatartását és szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. A magatartás és a szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és év végi osztályzatot az ellenőrző könyvbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

2.2.14.2 A magatartás értékelésének elvei

Az iskolában a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben tisztelettudóan, udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- szentmiséken, istentiszteleteken, hitéleti eseményeken rendszeresen részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) **jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán és tanórán kívül foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- szentmiséken, istentiszteleteken, hitéleti eseményeken többször részt vesz;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) **változó (3)** az a tanuló, aki:

- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül;
- feladatait nem teljesíti minden esetben;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- szentmiséken, istentiszteleteken, hitéleti eseményeken ritkán részt vesz;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.

d) **rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;

- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- szentmiséken, istentiszteleteken, hitéleti eseményeken nem vesz részt;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése.

2.2.14.3 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a.) **példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívül foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b.) **jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c.) **változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d.) **hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait folyamatosan nem végzi el; felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

2.2.14.4 Szöveges értékelés

Az organikus pedagógia szellemében, a fenntartó elvárásának megfelelően a 2019/20. tanévtől kezdve tagiskolánkban a tanulók magatartásukról és szorgalmukról szöveges értékelést is kapnak. A szöveges értékelést az osztályfőnök készíti el, kikérve és figyelembe véve nevelőtestület véleményét. A szöveges értékelés célja, hogy megerősítse a tanuló pozitív törekvéseit, jó irányú változásait, hozzásegítse a diákokat a reálisan pozitív énképhez. Az értékelés kiterjedhet a magatartás, a szorgalom bármely területére, összetevőjére, de nem törekszik teljességre, a legjellemzőbb vonásokat, legfontosabb változásokat emeli ki. Az értékelés elsősorban a pozitív tapasztalatokat hangsúlyozza, nem elhallgatva a kritikai észrevételeket, de törekedni kell 3:1-es (pozitív:negatív) arány megtartására.

Az értékelés terjedelme 6-12 mondat, hangvétele személyes, megfogalmazása egyéni.

A szöveges értékelést félévkor és tanév végén kell átadni a tanulónak, szülőnek.

2.2.14.5 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

2. Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez (hasznos anyaggyűjtés, faültetés, udvarszépítés stb.)
- vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, dicsőséget szerez,

- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez,

az iskola jutalomban részesíti.

Az iskolában - a tanév közben - elismerésként a következő dicséretet adhatók:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért

dicséretben részesíthetők. A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell jegyezni.

Tanév végén a tanulók könyvjutalomban részesülhetnek:

- kitűnő tanulmányi eredményért és példamutató magatartásért,
- kitűnő tanulmányi eredményért,
- tanulmányi- vagy sportversenyen elért megyei, területi, regionális 1-3. vagy országos 1-5. helyezéért, ha magatartásuk és szorgalmuk legalább jó,
- a 8. évfolyamon kiemelkedő közösségi munkáért, ha magatartásuk és szorgalmuk legalább jó,
- a nevelőtestület külön döntése alapján.

A 8 éven keresztül mindvégig kitűnő tanulmányi eredményt elért diákok Gábor Áron Emlékplakett elismerésben részesülnek a ballagási ünnepség keretében.

A tanulmányi vagy sportversenyeken megyei, területi, regionális 1-3. vagy országos 1-5. helyezést elérő tanulók, illetve azok a tanulók, akik iskolán kívüli szereplésükkel, társadalmi, közösségi munkájukkal az iskolának jó hírnevet szereztek igazgatói dicséretben részesülnek.

Versenyeredményért, szereplésért szaktanári vagy osztályfőnöki dicséret is adható. A dicséretek az osztálynaplóba be kell jegyezni.

Nevelőtestületi dicséretben részesülhet évfolyamonként 1 (8. évfolyamon maximum 2) tanuló, ha ezt magatartásával, szorgalmával és valamilyen kiemelkedő alkalmi vagy rendszeres tevékenységével kiérdemelte. A nevelőtestületi dicséret a tanév végén adható az osztályfőnök felterjesztésével és a nevelőtestület (vagy a szaktárgyi munkaközösségek) egyetértésével. A nevelőtestületi dicséretek a tanévzáró ünnepélyen vagy a ballagáson az iskola igazgatója nyújtja át. A nevelőtestületi dicséret mellé oklevél és könyvjutalom jár. A nevelőtestületi dicséretet a bizonyítványba is be kell jegyezni.

Jó tanuló, jó sportoló cím adományozásával jutalmazható a tanév végén az a 8. osztályos tanuló, aki jeles tanulmányi átlagával, jó magatartásával és kiemelkedő sporttevékenységével ezt kiérdemelte. A cím az osztályfőnök és a testnevelés munkaközösség felterjesztésével és a nevelőtestület (vagy a szaktárgyi munkaközösségek) egyetértésével adományozható. A cím elnyerésével járó oklevelet, könyvjutalmat és kupát az iskola igazgatója nyújtja át a tanévzáró ünnepségen vagy a ballagáson. A cím elnyerésének tényét a bizonyítványba is be kell jegyezni.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget (osztályt) csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni. A csoportos dicséretet is írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Büntetés

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a tanulói házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,

büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- napközis nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói megrovás,
- tantestületi figyelmeztetés,

- tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el lehet tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben lehet részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezen túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a tanulóval szemben a magasabb rendű jogszabályokban előírtak szerint fegyelmi eljárás is indítható. A fegyelmi eljárás megindításáról az iskola igazgatója vagy a nevelőtestület dönt. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

A tanuló gondatlan, vagy szándékos károkozása esetén a tanuló szülője a magasabb rendű jogszabályokban előírt módon és mértékben kártérítésre kötelezhető. A kártérítés pontos mértékét a körülmények figyelembe vételével az iskola igazgatója határozza meg.

3.Az óvodai élet megszervezésének sajátos elvei, tevékenységi formái

3.1. Bevezetés / történeti áttekintés – óvodaarculat/

A Kőrösi Úti Óvodát 1959-ben alapította Cegléd Város megbízásából Pap Györgyné óvodavezető. A régi Rendtartás, majd az 1972-es, illetve 1989-es ONP szerint folyt a nevelőmunka. 1991-től az alternatív pedagógiák alkalmazása is lehetségessé vált, így keresztény szellemű nevelés indítását engedélyezte az Eötvös téri Óvodában az akkori önkormányzat. 1993-tól már foglalkozhattunk a néphagyományörzés óvodai lehetőségeivel is, és pedagógiai programunk fő irányultságának is ezt választottuk 1997-től.

Cegléd mezőváros, az itt élő emberek mindig kapcsolatban voltak a földdel, életmódjuk és múltjuk a paraszti és kispolgári életformában gyökerezett. Bár különleges, csak a mi vidékünkre jellemző egyedi (tájjellegű) néphagyománnyal nem rendelkezünk, mégis éltek és élnek csíráiban a magyar néphagyományok Cegléd környékén, hiszen emlékszünk szüleink, nagyszüleink életmódjára, szokásaira. Ezeket, az életrendbeli szokásokat, értékőrző hagyományokat próbáljuk menteni, átörökíteni utódainknak.

1997-ben megjelent a minősített óvodai programok egyikeként a gödöllői *néphagyományörző program*, melyet örömmel fogadtunk, és a helyi sajátosságainkhoz igazítottunk.

Pedagógiai programunk fundamentuma az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, mely a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve fogalmazódott meg. (Magyarország Alaptörvényének értékeit és Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve készült az ONOAP.) A ráépített néphagyományörző programmal és katolikus szellemisséggel szeretnénk megőrizni és tovább vinni saját magyar hagyományainkat, melyek értékhozók.

Közös döntésünket megerősítették a szülők is, hiszen évek óta figyelemmel kísérték hagyományörző tevékenységünket, és folyamatos megerősítést kaptunk tőlük. A magyar néphagyományok felé fordulást az is indokolta, hogy pedagógusainkat zavarta korunk "értékvesztettsége." Tisztában vagyunk azzal, hogy nem tudunk gátat vetni pl. a televízió keresztül beáramló kétes értékű szellemi áramlatoknak - melyet szűrés nélkül kapnak a gyerekek, - de legalább megpróbálunk tartós értékeket a gyermekek elé tárni. Népünk, kultúránk több évszázad alatt kikristályosodott hagyományai, erkölcsi értékei, viselkedéskultúrája jó alapot adnak nevelőmunkánkhoz. A legfogékonyabb éveiket töltik nálunk ezek a kisgyermek. Szeretnénk őket "föltarisznyálni" az élő hit ajándékával, a magyar népzene, néptánc, népi hagyományok és népi kismesterségek alapjainak ismeretével.

Erről mi így gondolkodunk:

***"Az a nép,
mely nem becsüli meg hagyományait,
elveszti sajátos egyéniségét
és nem tudja az emberiség nagy egységéhez
a különbözőség varázsát hozzáadni." (Szent-Gály Kata)***

3.1.1. Az intézmény bemutatása:

Óvodánk, két telephelyen működik. Városunkban az első óvodaintegrálás 1981-ben volt, - ez idő óta az Eötvös téri és a Kőrösi Úti Óvoda közös irányítás alatt működött. /A második nagy integrálás 1997-ben történt, így kapcsolódott harmadik óvodaként hozzánk a Báthori úti Óvoda, melyet 2011 őszétől átvett a Református Egyház. A Fűtőház utcai óvodát 2011-ben kapcsolták hozzánk, melyet 2012-ben átszervezés keretében, más központi intézményhez csatoltak./

Az Eötvös-téri és a Kőrösi Úti Óvoda egymáshoz igen közel van a város szívében, templomok, iskolák, közművelődési intézmények szomszédságában. A város központja a lakosság életkorát tekintve elöregedett, így gyermekeinknek csak 50 százaléka jön a közvetlen környezetünkből. A családok egy része a város távolabbi kerületeiből hozza hozzánk gyermekét. Óvodáinkban halmozottan hátrányos helyzetű gyermek alig van, (hátr. helyzetű 5% alatt van,) a gyermekek szülei 95 %-ban munkahellyel rendelkeznek, felső és középfokú végzettségűek.

3.1.2. Az óvodánk személyi feltételeinek bemutatása

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel, a nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll. Az óvodai nevelőtestületünk 13 főből áll, óvodapedagógusaink jól képzettek, nyitottak minden új érték iránt. A nevelőmunkát segítő főállású, szakképzett dajkák száma 8 fő.

Egyéb alkalmazott: óvodatitkár, 1 fő pedagógiai asszisztens, 1 fő udvaros, karbantartó.

A pedagógusok egyéb szakképesítései

1 fő rendelkezik óvodapedagógus és tanítói oklevéllel, 3 fő óvodai menedzser/vezetői oklevéllel, 1 fő fejlesztő pedagógusi, 2 fő pedagógiai asszisztens végzettséggel és 2 fő teológiai, (hitoktatói/hittanári) végzettséggel.

Elvárások a munkatársak felé:

Óvodánk katolikus szellemisége megkívánja, hogy a munkatársi közösség tagjai egymással családias, szeretetteljes légkörben munkálkodjanak és hivatásukhoz méltó magatartást tanúsítsanak.

A katolikus óvodapedagógus és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak viszonya az egyházzal, nemzethez, hazához, embertársakhoz, szakmához, óvodához, munkatársakhoz, családokhoz, a gyermekek szüleikhez, a gyermekekhez, meghatározó. Ezeket a keresztény értékeket képviselve életünk a gyermekek számára követendő mintává, modellté válik./elfogadó, segítő támogató attitűdünk modellértékű/. Összetartozásunkat kifejezi az egyenruhánk, melyet ünnepi alkalmakra öltünk fel.

Pedagógusaink, és a pedagógiai munkát segítőik beszédben, viselkedésben, öltözködésben legyenek mértéktartóak. A családi életük legyen rendezett és példaértékű. A szülőkkel, gyermekekkel őszinte, nyílt, barátságos magatartást tanúsítsanak.

Elvárások az óvodapedagógusoktól:

Rendszeresen tájékozódjanak az óvodapedagógiára vonatkozó legújabb eredményekről, használják ki a továbbképzési lehetőségeket. Alapos, átfogó és korszerű szaktudományos és szaktárgyi, tantervi és szakmódszertani tudással rendelkezzenek. Pedagógiai munkájukban korszerű, szaktudományos ismereteikből az óvodai tevékenységi területek figyelembe vételével válogassanak, és ezt szervesen építsék be a tanulási, képességfejlesztési folyamatokba. Fogalomhasználatuk pontos, következetes legyen. A megbeszéléseken, a vitákon, az értekezleteken az intézményfejlesztés érdekében rendszeresen fejtsék ki szakmai álláspontjukat. A pedagógiai feladatok megoldásában legyenek együttműködők a pedagógustársakkal, a nevelő-oktató munkát segítő munkatársakkal és a külső szakemberekkel. Vegyenek részt szakmai kooperációkban az intézmény szakmai fejlesztése érdekében. A szakmai munkaközösségek munkájában kezdeményezően és aktívan vegyenek részt. A gyermeki tevékenységekhez (játékhoz, munkához, tanulási tevékenységekhez) megfelelő, hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakítsanak ki. Az óvónők kommunikációja kulturált, pedagógiai, szakmai hozzáértést tükrözzön. Mindenki reális önértékeléssel legyen tisztában szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival (erősségei, fejlesztendő területek) Folyamatosan fejlessze és elemezze saját pedagógiai gyakorlatát, pedagógiai kommunikációját. Tudatosan ösztönözzék és fejlesszék a gyermekek egyéni és egymás közötti kommunikációját.

Legyenek az óvónők aktív résztvevői az intézményfejlesztő tevékenységeknek, vállaljanak szerepet pályázatfigyelésben, pályázatírásban és a megvalósítás feladataiban.

Nevelőtestületünkben *1993 óta 3 munkaközösség működik* a következő területeken:

1. Néphagyományőrző munkaközösség
2. Ének-zenei munkaközösség
3. Erkölcsi nevelést megalapozó munkaközösség, mely 2012 őszétől: Hit és erkölcsi nevelés munkaközösség.

Az intézmény személyi ellátottsága

Nyitástól, zárásig naponta óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel. A Törvény által előírt átfedési idő minden esetben biztosított. Az óvónői párok kiválasztásánál mindig a *szakmai* szempontok az elsődlegesek. Fontos, hogy jól kiegészítsék egymást és mindenki a tudása legjavát adja. Másodlagos szempont, de szintén nagyon fontos az *emberi kötődés*, jó egyetértés. Az óvónői párok együttműködése évek óta problémamentes és stabil. Az óvónők és dajkák munkakapcsolata nagyon jó. Kölcsönös tisztelet és segítség jellemzi munkánkat. Partnernek tekintjük a dajka néniket a nevelőmunkában. Munkatársaink folyamatos önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel gazdagítják ismereteiket.

A Szakszolgálattól logopédus segíti munkánkat.

A gyermekorvosi és a védőnői ellátás, fogorvosi szűrés, egészségügyi *szolgáltatási szerződésben* foglaltak szerint biztosított.

A helyi plébános feladata, hogy felügyelje és segítse az óvoda katolikus lelkiségének jelenlétét.

3.1.3. Tárgyi feltételek

Az óvoda sajátos helyzetéből adódik, hogy két külön helyen működik. Rendelkezünk minden szükséges tárgyi eszközzel, ami a helyi nevelési program tisztességes, becsületes megvalósításához szükséges. A folyosók, mosdók közös használatúak, ezért alkalmazkodnak egymáshoz a csoportok. Tornatermünk nincs, de áthidaló megoldásokkal /iskolai tornaterem igénybe vételével/ megoldjuk ezt a hiányosságot. A gyermekek mozgás és játékigényét így maradéktalanul ki tudjuk elégíteni.

A gyermek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel kell elhelyezni,/igyekszünk a változó testméretüknek megfelelő bútorzat és eszközök biztosítására./

Az óvodai munkatársak munkakörnyezete megfelelő. A szülők fogadása a nevelői irodában biztosított

Az óvoda épületeinek bemutatása

Eötvös téri Óvoda

A város szívében, patinás környezetben, templomok, régi épületek, iskolák szomszédságában található. Maga az óvodaépület is igen régi, hiszen 1880-ban épült - ennek megfelelően folyamatos karbantartást igényel. Komfortfokozata az előírásoknak megfelel. Vizesblokkunk egy kicsit szűkös, a 3 csoportra van egy kicsi lány és fiúmosdó. A folyosó egyben gyermeköltözőként is szolgál. Rendelkezünk egy nagyon szűk nevelői irodával (ez mégis, lehetőséget teremt a szülők fogadására, négy szemközti beszélgetések lebonyolítására) és egy felnőtt öltözővel. A melegítőkonyhánk szintén nagyon kis alapterületű, de a célnak megfelel. Az udvarunk viszont nagyon szép és tágas. 1047 m² homokos, betonos füves rész egyaránt található. Az udvari játékok EU szabvány szerinti felújítása 2009-ben megtörtént.

Kőrösi Úti Óvoda

A város központjában egy régi polgári házból alakították ki az óvoda épületet. Bár az udvarunk kicsit szűk, a termék nagysága annál kedvezőbb. Három magas belvilágú, szép, napfényes csoportszobánk van. Melegítőkonyhával, két gyermekmosdóval, két nevelői irodával és tágas raktárhelyiségekkel rendelkezünk. Az udvari játékok EU szabvány miatti cseréje 2009-ben megtörtént.

Az óvodának a program céljaihoz rendelt eszközrendszere

Költségvetésből vásárolt játékok: rendelkezünk minden csoportban gurulóadás faépítővel, konstruáló-építő játékokkal, fejlesztő játékokkal. (Lego, Duplo, Logico, Ravensburger... stb). A fejlesztésre szoruló, különféle rész-képesség-zavarokkal, elmaradásokkal küszködő gyermekek miatt, folyamatosan szükséges speciális fejlesztő játékok beszerzése. A gyermekek által használt tárgyi felszerelések számukra hozzáférhető helyen vannak elhelyezve. A felszerelések megfelelnek a gyermekek változó testméretének. Egészségük megőrzése, a balesetek elkerülése érdekében csak biztonságos eszközöket engedünk használni. /ezek ellenőrzése folyamatos/ Mindkét óvodában rendelkezünk bábkészlettel.

A programunk eszközigénye:

Jelmezkészletet szeretnénk esopor**tenként** bővíteni, mely a szerepjátékok kiteljesedését szolgálja és a néphagyományörzéshez kapcsolódó régi játékok felelevenítését is lehetővé teszi (lakodalmas játék – pünkösödölés stb.) Programunk sajátossága megköveteli a természetes anyagok alkalmazását: bőr, filc, fa, textil, gyapjú, agyag, a barkácsolásokhoz. Egyszerű szövőkeretekre is szükség van a kézműves tevékenységekhez. A hitre neveléshez szükségünk van vallási tartalmakat közvetítő eszközökre is./Képes Biblia, szent képek, szenteltgyertya, szenteltvíztartó, szemléltető eszközök, audió-vizuális eszközök: cd, dvd... stb/

Az ismeretátadáshoz szükséges eszközök:

- Költségvetésből vásárolt eszközök.

Rendelkezünk mindkét óvodában Lottó kártyákkal, Falu-város készlettel, magnetofonnal, cd-lejátszóval, (cseréjük rövid élettartamuk miatt szükséges) vetítógéppel, lap- toppal, projektorral. Rendelkezünk Minimat készlettel is, melyet közösen használ a két óvoda.

Biztosított a testneveléshez, a tervezett testmozgásokhoz a Greifswald I-II. készlet és akadály tornaszer és egyéb tornaeszközök.

- Költségvetésen kívüli forrásból előteremtett eszközök:

Mindkét óvodánkban szülők adományozása révén rendelkezünk televíziókkal, DVD lejátszókkal. Folyamatosan bővítjük a DVD és CD tárat. / természetfilmeket, mesék, zenehallgatásokhoz CD gyűjtemény, hitre neveléshez anyagok /. A digitális anyagokat és eszközöket az óvodás gyermek értelmi és életkori sajátosságainak megfelelő mértékben alkalmazzuk.

Az óvodai könyvtár bemutatása.

Mindkét óvodában rendelkezünk szakkönyvekkel. A „könyvnyilvántartásban” a szakkönyvek aránya: 60 % a mesekönyvek aránya: 30 % az ismeretterjesztő könyvek aránya: 10 %. Szeretnénk növelni a pedagógiai, pszichológiai, néprajzi, népzenei, népművészeti témájú szakkönyveket.

Egyéb szükséglet: Tornateremre lenne szüksége az Eötvös téri ovinak és a Kőrösi úti ovinak. Mivel nincs reális esély arra, hogy építsünk, az SZKKIÓ tornatermébe visszük gyermekeinket.

3.1.4. Katolikus óvodakép

A katolikus óvoda a katolikus köznevelési rendszer legalsóbb láncszeme. Szakmailag önálló nevelési intézmény, amely segíti a családi nevelést. Biztosítja az óvodás korú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció, melynek megvalósulása során a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak, módszereknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével hozzájárul az emberi értékek közvetítéséhez.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Küldetésünknek tartjuk, hogy a gyermekeket, a legfogékonyabb korszakukban Jézushoz vezessük.

Óvodánk védőszentjéül: a **Magyarok Nagyasszonyát**, Jézus Édesanyját választottuk. Ünnepe október 8-án van.

3.1.5. Katolikus gyermekkép

„A gyermek mindig reménység, egy országé, egy népé, a miénk...” Szent-Gály Kata

A gyermek Isten ajándéka, a szülőknek nagy kincs, nemzetünknek jövő, reménység!

Minden gyermek szellemi, erkölcsi, és biológiai értelemben is megismételhetetlen személyiség és szociális lény, (sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak) egyéni fejlődési ütemmel, egyéni képességekkel, sajátos szociokulturális háttérrel, genetikai adottságokkal. Tiszteletben tartjuk a gyermekek személyiségét, tudatosan keresünk bennük értékeket, a neveltekhez felelősen és elfogadóan viszonyulunk. Az értékelésnél a gyermek önmagához viszonyított fejlődésének mértékét hangsúlyozzuk, az értékelést ehhez igazítjuk.

Személyiségfejlődését az érés sajátos törvényszerűsége a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. Ezt igyekszünk nevelő-oktató munkánk által a legjobb tudásunk szerint kiteljesíteni, a nevelést és a tanulási tevékenységet egységben szemlélni.

Sok gyermek a katolikus óvodában szerzi meg első vallási élményeit. Nagyon fontos számukra a felnőttek példaadása és hitvallása, általuk életkoruknak megfelelő vallásos tapasztalatokat

szerezhetnek. Megismerhetik a Mennyei Atya mindent körülölelő szeretetét, Jézus megváltó önfeláldozását és a Szentlélek kiáradó, megszentelő erejét.

3.1.6.Funkciók és célképzés az óvodánkban

Az Országos Óvodai Alapprogram 3 fő funkciót jelöl meg számunkra.

- **óvó védő** funkció
- **szociális**
- **nevelő, személyiségfejlesztő** funkciót

Mit értünk mi ez alatt?

Óvó, védő funkció

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a családé. Mi az intézményes nevelésben a családi nevelést folytatjuk, kiegészítjük, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltünk be. Arra törekszünk, hogy a ránk bízott kisgyermeket minden negatív behatástól (testi-lelki károsodástól) megvédelmezzük és békés, boldog, szeretetteljes légkörben neveljük. "A gyermeket - mint fejlődő személyiséget szeretetteljes gondoskodás, különleges védelem illeti meg" - mondja az Alapprogramunk.

A nevelés-oktatás folyamatában, szeretetteljes óvodai környezetben, nyugalomban, a gyermek testi-lelki, szociális szükségleteit a legmesszebbmenőkig figyelembe véve igyekszünk óvni, védeni, fejleszteni őket, kötött és kötetlen tevékenységekben egyaránt megismerni. Törekszünk a gyermekek személyiségének szűkebb és tágabb környezetének a gyermekcsoportban elfoglalt helyének megismerésére. *A testi épségük megőrzése* érdekében igyekszünk balesetmentes, biztonságos környezetet teremteni. A gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotához igazítjuk a tevékenységek, foglalkozások tempóját, módszereit. Biztosítjuk a biológiai - fiziológiai szükségleteinek folyamatos kielégítését. Nevelőmunkánk során törekszünk a gyermeki személyiség teljes, harmonikus, komplex fejlesztésére, autonómiájának kibontakoztatására.

A lelki kiegyensúlyozottság megteremtése is nagyon fontos. Az emberi méltóság megköveteli, hogy tisztelet és tapintat vezérelje a pedagógust a nevelésben, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával. Az ember mással nem helyettesíthető, megismételhetetlen, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Szociális funkció

Magyarországon ma minden kisgyermeknek alanyi jogon jár az óvodai ellátás. Az óvoda a gyermek 3 éves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a 3. életévét a felvételtől (09 hó) számított fél éven belül betölti. A nevelés elsődleges *színtere* a család. *A második az óvoda* (esetleg bölcsőde). Három éves korban az egészséges lelki fejlődési ütemű kisgyerek már érdeklődik a kortársak iránt. Még a gyesen lévő édesanyák is szívesen igénybe veszik néhány órára az óvodát, hiszen vágyik a gyermek a közösségbe. Gyermekvédelmi szempontú felméréseink szerint szociális megfontolásból is egyre fontosabb szerepe van az intézményes nevelésnek. Itt védettségben, komfortos környezetben változatos étkezést biztosítva látjuk el a gyermekeket.

A gyermekvédelmi törvény hangsúlyozza, hogy gyermeket családtól elszakítani anyagi okok miatt nem lehet. Étkeztetési kedvezmények, és rendszeres gyermeknevelési támogatások, óvodáztatási támogatások igénybevételével, (ehhez tanácsadással) segíteni kell a családokat. Szeretnénk maximálisan segíteni a *hátrányos helyzetű*, ill. *halm. hátr. helyzetű* gyermekeket, hogy az *esélyegyenlőséget megadva*, sikerrel felkészítsük az iskolai életmódra, ha szükséges, megfelelő szakemberhez irányítsuk. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszük, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. „*Az óvoda nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakoztatásának*” az Alapprogram szellemének megfelelően.

Nevelő, személyiségfejlesztő funkció

Mi a különbség az intézményes nevelésben folyó személyiségfejlesztés és a családi nevelés között? Tapasztalataink szerint a családok nagy-nagy igyekezettel próbálják "jól" nevelni gyermekeiket. Ez legtöbbször spontán ráérzéseken, ösztönös viselkedésmódokon alapszik. Erősen meghatározza a szülők nevelési módszereit a nagyszülőktől kapott viselkedésminták, melyet "hozott anyagként" adnak át. Veszélyes tényező korunkban a sokat emlegetett rohanó életmód, mely nem hagy elég időt a gyermekekre. Kedvezőtlen tapasztalataink vannak arról, hogy milyen kevés gyermekneveléssel kapcsolatos szakirodalmat ismernek a szülők. Nagyon fontos lenne a nevelésben a tudatosság, következetesség, reális látásmód. Pedagógiai munkánk alapja az Országos Óvodai Alapprogram, erre épül az óvodánk pedagógiai programja, ennek megfelelően készítjük el az éves pedagógiai terveket /tematikus terveket. Tervezésünk során

figyelembe vesszük a pedagógiai folyamat minden lényeges tényezőjét, a gyermekcsoport életkori sajátosságait, a gyermekek érdeklődését, előzetes tapasztalatait, képességeit, a környezeti feltételeket. A gyermeki tevékenységeket a céloknak megfelelően logikusan építjük fel. Tudatosan építünk az ismeretszerzés egymást követő lépéseire./megismerés, tapasztalatszerzés, rögzítés, gyakorlati alkalmazás és értékelés/

Használjuk a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket./páros, csoportos, közösséget erősítő együttműködések/ Alkalmazzuk a differenciálás elvét. Tudatosan törekszünk a gyermekek motiválására, aktivizálására. Pedagógiai tervezésünkben jelen van (gyermeki tevékenységek céljainak megfelelő) a stratégiák tudatos alkalmazása (módszerek, eszközök) Tervezőmunkánkban többféle módszertani megoldásban gondolkodunk. Pedagógiai tervezésünket a megvalósítás után rendszeresen elemezzük, értékeljük/ reflexiók, értékelő megjegyzések/

Mire vállalkozhatunk az intézményes nevelés folyamatában? Biztosítjuk az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit, ehhez törekszünk a gyermek teljes személyiségének megismerésére. Igyekszünk a szülőkkel őszinte légkörű, jó nevelőpartneri viszonyt kialakítani. A személyiségfejlesztésben célunk; *minden gyermeket önmagához képest* fejleszteni és eljuttatni képessége és tehetsége maximumára. Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését, 6-7 éves korra az iskolaérettség elérését. A gyermek belép a lassú átmenet időszakába, amíg iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre, melyhez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség legteljesebb kibontakoztatására törekszik, differenciált bánásmóddal. Az óvodapedagógus elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő, különleges bánásmódot igénylő gyermekekre: (sni) btm, kiemelten tehetséges, hátr. helyzetű, halmozottan hátr. helyzetű gyermekek.

3.1.7. Differenciálás és egyéni bánásmód.

Nevelési alapelveink

- Céljaink összhangban vannak az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának és az óvoda pedagógiai programjának célrendszerével.
- A nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak, módszereknek a gyermekek személyiségéhez és a keresztény értékrendhez kell igazodniuk.

- A gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezet biztosítása.
- A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek teljes személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását. A nevelésünk a pozitívumokra épülő differenciált fejlesztő értékelést részesíti előnyben, a gyermek fejlődését önmagához viszonyítja.
- A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- A testi, a szociális és az értelmi, érzelmi, esztétikai képességek egyéni és életkor-specifikus alakítása.
- A gyermeki közösségben végezhető sokszínű – életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységek biztosítása, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékra.
- A játékon és tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, emberi értékek közvetítése.
- A nemzetiséghez tartozó, valamint a migráns gyermekek önazonosságának megőrzése, ápolása, erősítése, átörökítése. /ha lesz ilyen gyermek/
- Az interperszonális kapcsolatokban meghatározó értékek nevelésünkben: a befogadás, segítőkészség, nyitottság, őszinteség, udvariasság, önfegyelem, türelem, felelősségtudat.
- Az élet tiszteletére nevelés./ Elsősorban az emberi élet tiszteletére nevelés, de óvják, védjék a növény- és állatvilágot is./
- A család szeretetére, tiszteletére nevelés. /Minden eszközzel igyekszünk erősíteni a család státuszát, szeressék, tiszteljék a gyermekek a szülőket, nagyszülőket, testvéreket.
- A gyermeknek joga van a nemzetet éltető magyar néphagyományokat megismerni, melyek otthonához, szülőföldjéhez kötik. Hogy mindezt hogyan kívánjuk átadni?

*"Ezt a kincset nem lehet médiára, könyvre, kazettára bízni.
Véren át és lelken át, tenyérből tenyéren, testtel és testhez érve,
zöldellő búzacsíra fölé hajolva, vagy épp az ünnepi gyertyát gyújtva,
csak az együttes élmény során adható át a hagyomány."*

Gabnai Katalin

3.1.8. A katolikus, néphagyományőrző óvoda célja:

- Elvezetni a ránk bízott gyermekeket Isten ismeretére, szeretetére, iránta feltétlen bizalom kialakítására.

- Szeretnénk a bennük lévő képességeket, lehetőségeket úgy kibontakoztatni, amilyenek Isten öröktől fogva megálmodta őket.
- Célunk a harmonikus, boldog, szeretetteljes személyiségű gyermekek nevelése, akik képesek szeretetet adni és elfogadni is, hiszen;

„Szeretni küldött, Aki megteremtett!” Balássy László

- A gyermekeken keresztül a családokat is evangelizálni szeretnénk, befogadóképességüket tiszteletben tartva.
- A hazaszeretetre nevelés, a szülőföld tisztelete, szeretete az ősi hagyományokhoz való ragaszkodás átültetése a gyermeklelkékbe, mind fontos célunk.
- A magyar néphagyományok megőrzése, éltetése, átörökítése sok év óta szívügye pedagógusainknak, szeretnénk ezt minél magasabb szinten, egyre elhivatottabban megvalósítani a családok aktív bevonásával.
- Mária tiszteletre neveljük gyermekeinket, mert hazánk Mária országa, ezért különösen szép hagyományai vannak itt a Mária kultusznak.
- Magyar szentek tiszteletére nevelés a magyar hagyományok által /Szt. István, Szt. Imre, Szt. László, Szt. Erzsébet, Szt. Margit/
- Szeretnénk megismertetni neveltjeinket a természet közeli szemléletmóddal és életvitellel az óvodai élet során, hogy környezettudatos, természetet szerető-óvó, megbecsülő emberekké váljanak.
- Az élet különleges tiszteletére neveljük gyermekeinket.(ember, állat, növény...)

3.1.9.A katolikus, néphagyományőrző óvoda feladatai:

"További törekvésünk, hogy a közös cselekedetek folyamatában a gyerekekben alapozódjanak meg azok a készségek, jártasságok, amelyek képessé teszik az együttélésre, majd az iskolai életmód elfogadására." *Az életre szeretnénk nevelni őket.*

A katolikus óvodai nevelés feladata az óvodás korú gyermek testi, lelki, értelmi szükségleteinek kielégítése, képességeinek fejlesztése.

- a hitre nevelés erősítése
- az egészséges életmód alakítása
- érzelmi nevelés, erkölcsi nevelés, közösségi nevelés biztosítása
- anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.
- néphagyomány éltetés

Programunk fontos kiindulópontja, hogy a hitre nevelés és a hagyományörzés érzelmeiket kiváltó hatásából fakadóan az óvodai nevelés egész területét áthatja. A gyermek testi, lelki, értelmi szükségleteinek kielégítése az anyanyelvi neveléstől szintén elválaszthatatlan.

A hitre nevelés erősítése

- A katolikus embereszmény, Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása:
- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekekben:
- a keresztyén családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba:
- a katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során:
- a Krisztustól tanult erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség fejlesztése:
- a katolikus vallási élet eszközei: Egyház, egyházi év, liturgia, szentek tisztelete:
- a teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség, stb..)

Az egészséges életmód alakítása

Óvodás korban kiemelt jelentőségű az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, az egészségfejlesztés, a gyermek testi fejlődésének elősegítése. Az óvodai egészségnevelés célja, hogy minden tevékenységével szolgálja a gyermekek egészséges testi, lelki, szociális fejlődését, harmóniáját.

Ezen belül feladat:

- A gyermekek *gondozása testi szükségleteinek* figyelembe vétele, komfortérzet biztosítása. A gyermekek gondozását testi szükségleteik figyelembe vételével végezzük. Az öltözködésben kezdettől fogva az önállóságot erősítjük. Ha melegük van, vagy ha fáznak, jelezzék. Öltözködésük réteges és könnyen kezelhető legyen. Egészségügyi okok miatt az óvodában váltócipőt (sarkas, pántos, stabil) és váltóruhát kérünk. Testneveléshez tornaruhát, tornacipőt kérünk, alváshoz pedig kényelmes pizsamát.
 - *Az egészséges életmódra és életvitelre* nevelés óvodás korban kiemelt jelentőségű. Amit ebben a korban elsajátíttatunk a gyermekekkel, úgy fog felnőttként élni. Nagyon fontos ezért a *megfelelő életritmus, a nyugodt, kiegyensúlyozott élettémpó kialakítása. Fontos az egészséges táplálkozási szokások rögzítése, megfelelő testápolási szokások,*

öltözködés, pihenés, és mozgáskultúra megalapozása. Mindezekhez az óvodai napirendben rugalmas időkeretet biztosítunk.

- *A testi-lelki és szociális gondozás* alapvető feltétele a nyugodt, kiegyensúlyozott életritmus. A rendszeresen megszokott azonos időben végzett tevékenység nyugalmat, biztonságot ad a gyermekeknek. Ezért kell a gyermekek élettani szükségleteihez igazítva megtervezni a napi tevékenységeket: a táplálkozást, testápolást, öltözködést, mozgást, edzést, alvást, pihenést.
- *Az önmaguk és környezetük esztétikuma* iránti igény alakítása: Legyenek igényesek önmagukra és környezetükre, vigyázzanak mindenre, őrizték meg az őket körülvevő rendet.
- *A környezet védelméhez és megóvásához* kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása. Felelősségteljes gondolkodásmód kialakítása. "Őrizzük meg a ránk bízott Földet!" Természetszeretet és védelem. Madárbarát óvoda vagyunk.
- *Egészséges és biztonságos környezet biztosítása:*
Óvodánk épületei - bár régi épületek, megfelelő felszereltségűek és az előírásoknak megfelelő komfortfokozatúak. A csoportszobák napfényesek és megfelelő nagyságúak. Burkolatuk parketta, így egészségesek és könnyen tisztíthatók. A folyosók, járólappal borítottak. A mosdók csempével burkoltak, így a fertőtlenítés naponta többször megoldható. A csoportszobákat gyakran szellőztetjük, fűtési időszakban a párologtatást biztosítjuk. A berendezési tárgyak "gyermekméretűek" és könnyen tisztán tarthatók. A gyermekek által használt tárgyak biztonságosak, az esetleg megrongálódott tárgyakat azonnal eltávolítjuk. Az udvari játékok épségét naponta ellenőrizzük. Az óvónők tevékenységhez kapcsolódva megfogalmazzák a balesetek megelőzésével kapcsolatos szabályokat a gyermekek számára.
- *Az egészséges életmód*, megfelelő egészségügyi szokások: korszerű táplálkozás, étkezés, öltözködés, pihenés, elsajátíttatása, egészségmegőrzés, betegségmegelőzés.
- *A mozgásigény* figyelembevételével folyamatos testedzés, testi nevelés, prevenció:
- A mozgás a gyermek egyik legelemibb tevékenysége, melyet szervezett keretek között vagy spontán, belső igényéből fakadóan végez. Fontos a *harmonikus, összerendezett* mozgás fejlődésének elősegítése.
- A gyermekek mozgásigényét *változatos tevékenységek* szolgálják. Mozogjanak minél többet a szabadlevegőn, ha erre nincs lehetőség, akkor teremben (mindennapos frissítő mozgás, mozgásos futójátékok, körjátékok, hetente mozgás/testnevelés foglalkozás). A séták és kirándulások szintén kiváló alkalmat biztosítanak a mozgásra. Az egészségmegőrzés egyik fontos eszköze az *edzés*.

- *Tartózkodás és tevékenykedés a szabadban:*

Lényeges, hogy bármilyen szélsőséges is az időjárás, a gyermekek minden nap legyenek kellő időt szabadlevegőn. Télen mínusz 12-15 c° fok hidegben is kivisszük levegőzni a gyermekeket. Nyáron a legerősebb napsütéses órákban árnyékba húzódnak a gyermekek és csak fehér sapkában tartózkodhatnak az udvaron. A nap-, víz-, és légfürdő jótékony hatásairól sem mondhatunk le. A tél örömeit is igyekszünk kihasználni gyermekeinkkel. A hó kínálta havas játékokkal is élünk. /építés hóból, szánkózás, séta a téli erdőben, vadetetés, állatok karácsonya./ Fontos a réteges öltözködés és meleg lábbeli. Ősszel, tavasszal sok kirándulást és sétát szervezünk. /pl. madármegfigyelő séták az erdőben, parkban/ A szabadban történő rendszeres mozgás növeli a szervezet ellenálló képességét és véd a betegségekkel szemben.

- *Az étkezési kultúra alakítása, erősítése, korszerű táplálkozás:*

Főzőkonyhánk igyekszik minél változatosabb étrendet biztosítani gyermekeinknek. A korszerű táplálkozás biztosítása érdekében gyakran kérünk müzlit, teljes kiőrlésű gabona termékeket, zöldséget, gyümölcsöt. A kulturált étkezési szabályokat minden esetben igyekszünk betartatni gyermekeinkkel. Önkiszolgálás és naposság beiktatásával teremtjük meg az étkezés elemi feltételeit. Mindkét óvodánkban a folyamatos tízóraiztatás vált be. Gondoskodunk róla, hogy minden csoportban legyen kancsóban bekészítve víz, hogy a gyerekek igény szerint bármikor ihassanak.

- *Pihenés feltételeinek megteremtése:* A korán reggel érkezőknek teszünk le ágyat és biztosítjuk még szükség szerint az alvás lehetőségét. A déli étkezés után, a tisztálkodási teendők végeztével, nyugalmas légkörben, mesét, majd nagyon halk zenét hallgatva pihennek a gyerekek. A nagyobb alvásiigényű gyermekeknek lehetőségük van tovább aludni.

- *Higiénikus szokások, szabályok kialakítása, intimitás, tiszteletben tartása:* A testápolás a gyerekek egészségének védelmét és a higiénés szabályok belső értékévé válását szolgálja. Célunk kialakítani a gyermekekben a testükkel kapcsolatos tisztaság igényt, mely arra ösztönzi őket, hogy bármikor, amikor szükségét érzik, tisztálkodjanak. /alapos kézmosás, arcmosás, körömkefe használat, fésülködés... stb./ Használják igény szerint a wc-t/ Nyáron, szükség esetén, a déli pihenés előtt biztosítjuk a gyermekek zuhanyoztatását. Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a fogápolási kultúra megalapozásának. Rendszeressé tesszük óvodába lépéstől a fogmosást és évente fogászati szűrésen vesznek részt gyermekeink.

- Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - *speciális gondozó, prevenció és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.* /Fejlesztő

pedagógus, gyógypedagógus asszisztens bevonásával egyéni, vagy mikro csoportos fejlesztések, speciális tornák alkalmazása/

- *A szülők szakemberek általi tájékoztatása* rendkívül fontos: prevenció, korrekció miatt.
- Alkalmanként előadásokat szervezünk a szülőknek az ő igényeiket figyelembe véve hívunk előadókat, ahol témákat lehet kérni és előre eljuttatott kérdésekre is választ-kaphatnak.

Egészség-fejlesztési programunk:

Az óvodában a teljes körű egészségfejlesztés fontosságára *kiemelt figyelmet* szentelünk.

Ez kiterjed az óvodában ellátott gyermekekre, szülőkre és az óvoda dolgozóira egyaránt.

A teljes körű egészségfejlesztés megtervezésében részt vesz a nevelőtestület és segítségül hívjuk az egészségügyi szolgáltatásban résztvevő: védőnő és gyermekorvos, pszichológus /iskola-egészségügyi szolgálatot/

Személyi feltételek biztosítása az intézményben: az *egészségfejlesztési és prevenciók programok* megvalósításához szükséges egy jól képzett és elkötelezett szakembergárda: részben a nevelőtestület tagjaiból, illetve, szükséges külső szakemberek bevonása is./akkreditált képzéseken részt vett munkatársak végezhetik a speciális ismereteket igénylő, preventív fejlesztő munkát./

Tárgyi feltételek: A meglévő tárgyi eszközök állapotát folyamatosan ellenőrizzük a gyermekek biztonsága érdekében /pl. az udvari játékok napi ellenőrzése/ Az eszköztárunk folyamatos fejlesztése és bővítése jelenleg is cél az anyagi lehetőségeink korlátain belül. Az eszköztár bővítése céltudatosan, az *egészségfejlesztésért felelős országos intézet által kidolgozott teljes körű egészségfejlesztés minőségbiztosítási keretrendszeréhez igazodik.*

Óvodánkban a mindennapos működésben *kiemelt figyelmet fordítunk: a gyermek egészséghez, biztonságához* való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra:

- az *egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére* vonatkozó ismeretek átadása,
- megfelelő *egészségvédő magatartásra* tanítson gyakorlással, segítséggel és példamutatással.
- a *szülők bevonása a prevencióba*, szülői értekezletek témája lehet.
- figyelmet fordítunk az *egészséges táplálkozásra*,
- a *mindennapos testmozgásra*, (mozgás fejezetben részletezve)
- a *testi és lelki egészség fejlesztésére*,
- a *viselkedési függőségek megelőzésére*,

(rossz étkezési szokások: chipsek, édesség, csoki függőség, televízió függőség, számítógépes játékok mértéktelen alkalmazása sajnos már óvodás korban megalapozódhat)

- *a dohányzás megelőzése /az óvoda dolgozói modellt jelentenek a gyermekek számára/*
- *a bántalmazás megelőzésére,*

(A gyermekvédelmi fejezetben megfogalmazott védőháló működtetése! A gyermek még kicsi, nem tudja megvédeni önmagát, ez a mi lelkiismeretbeli kötelességünk, sajnos alkalmanként a szülővel szemben is föl kell lépni a gyermek érdekében)

- *a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtásra,*

(Az új dolgozók is végezzenek elsősegélynyújtó tanfolyamot a gyermekek biztonsága érdekében, hogy bármilyen adódó helyzetben határozottan tudjanak segíteni)

- *a személyi higiéniére,(válják természetes igényükké a személyi higiénié)*

A teljes körű egészségfejlesztésnél figyelembe kell venni a gyermek: **biológiai, társadalmi, életkori** sajátosságait.

A gyermeki tevékenységekben (játék, munka, tevékenységekbe ágyazott tanulás,...stb) a *fent felsorolt feladatok megjelennek* és mindent átszöve jelen vannak a napi feladatellátásban.

A lelki egészség megőrzését is kiemelten fontosnak tartjuk (pszichohigiénés nevelés) a *testi egészség* megőrzésén túl.

- *az alkalmazkodási készség* kialakítását a gyermekekben (új, váratlan helyzetekben)
- *az öröm képesség* (tudjanak örülni apró sikereknek, saját és mások sikereinek)
- *alkalmanként veszíteni is tudni kell* (frusztrációs tolerancia társasjátékokban, sportversenyben, néphagyományos küzdőjátékokban, hogyan viszonyulnak a saját veszteségeikhez?...ki szabad mondani; most nem sikerült. Tudnak-e kezet nyújtani a győztesnek?)
- *„én kép”* kialakítása, önismeretre, önfejlesztésre nevelés (egészséges én kép: miben vagyok jó, kevésbé jó?)
- *egészséges életvezetésre való nevelés*
- *családi életre nevelés*
- *munkára nevelés*
- *érzelmi nevelés*
- *jó minőségű környezet* igényének kialakítása, *környezeti hatások feldolgozására* nevelés, (a környezet esztétikumának megőrzése, a szép igényének kialakítása és értékeltetése a gyermekekben: szép zene, szép alkotások, szép természeti környezet felvidít és örömforrás)

A szociálhigiénés nevelés:

- szerepfeszültségek feloldása (a családi életre nevelésen kívül) életkornak megfelelően,
- a bővülő mentálhigiénés ismeretek tudatában észre kell venni az

óvodapedagógusnak, a családokban a deviálás megjelenésére utaló jeleket.

A megelőzés a családban kezdődik. A szülők értékvilága és az általuk nyújtott minta megléte vagy hiánya, alapvető hatással van a probléma kialakulására, vagy megakadályozására. Az óvoda feladata a családok segítése.

- a családok szociális helyzetének megismerése, helyreállítása érdekében: *családgondozás,*
- *szolgáltatások felé irányítás:*(családsegítő) a családok anyagi helyzetének javítása, megerősítése érdekében (adósságkezelési tanácsadás, munkavállalás segítése, jogi tanácsadás, pszichológiai segítségnyújtás)
- *észlelő-és jelzőrendszer működtetése* a fenti célok megvalósítása érdekében (egészségügyi intézmények, nevelési-oktatási intézmények, civil szervezetek stb. részvételével),
- *2018.09.01-től együttműködés a Ceglédi Kistérségi Szociális Szolgáltató és gyermekjóléti Központ által biztosított (óvodához kirendelt) szociális munkás szakemberrel.*
- *gyors és hatékony beavatkozás a gyermekbántalmazás és elhanyagolás megakadályozása érdekében,*(veszélyeztető és elhanyagoló családi háttér észlelése esetén jelzés küldése a Gyermekjóléti központnak, ill. hatósági eljárás kezdeményezése,
- a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek részére *szabadidős elfoglaltságok szervezése, vagy megfelelő helyre irányítása.*

Az érzelmi, erkölcsi és a közösségi nevelés.

Erkölcsi nevelés, közösségi nevelés, családi nevelés.

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Ezért szükséges, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érhessék, hogy az óvodában az emberi kapcsolatokat pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze. Az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én-tudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek.

Jelen van a mindennapokban a gyermek fejlődését elősegítő szeretet.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

- A teremtő Isten gondoskodásának megélése.
- A gyermek-gyermek, gyermek-felnőtt (alkalmazotti közösség) kapcsolatának pozitív élménye attitűdje. Érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képesség igényének alakítása, érzelmek megjelenítésének formái: szeretet, bizalom, barátság, féltés, törődés, figyelmesség, segítőkészség... stb.
- az erkölcsi tulajdonságok megalapozása: A gyermeki jellem alakítása, becsületesség, igazmondás, igazságosság, türelem, empátia, részvétel, együttérzés, szociális érzékenység formálása Az új társak befogadása és vendégszeretet.
- Az érzelmek megjelenítésének formái, önkifejező és önérvényesítő törekvések segítése.
- Az önfegyelem, fegyelem, indulataik kontrollja, udvariasság, lovagiasság elsajátíttatása a gyermekekkel. Önérvényesítésük mederben tartása, esetleg igényeik késleltetése.
- Szokás és normarendszer kialakítása.
- A társadalmi elvárások tudatosítása, a különbözőség elfogadása és tisztelete. Az óvoda nevelje a gyermekeket annak megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- A kiemelt figyelmet és különleges bánásmódot igénylő (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, btm-es, nehezen szocializálható, valamint a tehetséges, kiemelkedő képességű) gyermekek elfogadása, szeretete, szükség esetén segítése az iskolaérettség szükséges kritériumainak eléréséhez, megfelelő szakemberek közreműködésével.
- a természetes társas kapcsolatok alakítása, segítése
- A természetben és az emberi környezetben jelenlevő jóra és szépre való rácsodálkozás, mindezek megbecsülésére nevelés.
- Néphagyományaink éltetése, hagyományaink ápolása, jeles napok feldolgozása, a hazaszeretetre nevelés, a szülőföldre való kötődés alapozása, más népek kultúrájának tisztelete, személyes példaadás az előítéletek és kirekesztés ellen.
- Az egyházi és világi ünnepek megélése.

Értékelés, jutalmazás

Célja: A gyermek helyes megnyilvánulásainak kialakítása, pozitív motiváció biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

Az értékelést fontos személyiség és közösségalkító tényezőként alkalmazza. Az óvodában a pozitív és a gyermekek önmagához viszonyított fejlődésének értékelés az elsődleges a jutalmazás és ennek előlegezett formája, a biztatás. Ezzel erősíti leginkább a gyermek helyes megnyilvánulásait, és ezzel alakítja ki a pozitív motivációkat. Sajnos a negatív

viselkedésformákkal is számolnunk kell /pl. verekedés, szándékos rombolás, egymás szóbeli megsértése/. Ebben az esetben az óvodapedagógus szóban megdorgálja a negatív viselkedés tanúsító gyermeket és rámutat tettei következményére. Vigasztalással a sértett fél felé fordul, érzelmileg fölkarolja, és együttérzéséről biztosítva átsegíti a krízishelyzeten, majd elősegíti a megbékélést, megbocsátást. Ennek érdekében tudatosan alkalmazza a konfliktus megelőzés módszereit: a közös szabályalakítást, az értékelési szempontok tudatosítását, a pozitív példák megerősítését. A konfliktushelyzetben a gyermekeket a konfliktusok kompromisszumos megoldására ösztönzi.

A gyermekek szöveges, átfogó értékelését az óvodapedagógusok végzik évente két alkalommal, a személyiséglapon, mérések alapján, és ezekről a szülőket rendszeresen tájékoztatják. A gyermekekről készült értékelést fogadóórák keretében félévente szervezik. A tájékoztatást a szülők aláírásukkal igazolják.

A gyermekek jutalmazásának elvei és formái: Az óvodában alkalmazott jutalmazás a verbális és nonverbális kifejezések és kommunikációs eszközök, érzelmek kifejezése, kedves tevékenység biztosítása, dicséret, a pozitív példák megerősítése. A jutalmazás mindig konkrét, a gyermek számára érthető, a társak számára is motiváló hatású.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósulása

Az anyanyelvi nevelés és fejlesztés áthatja az egész óvodai nevelés minden területét. Az óvoda nevelő tevékenység egészében jelen van a beszélő környezet, a nevelőközösség mintaadó, példaadó beszédkultúrája, szabálykövetítése.

- A gyermek beszédkészségének gondozása, fejlesztése.
- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, elfogadó, oldott, derűs légkör megteremtése, amelyben a gyerek természetes közlési vágya, kapcsolatteremtő beszédkészsége fejlődik és fejleszthető. A gyermekek kommunikációra ösztönzése, metakommunikáció fejlesztése. Tapasztalatok, élmények verbális kifejezésére nevelés.
- Nagyon fontos az óvónő beszédmintája, modellértékű, állandó értékrendet adó kommunikációs kultúrája a gyermek nyelvi fejlesztése érdekében. Beszéde legyen tiszta, érthető, világos és választékos. Őrizze, ismerje a tájnyelvi ejtismódot. /Cegléd területén: zárt e-é hangok/ Annál színesebb egy ország nyelve, minél több tájnyelvi ejtismód föllelhető a területén. "A tájnyelvi ejtismód nem hiba. Sőt kívánatos, hogy a köznyelvi ejtés és szóhasználat mellett az óvónő beszélje és mesemondáskor használja is azt a tájnyelvet, melyet óvodásai és azok szülei beszélnek." /ONP1989./

- Néphagyományőrző programunk különösen gazdag lehetőségeket biztosít az anyanyelvi nevelés megvalósításához, hiszen naponta mesélünk, verselünk, mondókázunk, népi dalos játékokat játszunk, régi népszokások rigmusait ismételtetjük. Igyekszünk megismertetni és megszerettetni anyanyelvünk szépségeit; csengő-bongó szavakat ízlelgetve adjuk át dallamát, ritmusát, kifejezéseit.
- Az óvodai anyanyelvi nevelés a gyerekek és az óvó néni állandó beszédkapcsolatában fejti ki hatását. A nyelv az egyén és a közösség nélkülözhetetlen jelrendszere. Gondolataink közlésének eszköze, egyéniségünk tükörképe, nemzeti műveltségünk, összetartozásunk alapja. Az anyanyelv maga a kultúra. Személyre szabottan, differenciált bánásmóddal kell az anyanyelvi nevelést megvalósítani. Fontos a szülő - mint partner - bevonása a nyelvi fejlesztésbe. A gyermekek nyelvi botlásait nem minősítjük, és nem javítjuk. Beleszójuk a helyes alakot, saját válaszukba. Arra gondolunk, hogy a nyelvi rendszerek lassan-lassan elrendeződnek a gyerekek fejében, ha közlékenyek és jól beszélő közegben élnek.
- Óvodáskor végére a gyermek érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, kiéli természetes közlési módját. Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni. Minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot. Tisztán ejti a magán - és mássalhangzókat (bár, a fogváltással összefüggően nagy egyéni eltérések előfordulhatnak). Beszédfegyelme, az egymásra figyelés, a másik fél mondanivalójának meghallgatása is kialakul, képes késleltetni beszédvágáját, mert bízik abban, hogy őt is meghallgatjuk./ Beszélő és hallgatni tudó környezet alakítása./ Lényeges feladatunknak tartjuk a könyv szeretetére, megbecsülésére nevelni gyermekeinket. Tudjuk azt, hogy a könyv a tudás forrása, kapjon ennek megfelelő megbecsülést!

Az értelmi nevelés, fejlesztés megvalósítása

- Az óvodai értelmi nevelés feladatai szerteágazó, egymásra épülő, komplex módon érvényesülő tevékenységek, melyek átszövik az óvodai nevelés teljes rendszerét.
- Az óvodai nevelésben a gyermek egyéni érdeklődésére, természetes kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra, valamint a meglévő tapasztalataira építve, érzékszerveik útján igyekszünk őket hozzásegíteni a természeti és társadalmi környezet megismeréséhez. Játékos formában, a felfedezés örömeit megízleltetve segítünk összefüggéseket megérteni, következtetéseket levonni.

- Segítjük gondolkodási műveleteik fejlődését, emlékezetük, fantáziájuk kiteljesedését. Merész, kreatív gondolkodású, nagyfokú önállósággal rendelkező emberkéket szeretnénk nevelni óvodánkban. Legyenek nyitottak, érdeklődők, kutató szelleműek, mindehhez ösztönző környezet megteremtése.
- Az értelmi fejlesztést differenciált bánásmód alkalmazásával szeretnénk megvalósítani. Fontos a személyes egyéni képességek ismerete és az arra alapuló tervezés. Mindenkit önmagához képest szeretnénk fejleszteni.
- A gyermek spontán, és tervezetten szervezett tevékenységek által, tapasztalati úton szerzett ismereteinek rendszerezése, bővítése, beszéd és kérdéskultúrájának, vitakultúrájának alakítása.
- Gyakorlás különböző tevékenységekben, különféle helyzetekben, az életkori sajátosságokra és tapasztalatokra, élményekre építve.
- Változatos tevékenységeken keresztül az érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség fejlesztése.
- Az egyéni fejlődési ütemnek megfelelően az ismeretek, jártasságok, készségek, segítő megalapozása, „megtámogatás”: felzárkóztatás, tehetséggondozás, ha kell, szakember bevonásával. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint együttműködés speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.
- Óvodáskor végére váljanak iskolaképesé. Legyen feladattudatuk, feladattartásuk, rendelkezzenek a koncentrált figyelem képességével. Tudjanak térben biztonságosan tájékozódni (térészlelés) értsék és használják az ezzel kapcsolatos kifejezések tartalmát. Tudjanak saját testükhöz, illetve tárgyakhoz viszonyítani, gondolataikat fejezzék ki választékosan. Ismereteik bővüljenek, rendszereződjenek. Legyenek képesek szabálykövetésre és jelenjen meg a fogalmi gondolkodás elemi szintje. Az óvodában tovább *visszamaradó 7 éves* gyermekek fejlesztésére speciális korrekciót igyekszünk biztosítani. A fejlesztő pedagógus irányításával a gyógypedagógus asszisztens végzettségű kolléganők végzik a fejlesztésüket.

A néphagyomány éltetés

- a jeles napok ünnepkörönkénti csoportosítása, az e napokhoz kapcsolódó foglalatosságok szervezési teendők rendszerezése.
- A mindennapok szokásörző munkálatainak, játékainak összegyűjtése, megjelenítése a gyermeki tevékenységformákban.

- a hagyományápolás tervezése szervezése a gyerekek életkorához mérten./szöszmötölő, csipogó tevékenységek/
- a családokkal való kapcsolatban a hagyomány őrzés lehetőségeinek kihasználása.
- a magyar népmese, népzene kézművesség megjelenítése a gyermekek mindennapjaiban.

3.1.10. Az óvodai élet megszervezése

A csoportszervezés elvei

Óvodánkban már hosszú évek óta hagyomány a homogén életkorú csoportszervezés. Ez azt jelenti, hogy egy-egy csoportban 3-4, 4-5, 5-6 éves gyermekek járnak. Ez számunkra jól bevált szervezési forma, mellyel a szülők is elégedettek.

Napirend

A gyermekek egészséges fejlődése és fejlesztése, ill. az óvoda zavartalan működése érdekében a gyermekek egyéni szükségleteihez igazodó folyamatosságot, rugalmasságot biztosító NAPI és HETIREND meghatározása szükséges. A gyermeknek nyugalmat és biztonságot ad a rendszeres időben visszatérő tevékenység. A napirend tartalma igazodik a gyermekek természetes gondozásából, szükségleteiből fakadó egymás után logikusan következő tevékenységeikhez (tisztálkodás, táplálkozás, öltözés,), egyúttal segíti önállóságuk fejlődését. Kiemelt szerepet szánunk ezen a nevelési területen a szakképzett dajka munkatársaknak is. A napirend csak formába-időkeretbe önti az egymás utáni tevékenységeket. Miért van erre szükség?

A nyugodt, kiegyensúlyozott életritmus megteremtése érdekében. Mindkét óvodánkban a gyermekcsoportok közösen használják a mosdókat, öltöző helyiségeket, a mindennapos testnevelésnél a gumilappal fedett udvarrészt. Fontos a napi tevékenységek csoportonkénti összehangolása, hogy ne zavarják egymást a csoportok. Kénytelenek vagyunk a napirendekben olyan stabil időpontokat megjelölni, melyet mindenkinek, ha lehet, tartani kell. Így elkerülhető a gyermekek összezsúfolt várakoztatása pl. mosdóztatásnál. Ezen, kötött idők kivételével **igyekszünk rugalmasan kezelni a napirendet. A napirendet a *játék* kiemelt szerepe, *tág időkeretek* és *rugalmasság* jellemzi. Törekszünk a folyamatos tízóraiás biztosítására, ettől a csoportok rendkívüli programjainak megfelelően eltérhetünk (színházlátogatás, közös ünnepelés...stb.). A csoportokra vonatkozó napirendek a pedagógiai program óvodára vonatkozó mellékletében található 1.2.3. 4. sz.**

Hetirend

Óvodánkban a hetirend meghatározására is szükség van.

Elsősorban a gyermekek miatt, hiszen a hetirend ismeretében tudatosul bennük, hogy aznap milyen tevékenységre számíthatnak. A pedagógusok tudatosságát is jól szolgálja, hogy követik a meghatározott hetirendet. Nagyon fontos ez a közös óvodai eszközök használata miatt is. A mozgáshoz szükséges eszközök egyszerre csak egy csoport rendelkezésére állhatnak, ezért minden csoportban más-más napokon van a nagymozgás /testnevelés/. A többi tevékenységnél szintén zavart okozhat, ha mindenki egy napon szeretné használni a vetítőt, lap-topot, projektort. A heti rend kialakítását szintén évente közös egyeztetés előzi meg. Ez természetesen az óvodapedagógus feladata. Stabil napokra kerül a nagy mozgás (testnevelés) és a fényes foglalkozás. A többi „tevékenység /foglalkozás” bármely napra kerül a heti tervben, (indokolt esetben) változtatható. A komplex tervezés eleve lehetővé teszi, hogy egy-egy *heti téma* napokon át végig vonuljon. A heti rendbe nagycsoportosoknál beiktathatnak az óvodapedagógusok „szöszmötölő délutánt”, ahol felkínált kézműves foglalkozásokat, mozgásos népi játékokat vagy éppen táncházat is szervezhetnek. Ezeken a napokon a gyermekcsoport nem alszik, aki fáradt és pihenni szeretne, lehetősége van a középső csoportban aludni.

A tevékenységek szervezeti formája

Június 1-jétől augusztus 31-ig

Életkor és fejlettség szerint	Tervezetten szervezett (kötött tevékenységek)	Párhuzamosan is végezhető tevékenységek (kötetlen tevékenységek)	Tevékenységek formái
3-4-5-6-7 évesek	<p>Hitre nevelés</p> <p>Mozgás, mozgásos játék</p> <p>(mindennapos frissítő mozgás, testnevelés)</p> <p>a gyermekek által ismert mozgásanyagra alapozva</p>	<p>A többi tevékenység szervezéseit a gyermekek érdeklődéséhez, és a napi időkerethez igazítjuk. Az óvodapedagógus feladata a feltételek megteremtésével a szabad választási lehetőségek motiválása.</p> <p>A gyermekek tevékenységeik során megszerzett ismereteiket spontán érdeklődésük alapján gyakorolhatják, gazdagíthatják.</p>	<p><i>Egyéni, mikro-csoportos, páros foglalkoztatás, ill. kooperatív csoportmunka a témakörnek és a fejlesztésnek megfelelően frontális</i></p> <p><i>mozgás</i></p> <p><i>és az óvodapedagógus megítélése alapján más tevékenység is</i></p>

Javasolt tevékenységek szervezeti formája
09.01.- 05.31-ig

Életkor és fejlettség szerint	Párhuzamosan is végezhető tevékenységek (kötetlen kezdeményezés)	Tervezetten szervezett tev. (kötött tevékenység)	Párhuzamosan is végezhető tev./Kötetlen, de lehet: Tervezetten szervezett (kötött) tevékenység is./	Tevékenységek szervezése a nevelési év folyamán	Tevékenységek formái
3-4 évesek	Külső világ tevékeny megismerése Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	Hitre nevelés Mozgás, mozgásos játék, (hetente) (mindennapos frissítő mozgás)		november 1-május 31.	<i>egyéni,</i> <i>mikro-</i> <i>csopartos,</i> <i>páros fogl.</i> <i>kooperatív csoportmunka,</i>
4-5 évesek	Verselés, mesélés Külső világ tevékeny megismerése, a környezet formái, mennyiségi, téri viszonyai	Hitre nevelés Mozgás, mozgásos játék (hetente) (mindennapos frissítő mozgás)	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	október 1-május 31.	<i>a témakörnek és a fejlesztésnek megfelelően</i> <i>frontális</i>
5-6-7 évesek	Verselés, mesélés Külső világ tevékeny megismerése, a környezet formái, mennyiségi, téri viszonyai Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	Hitre nevelés Mozgás, mozgásos játék (hetente) (mindennapos frissítő mozgás)	Ének-zene, énekes játék, gyermektánc	szeptember 15-május 31.	<i>mozgás és óvodapedagógusok megítélése alapján más tevékenység is</i>

A gyermeki fejlődés nyomon követése

A nevelési folyamat ellenőrzése, értékelése

Az óvoda ellenőrzési, értékelési és mérési rendszerének alapja az *önértékelésen alapuló folyamatos fejlesztés*. A közoktatási törvény egyértelműen rögzíti, hogy az Oktatási Hivatal által kiadott *Önértékelési kézikönyv* alapján elkészített *Önértékelési Szabályzat* szerint kell, öt éves ciklusokban, *belső önértékelést* végezni. Ezt a folyamatot a pedagógusokból álló Önértékelést Támogató Munkacsoport segíti. Külső értékelés a *tanfelügyelet*, mely pedagógusra, vezetőre, intézményre kiterjed és ciklikusan ismétlődik, melyet szintén az OH által kiadott tanfelügyeleti kézikönyv szabályoz. A pedagógusok egyéni értékelését szolgálja a *minősítés*, külső szakemberek részvételével. Minden ezzel kapcsolatos szabályozást az SZMSZ, Belső Önértékelési Szabályzat foglalja magába.

A gyermekekkel kapcsolatos mérések, ellenőrzések, értékelések óvodánkban:

A közoktatási törvény egyértelműen rögzíti, hogy az óvodásokat is értékelni, „mérni „kell és azt is megszabja, mely területeken./ mozgásfejlettség, a testséma fejlődési mutatói, a téri tájékozódás és térbeli mozgás fejlettsége, értelmi fejlettség, emberábrázolás, nyelvi kifejezőképesség fejlettsége, szociális fejlettség, szociális érettség, látás, hallás/

Az értékelés csak akkor hiteles, ha alaposan ismerjük azt, akit értékelni akarunk. A mérés pedig azt jelenti, hogy olyan eljárásokat alkalmazunk, amelyek eredményeképpen eljutunk, a gyermek megismeréshez.

Pedagógiai programunk *célja a harmonikus személyiségfejlesztés*. A gyermekek személyiségfejlődéséről "naplót" vezetünk, az óvodába lépéstől az óvoda elhagyásáig. Ez magában foglalja a gyermek és környezetének, fejlődési jellemzőinek, másrészt az óvodapedagógus nevelői hatékonyságának *tudatos nyomon követését*. A gyermek eredményes nevelésének, képességfejlesztésnek alapja a teljes személyiség ismerete. Ezért meg kell ismernünk a gyermek élettörténetét a várandósság idejétől az óvodába lépésig./Anamnézis: Porkolábné Dr. Balogh Katalin szempontsora alapján készül. Erre nagyon jó alkalom a *családlátogatás*. Ez a szülő- pedagógus, gyermek- pedagógus közötti bizalmas kapcsolat kialakításának első lépése. Ezt követik a *beilleszkedési tapasztalatok*: óvodába lépést követő negyedik hónapig. A tudatos, célirányos, tervszerű megfigyelések folyamán elegendő információhoz jutunk. A megfigyeléseket valamennyi tevékenység során végezzük. A beilleszkedés után is *folyamatosan megfigyeljük* a gyermeket. /Porkolábné Dr. Balogh Katalin mérőlapjait használjuk./ *A megfigyelés a következő területeket érinti; mozgásfejlettség, a*

testséma fejlődési mutatói, a téri tájékozódás és térbeli mozgás fejlettsége, értelmi fejlettség, emberábrázolás, nyelvi kifejezőképesség fejlettsége, szociális fejlettség, szociális érettség, látás, hallás.6 havonta. Ennek alapján figyeljük, segítjük, fejlesztjük a gyermeket, kérjük a szakszolgálatok segítségét. Rögzítjük a gyermek fejlődését szolgáló intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat, az egyéni fejlesztés céljait és feladatait a gyermekek fejlesztésére vonatkozó általános célrendszer figyelembe vételével fogalmazzuk meg. A gyermekek fejlesztése a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével. Az óvodapedagógusok feljegyzéseket készítenek a gyermek óvodai fejlődéséről, és erről legalább 6 havonta tájékoztatják a szülőt, melyet a szülő aláírásával igazol. /Halmozottan hátrányos helyzetű és különleges bánásmódot igénylő /btm-es és kiemelten tehetséges/ gyermek számára hosszabb távú fejlesztési tervet dolgoz ki és ezeket hatékonyan megvalósítja. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében 3 havonta történik a tájékoztatás./ Szükség esetén javaslatot tesznek a gyermek további fejlődéséhez szükséges intézkedésekre.

3.1.11. Az óvoda együttműködési formái és kapcsolatai

Az óvoda és a család együttműködése

Az óvodapedagógus a kapcsolattartás során vegye figyelembe a családok sajátosságait, a gyermekek szociokulturális háttérét, szokásait. Az együttműködés során érvényesítse az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez az óvodai élet során. (élőszóban, kiírásokkal és elektronikus kapcsolattartással /csoportonként e-mail fiók)

Az együttműködésünk alapelvei;

- Kölsönös megbecsülés, tisztelet.
- Segítőkéss egymáshoz fordulás, a gyermek érdekében intervenció.
- Pedagógiai titoktartás.
- A " másként gondolkodók" tiszteletben tartása, az eltérő kulturális, ill. társadalmi háttérből adódó sajátosságok és az ebben rejlő értékek megismerése.
- Folyamatos és hiteles tájékoztatás. Az értékelés területeiről, szempontjairól és időszakos eredményeiről a szülőket tájékoztatjuk. A pozitívumokra épülő differenciált, fejlesztő értékelést részesítjük előnyben.

Ezek az elvek vezérelnek bennünket munkánk során. Tiszteletben tartjuk azt a tényt, hogy a gyermek a családé. Mindent, amit teszünk, a gyermek fejlesztése érdekében tesszük. Ajánlásokat adunk a szülőknek a még eredményesebb együttnevelés érdekében. Felkínáljuk segítségadásunkat és szaktudásunkat.

Amit mi kérünk; Kísérjék figyelemmel a gyermek óvodai életét. Vegyenek részt a felkínált közös programokban. Szakítsanak időt a négy szemközti konzultációra a gyermek fejlődéséről. Próbálják megfogadni és követni az itt hallott tanácsokat. Ha bármilyen problémájuk van, legyenek nyíltak és őszinték. Kezdeményezzenek bátran, ha valami újat és jót szeretnének. Mi azt szeretnénk, ha mindenki jól érezné magát óvodánkban.

A kapcsolattartás formái;

Családlátogatások

Óvodába lépés előtt a két óvó néni otthoni környezetben ismeri meg a gyermeket. Iskolaválasztás előtt ismét meglátogathatják a családot és segítik a szülőket a döntésben, (de ezt csak akkor teszik, ha hívják őket - tolnakodni semmiképp sem akarunk).

Ha gyermekvédelmi okok - így a gyermek veszélyeztetettsége áll fenn, akkor hívás nélkül is kötelességünk meglátogatni a családot.

Szülői közösség működésének segítése

Beszélgetések, folyamatos kapcsolattartás az óvónők, óvodavezető és az szülői közösség tagjai között./szülői közösség: SZMK értekezletei/

Szülői értekezletek

Évente általában 3 alkalommal hívunk össze szülői értekezletet. Szeptemberben, januárban és májusban. Rendkívüli okok miatt sor kerülhet ezen kívül is összejövetelre.

Fogadó órák - mint az őszinte beszélgetések alkalmai

Minden hónapban megjelölt napokon fogadóórákat biztosítunk az érdeklődőknek. Tudják azonban a szülők, hogy előzetes bejelentkezés után, egyeztetett időpontban készségesen állunk rendelkezésükre. A megbeszélések a gyermek fejlődésének a szülővel való együttes nyomon követését szolgálja.

Nyílt napok- nyílt hét

Melyen betekintést nyerhetnek a szülők az óvodai tevékenységekbe. Minden év január-február tájékán szervezzük.

Előadások szülőknek

Évente igény szerint, szakember meghívásával /preventív/tájékoztató előadásokat szervezünk a szülőknek. Pl., logopédus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, fogorvos, tanítónő, sport szakember,... stb.

Családi délutánok, játszónapok,

Egyike a legoldottabb együttléteknek. Az ünnepek, jeles napok előtti készülétekben közös kézműves tevékenységeket szervezünk, melyen megtanítunk a szülőknek sok érdekes munkafogást. Így készítünk közösen adventi koszorút, mézeskalácsot sütünk, farsangi jelmezeket varrunk és beszélgetünk. A kapcsolatépítés egyik legjobban bevált módszere.

Közös kulturális program szervezése

Pl. táncház a szülők részvételével.

Igeliturgián való részvétel

Igeliturgia, és „ovis évfolyam misék” a templomban.

Koncertek, közös ünneplések, zárandoklat szervezése

pl. Október 08-án, Magyarok Nagyasszonya ünnepén a templomban, vagy zárandoklat valamelyik Mária kegyhelyre.

Sportnap, Egészségnap-

Évente sportnapot és egészségnapot szervezünk. Figyelmük egy kicsit ilyenkor a sport és az egészségmegőrzés fontosságára irányul.

Jótekonysági rendezvényeink

Ez lehet óvodabál, vacsoraest vagy bográcsos főzés. A rendezvény bevétele az óvoda tárgyi eszköz fejlesztését szolgálja.

Kapcsolattartás társintézményekkel

Bölcsőde, családi napközi

Meghívásra látogatást teszünk a közeli bölcsődébe, ahonnan várhatóan gyermek zöme érkezik. Mi is szívesen látjuk a gondozónőket, nevelőnőket az óvodánkban.

Óvodák

Szívesen ellátogatunk más **helyi óvodákba**, ha hívnak minket (gyerekekkel--református óvoda). Örömmel vesszük a kapcsolattartást a *katolikus óvodákkal és néphagyományőrző óvodákkal*, még határainkon túl is. A helyi óvodavezetőkkel, ill. a KAPI katolikus óvodavezetőivel munkaközösséget alkotva segítjük egymás munkáját.

Kapcsolattartás az iskolákkal.

Az Szent Kereszt Katolikus Iskolával a legszorosabb a kapcsolatunk, de más helybeli iskolákkal is kapcsolatot tartunk. A zökkenőmentes óvoda - iskola átmenet érdekében, kölcsönös látogatásokat szervezünk. Óralátogatásokra visszük a gyermekeket, majd meghívjuk a tanító néniket. Ünnepek előtt gyakran vendégeink az iskolások. Báboznak, mesét játszanak el, táncolnak, zenélnék nekünk. Közös programunk a Márton napi lámpás fölvonulás. Iskolába hívogató kedves hagyomány a Gergely-járás.

Ismerkedés a zeneiskolával.

Rendszeres a kapcsolattartásunk a zeneiskola egyik gitártanárával. A zenei érdeklődés további felkeltése céljából elvisszük gyermekeinket a közeli zeneiskolába. Itt megismerkedhetnek néhány hangszerrel, majd „házi”hangversenyre meghívjuk a zeneiskola néhány tanulóját. Karácsony táján hangversenyen veszünk részt.

A ***Művelődési Központba*** rendszeresen járunk, hiszen a színházak, bábszínházak, táncházak szinte mind itt zajlanak. Ünnepi ruhában, óriási érzelmi feltöltöttséggel megyünk. Már a színpad és a függöny láttán tapsolni kezdenek a gyerekek és igen hálásak a produkciókért. A Ceglédi Galéria kiállításaira is rendszeresen elvisszük gyermekeinket. Itt lehetőség nyílik műalkotás elemzésre, esztétikai élményszerzésre.

Könyvtárlátogatás

Nagycsoportosainkat minden évben legalább kétszer elvisszük a könyvtárba. Megismertetjük velük a könyvkölcsönzés módját és igyekszünk rávenni a szülőket, hogy folytassák, amit mi elkezdtünk. Reméljük, ezzel a könyvszeretet megalapozását, olvasóvá válást szolgáljuk.

Kapcsolattartás a Fenntartóval

Katolikus Egyház a Fenntartó

Az óvoda hivatalos kapcsolatot tart a fenn az EKIF-fel, a helyi Plébániával, a KAPI- val, része vagyunk Szent Kereszt Katolikus Iskolának.

Kapcsolattartás egyéb intézményekkel

Szakszolgálattal: Nevelési Tanácsadó, Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság
munkatársaival

/ pszichológus, - pszicho-pedagógus,- logopédus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus/

Gyermekjóléti Szolgálat - gyermekvédelmi képviselő

Védőnői Szolgálat - óvodánk védőnője

Gyermekorvosi Munkaközösség - saját óvodaorvosunkkal kapcsolattartás

Fogorvosi Szolgálat - Dentál-Med Kft

Önkormányzat - Gyámügyi csoport

A kormányhivatalok és megyeközpontú tankerületek - Ceglédi tankerület

Karitatív szervezetek: Szent Lőrinc Alapítvány, Karitás

Szponzorok, támogatók, Alapítványunk /Körtemuzsika Alapítvány/

3.1.12. Tevékenységformák a katolikus óvodában

/Óvónő feladatai, tevékenységtartalmak, elvárt eredmények/

*** játék**

*** a mozgás**

*** az esztétikai tevékenységek**

*** a külső világ tevékeny megismerése nevelés / környezetismeret, környezeti nevelés-néphagyomány éltetés, környezetvédelem, matematikai tapasztalatszerzés**

*** hitre nevelés**

*** a munka jellegű tevékenységek**

*** tevékenységekben megvalósuló tanulás**

Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze, a gyermekelemi pszichikai szükséglete, melynek hosszantartóan kell kielégülnie. Az óvodás gyermek társas kapcsolatának és játéktartalmának alakulása az óvodába lépéstől az iskolába lépésig tart. A játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenység. Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabad játék túlsúlyának érvényesítését. /napirendben/A szabad játék az óvodás korú gyermek alapvető tevékenysége, mely behálózza, áthatja minden tevékenységét, életmegnyilvánulásait. Önmagáért való ÖRÖMFORRÁS. A gyermek játéka a valóságot tükrözi, tapasztalatait, élményeit játssza el sajátos formában. A játéköröm a kellemes élmény újraéléséből is fakadhat. A szabad játék alakítja a gyermeki személyiség egészét, fejleszti a gyermek mozgását, értelmi képességeit, képzeletét, kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, nyelvi kommunikációs készségét és alakítja társas kapcsolatait. A legfejlesztőbb és legfőbb nevelési eszköz. A játék kialakulása és fejlődése az egyéni adottságoktól és a játékhoz szükséges feltételektől függ.

A játék feltételrendszere;

- Elmélyült, nyugodt játék, csak meleg-elfogadó, *szerteteljes légkörben* alakulhat ki.
- Megfelelő **hely** nélkül elképzelhetetlen a zavartalan játék. Szeparált játszósarkok, legalább függönnyel leválasztott babaszobák, mobil térelválasztók minden csoportban legyenek. A különböző jellegű játékok más és más helyet igényelnek. Legyenek ideiglenes és állandó játszóhelyek. A játék színtere lehet a csoportszoba és az udvar.
- Megfelelő **idő** is szükséges a jó játékhoz. A játék egész nap jelen van a gyermek tevékenységeiben. Ezért a játékidő a napirend sajátosságaiból adódóan folyamatos. Teremtsünk lehetőséget, hogy az egyes játékokat több napon keresztül játszassák a gyermekek.
- Szükséges a játékhoz megfelelő mennyiségű és jó minőségű **játékeszköz**. A játékszer motiválja, ösztönzi, gondolkodásra, fantáziálásra serkenti a gyermekeket, fejleszti problémamegoldó gondolkodását. A játékhoz és egyéb tevékenységekhez szükséges eszközök a gyermekek életkorához és egyéb képességeihez igazodnak. A játékeszközök legyenek könnyen kezelhetők, esztétikusak és jól tisztíthatók. Legyen minél több természetes anyagból készült játék a csoportban és az udvaron. Legyenek biztonságosak, balesetmentesek. A készen megvásárolható játékeszközöket nagyon fontos kiegészíteni a gyermekek és az óvó néni közösen barkácsolt játékaival; bábok, régi népi játékeszközök; csuhé és rongybabák, szárizikból faragott "háziállatok" gyapjúból gömbölyített báránykák... stb. Már alakul jelmez gyűjteményünk, mely a szerepjátékokhoz és dramatikus játékokhoz kiváló. Párták, tüllruhák, kalapok, sapkák, álarcok, koronák, selyem ruhadarabok képezik készletünket, melyet folyamatosan bővítünk a szülők jóvoltából.

A játék tartalma

Néphagyományőrző programunk sajátos tartalmat ad gyermekeink játékának. Megjelennek a népi játékok:

- táncos körjátékok...
- jeles napokhoz kötődő dramatikus játékok...
- egyszerű népi játékok barkácsolása...
- mozgásos fogó, futó játékok...
- az élet eseményeihez kapcsolódó szerepjátékok...

Az óvónő szerepe a játékban

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával éri el.

Minden lehetséges eszközzel segítse a jó játék kialakulásának feltételeit, és tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés változatos módszereit, Szeressen ő maga is játszani. Rendelkezzék nagy empátiás készséggel, személyes példájával kölcsönös tiszteletre, egymás elfogadására és az egyéni sajátosságok tiszteletben tartására neveljen. Játékirányítása legyen nagyon tapintatos, ha kéri, a gyermekek kapcsolódjon be, a "megrekedt" játékot lendítse át a holtpontra néhány jó ötlettel vagy eszközzel. Legyen jó partner a játékban. Figyelje gyermekei játékát és elemezze, sok-sok lelki sérülés kiolvasható a játékból. Ezeket felfedezve, fogalmazza meg további tennivalóit. Nem szabad elfelejteni a szabad játék "lélek-gyógyító" hatását. Biztosítani kell minél több időt a zavartalan, nyugodt játékra, a párhuzamosan végezhető tevékenységekre. "Őrizni kell" a napirendben a gyermekek játékidejét.

A játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat megértő és megtartó gyermek nevelése a katolikus óvodapedagógus feladata.

Játékfajták

Gyakorló játék; A gyermek adott vagy képzelt tárgy, bizonyos játékszer mozgása közben ismétli a kitalált tevékenységet. Kiindulópontja a véletlen mozgásból, cselekvésből fakadó siker, mely újbóli ismétlésre készíti a gyermeket. A 3-4 éves korosztály játéka, a manipuláció fejlettebb formája. Megjelenhet a konstruáló és szerepjáték elemeként is. (Ha 5-6-7 éves korú gyermeknél gyakorta fellelhetjük, valamilyen fejlődési visszamaradásra kell gondolnunk és vizsgálni az okát.)

Szerepjáték; Az a játéktevékenység, amelynek folyamán a gyerek a felnőtt tevékenységét sajátos körülmények között, általánosított formában, a felnőtt eszközeihez hasonló játékeszközökkel és képzeletének segítségével újraalkotja. A szerepjáték feltételei: a nyugodt légkör, megfelelő hely, idő, érdekes és izléses eszköz, egyéni és közös élmények, amelyeket eljátszhatnak.

3-4 éves korban is jelen van már a szerepjáték. Egyszerűbb szerepeket cselekvéseket játszanak el - kevés szereplővel. 4-5 éves korban már jellemző a "szerepekben együtt játszás." Megpróbálják felosztani egymás között a szerepeket és kiválasztják a megfelelő

játékeszközöket. 5-6-7 éves korban már összetettebb szerepjátékokra is képesek és több napon keresztül is játszhatják (orvos, gyógyszerész, kórház). Megértik és elfogadják társaik elgondolásait, tevékenységük logikáját.

Konstruáló játék; Játékelemekből, anyagokból építményeket, játékszereket, egyéb tárgyakat alkotnak, szerkesztenek. A szerep és konstruáló játék szoros összefüggésben van egymással, de nevelő értékében némi eltérés fedezhető fel. Gyakran felhasználják a szerepjátékokban az általuk készített játékokat, tárgyakat.

Az építő játék az eszközök és anyagok változatosságát igényli. Fontos, hogy az építő elemek megfelelő mennyiségben és méretben álljanak a gyermekek rendelkezésére, hogy kedvük szerint játszhasznassanak. Ezek készüljenek sokféle anyagból; fém, fa, papír, műanyag. Legyenek egymásba rakható, szétszedhető, kirakható, összefűzhető elemek, melyek jól szolgálják a problémamegoldó gondolkodás kialakulását.

Szabályjáték; A szabályjáték jellemzője, hogy pontos, meghatározott szabályok szerint zajlik. A szabályok határozzák meg a játék megkezdésének módját, menetét, befejezését, egy-egy szakaszának lezárását. Fajta a mozgásos és értelemfejlesztő szabályjáték. Főként középső és nagycsoportosok játéka (5-6-7 évesek) de nagyon egyszerű szabályokat alkalmazva 3-4 éveseknél is alkalmazható. A szabályjáték kiválasztásánál mérlegelje az óvónéni a csoport fejlettségét, létszámát és a szabályok mélységét. A szabályokat érthetően kell elmagyarázni és tudatosítani a gyermekekben. A szabályjáték nevelőértékének mindennek előtt a szabály a hordozója, ezt egészíti ki a játék tartalma.

A játék során a gyerekek megtanulják a helyes magatartás alapformáit; becsületes szabálykövetés, győzni és veszteni tudás, kitartás a feladat véghezvitelében. Különösen jól szolgálja a szabályjáték a közösségi nevelést. Néphagyományőrző programunkban a mozgásos és küzdő játékok gazdag lehetőségét kínáljuk a gyermekek elé.

Dramatizálás, bábozás;

A dramatizálás és bábozás előfeltétele az irodalmi alkotások bőséges ismerete és átélése. A sokat és jól mesélő óvónő gyermekei különösen ügyesek a bábozás, dramatizálás terén. Fontos, hogy már 3 éves kortól legyen elérhető közelségben a báb és a dramatizáláshoz legyenek kellékek, melynek segítségével azzá változhat a gyermek, amivé szeretne. Meg kell tanítani a gyermekeket a bábozásra. A kicsiknél az óvónéni a szemük láttára húzza fel a kezére a bábót, később jelenjen meg a csoportban az asztali paraván, majd a még nagyobb méretű. Készítsenek együtt egyszerűbb bábokat a csoportban. Nagycsoportban nagyon élvezik a marionett bábok készítését (akár több napon keresztül is) és használatát. A dramatikus játékokban, kezdetben

mindig vegyen részt az óvónő, később, amikor már önállóan is képesek irányítani a játékot, legyen diszkrét "nézőközönség".

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Képesek a hosszú ideig tartó nyugodt, elmélyült játékra. Közösségi magatartásuk oly mértékig fejlett, hogy képesek együtt - egymás ötleteit elfogadva tervezni, kivitelezni, ha kell módosítani. Kialakul a szabálytudatuk, pontosan követik a közösség állította szabályokat. Képesek késleltetni saját szükségleteiket és vágyaikat a közösségi játék érdekében. A játék fejleszti a leghatékonyabban teljes személyiségüket. Gondolkodási műveleteik egyre magasabb szintűek. Képesek analízis-szintézis, általánosítás és elvonatkoztatás műveleteire. Fejlődik és kifinomodik érzékelésük, észlelésük. Problémamegoldó gondolkodásuk egyre magasabb szintű. Finom motorikus készségük is egyre fejlettebb. Képesek több napon keresztül dolgozni bonyolult alkotásokon (pl. dobozépítés, többemeletes ház berendezése szintenként....) játékeszközökön, vagy pl. jelmezeken. A belátható távlatok érdekében érzelmileg jól mozgósíthatók. Képesek önálló tartalmas szerepjátékra, az óvónő jelenlétét kevésbé igénylik. A vezéregyenységek szervezik, irányítják a csoport játékát. Képesek önállóan igazságosan dönteni. Betartják egymással a szabályokat. Vigyáznak egymás és a maguk testi épségére. Képesek a megálmodott játékeszköz "összebarkácsolására" egyedül vagy akár társakkal. Az alkotott munkák mind igényesebbé válnak.

Mozgás

A mozgásfejlesztés célja, feladatai;

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok, feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató, és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza.

- sokszínű, változatos, örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formák, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.
- a mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő, állóképesség fejlődésére, amelyek

befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartás, izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait./

- A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a
- pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás fejlődésére.
- A spontán - a játékban, azon belül a szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Feladatunk a természetes mozgáskészségek fejlesztése, stabilizálása, a mozgáselemek beépülésének segítése a természetes mozgások sorába. Az egészséges testi fejlesztés a következők szerint tovább tagolható;

- a testi képességek és az ellenálló képesség alakítása, a szervezet erősítése,
- differenciált terheléssel az egyensúlyérzék, a ritmusérzék, a motorikus képességek fejlesztése, a testséma, és a helyes testtartás kialakítása,
- térbeli, időbeli tájékozódás fejlesztése,
- a mozgásműveltség, a mozgáskoordináció fejlesztése, különösen a népi mozgásos és egyéb játékok által.
- rendszeres és aktív mozgáshoz szoktatás, a mozgásszükséglet fenntartása,
- az egészséges életmódra való készségek és jártasságok alapozása,
- családi szemléletformálás,
- egészségmegővés megelőzéssel.”(G. N. P.)

A mozgás az óvodás korú gyermek természetes szükséglete, melyre állandó belső készletet érez, számára örömforrás.

Nevelőtestületünk több éves tapasztalata, hogy a szülők egyre kevesebb lehetőséget biztosítanak gyermekeik részére, hogy kellően „kimozoghassák” magukat. Reggel autóval, kerékpárral jönnek, délután is sietnek haza, így a gyermek (főként a társasházban lakók) a Tv készülék elé kényszerül. Egyre kevesebben sétálnak, hétvégén alig járnak el kirándulni. Mindezek tudatában különösen nagy a felelősségünk, hogy a gyermekek mozgásigényét az óvodában maximálisan kielégítsük.

Természetesen nem mondunk le a szülők tudatformálásáról sem, hiszen számukra, családi programok keretében szervezünk mozgást.

A mozgás tartalma;

- * szabad, spontán mozgás
- * szervezett mozgás /testnevelés/
- * kirándulások

Szabad, spontán mozgás;

A gyerekek az udvaron annyit mozognak, amennyire egyénileg szükségük van. Lehetőséget kapnak, hogy szabadon mozogjanak, különböző mozgásformákat gyakorolhassanak. Az önállóan kezdeményezett játékok sokkal nagyobb teljesítményre sarkallják őket és olyan mozgásformák kipróbálására készítetik, amitől egyébként idegenkednének. A gyerekek különböző terepeken gyakorolják a természetes és egyéb mozgásokat; fogó, bújócska, mászások, gurulások, futások, járások, labdajátékok.

Az udvaron lehetőség nyílik, sok, mozgásos népi játék megismertetésére, megszeretetésére, gyakorlására pl. célba dobások, küzdő játékok, várvédő játékok, lovacskázó, kötélhúzások, sportjátékok, ügyességi játékok, ugró iskola stb.

A téli időszakban havas, jeges játékokat szervezünk (csúszkálás, szánkózás, hógolyózás, stb.)

A mozgásos játék során a gyermek mindig maga választja meg játékát, társai és tetszőleges ideig vesz részt. Fontos, hogy vigyázzanak maguk és társaik testi épségére, rendeltetésszerűen használják az eszközöket.

Szervezett mozgás / testnevelés;

„ – A mindennapokban; 15-25 percben, sok játékkal, már kipróbált gyakorlatokból, pergő ritmusú, frissítő mozgás (melyet lehetőség szerint; tavasszal, nyáron és ősszel a szabadban végezzünk, vagy télen, jó alapos szellőztetés mellett.)

- Mozcás/testnevelés/ tervszerűen szervezett formában, amit heti egy-két alkalommal, kötelező jelleggel szervezünk, állandó napokon.”(G.N.P)

A mozgás/testnevelés/ az óvodai nevelés folyamatában a gyerekek egészséges testi és mozgásfejlesztése útján szolgálja személyiségfejlődésüket. Fejleszt; testi képességeiket (ügyesség, erő, gyorsaság, állóképesség), a társra figyelmet. Hozzájárul a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások kialakuláshoz. Kedvezően befolyásolja növekedésüket, a légző- és keringési rendszer teljesítőképességét, a csont és izomrendszer teherbíró képességét. Fejleszt mozgáskultúrájukat, segíti a térben, időben való

tájékozódásukat. Elősegíti a testséma kialakulását. Erősíti a gyermek személyiségtulajdonságait; bátorság, ügyesség, fegyelmezettség, kitartás.

A tornának, játékos mozgásoknak, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben és szabad levegőn eszközökkel és eszközök nélkül, spontán, vagy szervezett formában, az óvodai nevelés minden napján- az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk.

A szervezett mozgás/testnevelés tartalma; járások, futások, támasz- és függésgyakorlatok, ugrások, dobások, lengések, forgások, csúszás, mászás, gurulóátfordulás, egyensúlygyakorlatok, labda és különféle eszközgyakorlatok.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére;

Óvodáskor végére kialakul a gyermek szem-kéz, szem-láb koordinációja, ezzel mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé válik. Fejlődik ritmusérzékük, mozgásuk megfelelő ritmusúvá válik. Gyorsan cselekednek és képesek kitartó mozgásra. Térben és időben jól tájékozódnak. Képesek egyéni- csoportos- sor- és váltóversenyekre, a szabályokat pontosan betartják.

A természetes járást képesek utasításra irány, alakzat, sebesség tekintetében jelre megváltoztatni, jól alkalmazzák az ismert speciális járásokat.

Ügyesen végzik a szabad-páros és társas gimnasztikai gyakorlatokat. Legalább 6-7 kézi-szert ismernek és nagy biztonsággal használják (bot, babzsák, labda, szalag, kendő, kötél, pom-pon). Ismerik a távol- és magasugrást, jól alkalmazzák a fel- leugrások technikáját. Óvodáskor végére másszanak hely és helyzetváltoztatással egyénileg és párosan is, akadályok leküzdésével. Tudjanak gurulóátfordulást végezni, ill. hossz tengely körüli gurulást is ismerjék. Egyensúlyozzanak természetes módon különböző feladatok végrehajtásával padon, földön, udvari szereken. Ismerjék a kézenállás előkészítő gyakorlatát; álljanak kézen, a lépő láb magasra lendítésével és távoli kilépéssel, majd pillanatnyi fellendülés után talajéréssel egy lábra.

Végezzék készség szinten a különféle dobásokat; kétkezes alsó és felső dobás, különböző súlyú labdákkal, tudjanak kislabdát dobni távolba. Nagy biztonsággal használják a labdát, képesek rövidebb ideig labdavezetésre. Társak segítségével és önállóan is, képesek függés gyakorlatok végzésére.

Séták, kirándulások;

A szervezett séták, kirándulások a mozgásigény kielégítésén túl, együttes élményt is jelentenek a csoport számára. A közös élmény összekovácsolja a közösséget, kitágul a világ a gyermekek előtt, újabb „megmérettetésre” próbatételre sarkallja őket. A megtett út hosszának, a séta, kirándulás időtartamának igazodnia kell a gyermekek életkorához, edzettségéhez. A séta legyen oldott és beszélgetésre ösztönző, de ne helyettesítse a mozgásos játékokat.

Az óvodai kirándulások szervezésekor figyelembe vesszük a gyerekek életkorát, érdeklődésüket, a szülők engedélyével vesznek részt rajta a gyerekek. Az óvodai kirándulások helyét mindig megnézzük előre. Meggyőződünk arról, hogy megfelelő-e balesetvédelmi szempontból az úti cél. (van-e pihenési, kézmosási, wc-használati lehetőség) A természeti környezet védelmére mindig figyelünk.

Az esztétikai neveléshez kapcsolódó tevékenységek

Az esztétikai nevelés célja, feladatai;

„-A szép, harmonikus, felfogásához, átérzéséhez szükséges képességek alapozása.

- Megláttatni a szépet a környezetben, a természetben, a művészetben.

- Ízlésformálás, önálló alkotásra készítés, tehetségfejlesztés.”(G.N. Program)

Verselés, mesélés

A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez.

A tevékenység célja, feladatai:

"-A gyerek szívesen hallgassa a mondókát, verset, mesét, váljon az irodalmi élmények érzékeny befogodójává.

- A változatos irodalmi élmények nyújtásával a vágy felébresztése a könyv, a színház, múzeum értékei iránt. A későbbiekben így válik a gyermekből lelkes olvasó, színház és múzeumlátogató, az esztétikai élményekre érzékeny, művelt ember."

(G N P)

-A mesetudat erősítése, a belső képalkotás folyamatának elősegítése. A szemléletmód, világkép, erkölcsi értékek alakítása.

- Érzelmi, esztétikai nevelés.

-A közösségi élmény erősítése, személyiségfejlesztés a néphagyomány őrzésével./nemzetiségi és migráns gyermek esetében is, ha van ilyen az óvodában./

- Bábozás, dramatizálás.

A tevékenység tartalma;

Óvodánkban a gyerekekkel megismertetett mesék, versek zöme népmese, népi mondóka, dúdoló, vers.

A művelt népek a földkerekség minden táján kultúrájuk jellegzetes vonásai őrzőjeként tartják számon a néphagyományt. Nélküle végtelenül elszegényednénk, gyökereinket metszenék el. A gyermekköltészet a szellemi néphagyományon belül elsőrendű értékeink közé tartozik. Továbbadni nemcsak emberi és nemzeti kötelesség, hanem ebben él és adható át az anyanyelv. A vers ősi formában kitáncolt, énekelt, lantpengetéssel kísért szöveg volt. A beszéd zenei elemeire épült. A játék, szöveg és dallam, mozgás, beszédritmus és hangulat, megbonthatatlan egységet alkot. A népköltészetben céltalan szöveg nem létezik. Az önkifejezés egyik lehetősége a gyermek saját vers- és mesealkotása.

A népmesékben megjelenik az emberiség kultúrkincse, igazi mélyről fakadó forrás, melyből bátran meríthetünk. A népmesék mindig valamilyen erkölcsi üzenet hordozói, melyet könnyedén megért a gyermek. (a jó győz, a gonosz elbukik...) Oldja a gyermek szorongásait.

A népi mondókák különösen a kicsi gyermek óvodai beszoktatása idején tesznek jó szolgálatot, hiszen testi közelségben, ritmikus mozgással egybekötve a (höcögtetők- lovagoltatók) a meghitt kapcsolatépítést segítik elő. Megnyugtatja és elszórakoztatja a gyermeket.

A kortárs írók modern mesék között is akadnak gyöngyszemek (pl. Lázár Ervin meséi) főként 6-7 évesek az aktív befogadói.

Klasszikus íróink (Móra Ferenc, Móricz Zsigmond, Benedek Elek) meséi is kiválóan alkalmasak irodalmi élménynyújtásra. Reális történetekre is szükségük van a gyermekeknek - sőt nagyon szeretik a velük kapcsolatos történeteket.

Műfordításokat (mélyebb nyelvi okok miatt; észjárás, utánérzés, idegenszerű lejtés, ritmusképletek) óvodába csak nagyon meggondoltan alkalmazzuk. A gyermekeknek való szép magyar versek főbb témái: a természet, a játék, a játékszerek, napszakok, hangulata, a családdal, az állatokkal kapcsolatos emlékek, vágyak, megfigyelések, érzelmek. Néphagyományőrző programunk különösen jól szolgálja az irodalmi nevelést, hiszen ünnepeink, jeles napjaink népköltészeti-irodalmi alkotásokban népi dramatikus játékokban gazdagon bővelkedik.

Az irodalmi nevelés folyamata óvodánkban.

Óvodába lépéskor a gyerekeket szeretetteljes testközelség, *lovagoltatók*, játékos mozgással kísért (cirókázások) *mondókázások* csábítják az utánzásra. A közvetlen kapcsolatnak,

érintésnek, különös jelentősége van. Első perctől törekednünk kell arra a következetességre, hogy bármilyen irodalmi élménynyújtáshoz elcsendesedést és nyugalmat teremtsünk. Szokják meg, hogy zajongással, szaladgálással nem zavarhatják a mesehallgató társaikat. Meséljen az óvónő minél többet, legyen a tarsolyában sok olyan vers, mese, amit bármikor ízesen, hitelesen elő tud adni. (A heti tervekben rögzített irodalmi nevelési anyag csak a kötelező minimumot jelenti.) Legyen a mesélésnek stabil szokásrendszere, egy hely; mesesarok, vagy meseszőnyeg, ahol már tudják mi fog következni. Legyen rangos helye a mesesarokhoz közel a mesekönyveknek. Megfelelő szokás kialakítással tanítsuk a gyerekeket a könyv megbecsülésére. A leültetés, mondogatós verstanulásnak nincs értelme, sem eredménye. *Verset átadni* csak megfelelő hangulatokban érdemes; közös játék, ünnepre készülődés közben, vagy egy szép bokor, fa alatt, madárdal hallgatása után mond el az óvónő egy odaillo verset. Akkor és ott, minden gyermeket megérint a varázs.

A mesével kapcsolatban fel sem merülhet a megtanítás igénye. Az igazi érték az, ha a sokszor hallott jól ismert mesét a gyermek belső igényéből fakadóan elmondja. Ha ehhez társai is kapcsolódnak - az már óriási nyereség. Megjelent a *színjátszás-dramatizálás* belülről fakadó igénye. Az óvónő feladata ennek kiteljesedéséhez minden segítséget megadni. Legyen az ötlet vagy eszköz. Jelmeztárunk bővülése, kincsesládánk eszköztartalma jó kelléktár a színjátszás és dramatizálás megvalósításához.

A *bábjáték* is különösen kedves gyermekeink számára. Először csak az óvó néni bábozik, majd a gyerekek kezén is megelevenedik a kedves figura. Legyen minden csoportban ujj- és síkbáb-készlet, melyet bármikor elővehetnek a gyerekek. Sokkal kifejezőbb mozgásokra képes a kézre húzható báb és a marionett báb. Legyen néhány, csak az óvó néni által használt báb, - aki rendszeresen betér a csoportba, dicsér, simogat, elvarázsol. A bábjáték erőteljes érzelmi hatást vált ki a gyermekből, de hat értelmére, ízlésvilágára is. Sok kritikus nevelési helyzet megoldásában segíthet a báb. Élünk ezzel a lehetőséggel!

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A stabil szokáskialakítás következtében megszilárdul mesehallgatási szokásuk. Képesek nyugodtan ülve koncentrált, tartós figyelemmel hosszú meséket is végighallgatni. Átélik, feldolgozzák a mese erkölcsi tanulságait. Az ismertebb meséket saját szavaikkal önállóan is elmondják, eljátszzák. Szeretik és kérik a folytatásos meséket - a régebbi epizódokat ügyesen felidéznek.

Önállóan saját örömeikre mondogatnak ismert rigmusokat, mondókákat. Legalább 10-15 mondókát ismernek és összegyűlik a tarsolyukban 8-10 vers. A játékukhoz szükséges mesefigurát, vagy eszközt képesek önállóan, vagy kis segítséggel elkészíteni (síkbáb, fejdísz).

Irodalmi élményüket képesek az ábrázoló eszközök segítségével reprodukálni (lerajzolják, lefestik...).

Képesek a folyamatos, választékos és nyelvileg helyes beszédre. Többször tapasztaljuk az irodalomból ismert kifejezések használatát, melyet már beépítettek szókincsükbe. A népmesék erkölcsi üzenetei szintén beépülnek személyiségükbe, azonosulnak a jóval, elítélik a rosszat. Átélik a pozitív és negatív érzelmeket, melyet a mese közvetít. A tündérmesék gazdagsága által szárnyalni képes képzeletük, gazdagodik fantáziaviláguk.

Saját örömeikre önállóan báboznak. Rövidebb-hosszabb eseményeket vagy irodalmi alkotásokat is eljátszanak. Megjelenik játékukban a dramatizálás, melynek megtervezik a tartalmát és létrehozzák a szükséges eszközöket. Drámajátékuk egyre kifinomultabb és összetettebb. Mondanivalójukat ügyesen kifejezik. A beszéden túl élnek a mimika, pantomimika lehetőségeivel.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

"Az óvoda zenéjével foglalkozni nem mellékes kis pedagógiai kérdés, hanem országépítés"

(Kodály Zoltán)

A zenei nevelés kiemelt helyet foglal el programunkban, mert egyike speciális céljainknak, mely a néphagyományörző szellem mellett ez határozza meg óvodánk arculatát.

Alapelveink a zenei nevelésben:

"Hozzon a gyermeknek mindenki, amit tud: játékot, zenét, örömet!"

(Kodály Zoltán)

A zenei nevelés a 3-7 éves korig terjedő korban, a gyermeki értelem és a lélek fejlődésének legfontosabb szakaszában rendkívül nagy jelentőségű. Az óvodai ének zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. Ebben a korban a zenei képzés elősegíti a zene alapelemeinek beidegződését.

"Amit a nevelés ebben a korban elmulaszt, később nehezen vagy sehogy sem pótolhatja."
(Kodály Zoltán)

Különösen fontos, hogy a gyermekek művészi népi gyermekdalokon, ölbéli játékokon, mondókákon, énekes játékokon, táncokon keresztül kultúránk legősibb rétegét ismerjék és szeressék meg, amire majd további népművészeti tanulmányaik épülhetnek. Mi alapozzuk meg zenei ízlésüket, műveltségüket.

A zenei nevelés, mint művészeti nevelés, az esztétikai nevelés része: a valóság megismerését a szép felismertetésével és megszerettetésével, a szép igényének kialakításával mélyíti el, esztétikai kíváncsiságot, emlékezetet, képzeletet alakít.

A dallam, a ritmus, a szöveg, a tempó, a dinamika, a hangszín, a mozdulat és a kifejezés szépségei, az előadás és a zenehallgatás élményét mély érzelmek hatják át. Mindezek és a Kodály módszerhez való ragaszkodásunk indokolja, hogy alkalmanként kötött formában (tervezetten szervezett keretek között) szervezzük a zenei tevékenységeket.

Zenei képességek fejlesztésével intenzívebb fejlődésnek indulnak a gyermek egyéb képességei is. A zene egyszerre hat érzelmre, értelemre, mozgásra, közösségi magatartásra. Tehát nélkülözhetetlen az iskolai tanulásra való felkészítésben. E transzferhatás feltételei:

1.) A zenei ismeretek minden részlete eleven tapasztalatból szűrődik le (a tanultak azonnali és sokféle értékesítés: ének, játék, mozgás, melynek alapja az érzelmi töltés, a ritmikai, dallami motívumok.)

2.) Minden zenei elem megalapozása szenzomotoros tevékenységgel, erősítése változatos ingersorozatokkal.

A gyermekek az óvodában kb. 100 dalt ismernek meg. "100 jól megválasztott dal életre szóló kincs lehet. Ösztönző útravaló a magyarság és műveltség nagy értékei felé." (Kodály)

A zenei nevelés területén igyekeznek pedagógusaink az alapfeladaton túl többletet nyújtani.

- Az éneklés öröme és lélekemelő hatása által, szeretnénk Isten szeretetében növelni a gyermekeket.
- A zenei improvizáció alkotóképesség kiemelt fejlesztése.
- A tehetséges, vagy a fejlődésben elmaradó gyermekek zenei képességeinek még további fejlesztése. /a tehetséges gyermekek esetében, egyszerűbb ritmushangszereken kívül; xilofon, furulya, egyéb hangkeltő eszközök és az éneklés fejlesztése a célunk./
- A magyar népzene, népi mondókák, eddig általunk nem ismert, gyűjtött anyagát is megismerni, beépíteni tervezéseinkbe./pl: csíki székelyek, moldvai csángók énekei, mondókái, népi játékaik, melyek az élet eseményeihez és vallási ünnepeihez kapcsolódnak./ Egyszerű néptánc elemek megismertetése az érdeklődő gyermekekkel./csárdás lépés, forgások, dobbantás, koppantás, átbújás, párválasztás, páros és egyéni forgás, kifordulás, irányváltoztatás, kilépés, zárás, változatos lépésformák, térformákat alakítanak. /Ezek bátor alkalmazása a táncházak alkalmával is/
- Ősi népi hangszereket is szeretnénk bemutatni a gyermekeknek; tekerőlant, citera, duda, bőgő, ütőgardon, pásztorfurulya... stb.

- *Tánc házzal* szeretnénk megismertetni őket, mely régen a szórakozás egyik formája volt, de ma ismét közkedvelt.

Feladatunk;

- A gyermekek érdeklődésének felkeltése.
- Egyéni, személyre szóló zenei fejlesztések, tervezése, megvalósítása.
- A pedagógusok zenei képességeinek és műveltségének, továbbfejlesztése, bővítése: éneklés, hangszertudás és az elméleti ismeretek terén. Jelenjen meg a zenehallgatásokban mindaz a többlet, melyet az erdélyi gyűjtésekből merítettünk.
- Feladatunk alkalmakat teremteni az élő, hangszeres zenével való ismerkedésre. Éreztessük meg velük, hogy a tánc és a muzsika örömforrás. /tánc ház, hangverseny/ Tánc házi muzsika megismerttetése.
- Ismerkedés a nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal.

Nagycsoportosaink heti szöszmötölő programjában a kézműves tevékenységek mellett kiemelt fontosságú a zenei nevelés / a zenei ízlés, esztétikai fogékonyság formálása, fejlesztése, felzárkóztatás, tehetség gondozás/.

- A zenélés, a zene megszerettetése, az érdeklődés felkeltése: legyen élmény, öröm a közös éneklés.
- A zenei képességek fejlesztése az életkori és egyéni sajátosságokat figyelembe véve, a felnőtt minta spontán utánzására alapozva.
- Zenei tevékenységgel, óvónői példamutatással az egész személyiség gazdagítása: az érzelem, testi, szellemi fejlődés elősegítése.
- A néphagyományok ápolása: népi gyermekjátékdalok, mondókák, a népi tánc elemei, népdalok, népi hangszerek; Ősi népi hangszerek megismerttetése a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

Váljék mindennapi igényünké a zene!

- Erdélyi népdalgyűjtések felhasználása a zenehallgatásokon.

Tartalmi tervezés három éves távlatban

A zenei anyag válogatásának szempontjai:

- életkori, egyéni sajátosságok, célkitűzéseink
- magyar népi énekes-mondókás játékok és az alkalmakhoz, népszokásokhoz fűződő gyermekdalok
- más népek dalai, műzenei alkotások kortárs (kis hangterjedelmű, pentaton)

- ritmikai, dallami, formai, tartalmi jellemzők, valamint a játék és mozgásformák figyelembevétele
- néhány perces művészi értékű zene figyelmes meghallgatása, élménynyújtás - mely kapcsolódjon a hangulathoz, a zenei feladathoz (az óvónő hangszeres játéka, éneke, gépi zen stb.)
- az alkotásvágy felkeltése

A tervezés szempontjai:

A három éves távlati tervezés - éves fejlesztési tervek – havi, heti ütemtervek

- kapcsolat a különféle tevékenységi formákhoz (irodalom, anyanyelv, matematika, társadalmi és természeti környezet, vizuális nevelés, testnevelés.)
- fokozatosság és egyéni sajátosságokhoz képest való fejlesztés
- nyári tevékenységek, programok lehetőségei
- feltételek biztosítása
- önművelés, önképzés
- oldott légkör, óvónői minta
- játékok, zörejek, hangképzés, dalanyag
- a zenei tevékenység egy zenei feladat köré épül
- fogalompárok megértése /magas-mély, halk-hangos, gyors lassú/
- a közös játék, együttlét: a zene, tánc iránti fogékonyság fejlesztése, társas öröm
- nemzetiségi gyermek esetén megfelelő zh. anyag választás.

Zenei képességek fejlesztése

A népi dalosjátékok és a jól megválasztott kortárs zeneművek fontos eszközei a zenei képességek fejlesztésének.

1. ritmikai képességek	3. összetett zenei képességek
2. hallási képességek	4. zenei alkotóképesség

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Tisztán, szép szövegkiejtéssel énekelnek, csoportosan és egyénileg is. Egyszerű dallamotívumokat tisztán, egyedül is visszaénekelnek. Dúdolva, zümmögve énekelnek ismert dalt. Felismerik és alkalmazzák a magas-mély különbségét több fokozatban is. A dallam

mozgását térben kézmozdulattal követik. Az óvónő segítségével is énekelnek felelgetős játékokat, egyénileg és csoportosan, dallammotívumokat tisztán énekelnek vissza egyénileg vagy csoportosan.

Ismerik és érzékeltetik a halk-hangos közötti különbséget. Dallamot felismernek dúdolásról, hangszerről, kezdő- záró- belső motívumról. Belső hallásuk magabiztos (dallambújtatás). Felismerik környezetük hangjait, zörejeit, beszédhangokat. Hangszerismeret: fúvós, pengetős, ütős, vonós hangszerek neve, hangja, a megszólaltatás módja. Hangszínek megfigyelése, megkülönböztetése, beszéd, ének.

A mondókákat az egyenletes lüktetés, a magyar beszéd ritmusa szerint mondják. Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dalritmustól, kifejezik énekkel, mozgással egyénileg és csoportosan. Helyesen érzékeltetik a negyed szünet jelentését (a lüktetés folyamatos marad). Felismerik a tanult dalokat, mondókákat jellegzetes ritmusukról. Dalok, mondókák ritmusa belső hallás alapján.

Kialakul zenei formaérzékük: a zenei motívum érzékelése, szemléltetése. A tempóbeli különbségeket összehasonlítják, mozgással bemutatják.

Egyöntetű, szép testtartással, kézfogással körbejárnak, egyszerű táncos mozgást motívumonkénti változtatással szépen megformálnak pl.: csárdás lépés, dobbantás, koppantás, átbújás, párválasztás, páros és egyéni forgás, kifordulás, irányváltoztatás, kilépés, zárás változatos lépésformák. Térformákat alakítanak óvónői segítség nélkül is (kör, csigavonal, hullámvonal, lánc.) Esztétikusan végzik az egyszerű táncmozgásokat.

Ütőhangszerekkel: lüktetés, ritmus, motívumhangsúly kiemelése. A csoport éneke zenekari kísérettel (nem túl hangosan). A metallofonon egyszerű ismert dal megszólaltatása. Az óvónő énekelt kérdésére válaszolnak (ügyelve a dallamfordulatra, a helyes hangsúlyozásra. Rögtönöznek kérdés-feleletet, játékot) a dallamvezetés belső törvényei szerint (kitalált szövegeket ritmizálnak /1-2 motívum/), dalokhoz játékos mozdulatokat, játékot találnak ki. Figyelmesen hallgatják az élőzenét, népdalt, műzenei szemelvényt, más népek dalait.

Feltételek:

- Személyi: Tudatos felkészülés, tervezés három éves folyamatra
önképzés, érdeklődés, szervezési feladatok, munkaközösség
óvónő-gyerek szeretetteljes kapcsolata
- Tárgyi: Bővítsük folyamatosan dal és mondóka gyűjteményünket,
a zenehallgatás anyagát, hangszerkészletünket, szakirodalmat,

Legyenek állandóan elérhetőek a dalos játékok eszközei, a hangszerek.
Megfelelő helyet kell biztosítani a zenélésnek, mozgásnak,
nélkülözhetetlen, a korszerű audio felszerelés.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka *célja, feladatai:*

"A gyerekekben formálódjanak a vizuális alkotásokhoz, befogadáshoz szükséges készségek.
A gyerekek a hagyományos óvodai ábrázolás eszközei és technikái mellett ismerjék meg és
használják a régi gyermekkor játékkészítő és a népi kismesterségeket őrző technikáit, eszközeit.
Alakuljon kezűgyességük, vizuális alkotókészségük és esztétikai igényük a múlt, a jelen értékei
iránt. Alapozódjék a művészeti látás képessége." (G N P)

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézi munka és népi kismesterségek
kézműves elemei, a műalkotásokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés - mind
fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. Mindezek a tevékenységek segítik a
gyermek téri, formai, és színeképzeteinek kialakulását. Miközben képi formában fejezik ki
magukat, érzéseiket és gondolataikat is megjelenítik az alkotásokban. Célunk, hogy minél több
tapasztalathoz juttassuk a gyermekeket, melynek során gazdagodnak tér-forma és
színeképzeteik, fejlődik képi gondolkodásuk, esztétikai érzékenységük és szép iránti
nyitottságuk. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

"Az óvónő feladata, hogy megteremtse a feltételeket a gyerekek képi-plasztikai kifejező
nyelvének, ábrázoló és konstruáló képességének fejlődéséhez, fejlessze képi gondolkodásukat.
Vegye tekintetbe a képességbeli különbségeket, nem kell és nem is lehet egy szintre hozni a
gyerekeket." (ONP-1989), hogy megismertesse a gyermekeket az eszközök használatával,
technikai alapelemekkel és eljárásokkal.

Fő szempont az legyen, hogy a gyerekek az aktivitás öröméhez jussanak. Mindig meg kell
teremteni az ábrázolás tárgyi és hangulati feltételeit. Legyünk igényesek a környezet
formálásában, törekedjünk a természetes, jó minőségű anyagok használatára az eszközök
kiválasztásában és a csoportszoba mértéktartó díszítésében is.

A gyerekek valamennyi rajzát, festményét, alkotását, kezeljük értéként. Gyűjtsük össze, és
időnként elemezzük a gyermekrajzokat. Arra vigyázzunk, hogy a felnőttek képi sablonjaival,

sémáival ne kössük meg a fantáziájukat, tematikus irányítással ne fékezzük, csupán ötletekkel segítsük a szabad képzetáramlást.

Az óvoda gyakorlata

Ábrázoló tevékenységekre - a lehetőségektől függően - az egész nap folyamán biztosítunk teret, lehetőséget, változatos eszközöket. Maga a tevékenység - s ennek öröme - a fontos, nem a mű, nem az eredmény.

Mindhárom korcsoportban mindig legyen a szabad játékidő alatt rajzterítővel leterített asztal. Úgy válasszuk ki a rajzoláshoz, festéshez, gyurmázáshoz, barkácsoláshoz, kézimunkához szükséges anyagok helyét, hogy a gyerekek mindig ugyanott, jól elérhető helyen találják. Az építésre, elképzeléseik megvalósítására mindig álljon rendelkezésükre megfelelő szabad terület. Az elkészült építményeket becsüljük meg (pl. vár) és ha lehetséges, addig, amíg nincs útban a nap folyamán maradjon meg. Az udvari lehetőségeket egész évben használjuk ki./festhessenek, agyagozhassanak, barkácsolhassanak az udvaron is/

A technikai elemek elsajátításának lehetőségei és a tevékenység gyakorlatának ismertetés a befogadástól az iskoláskorig:

3-4 éves korban a rajzolás, festés, mintázás, építés lehetőségét már a *befogadás idején* felkínáljuk. Adjunk lehetőséget a megszokottól eltérő formájú, színű, nagyságú változatos anyagú papírokon való próbálkozásra.

A képek készítése történhet: festéssel, rajzolással, papírragasztással, agyaglapba karcolással, nyomattal. Használjunk marok krétát, puha ceruzát, zsírkrétát, színes iskolai krétát, a homokba pálcikát. A gyermekeknek így lehetőséget adunk a kézmozgás és a rajzeszközök nyomhagyása közötti összefüggés megtapasztalására.

A festésnél ügyeljünk a helyes ecsetkezelés elsajátítására, melyhez vízben oldott temperát használjunk.

Plasztikai munkák kezdeti fokon, különféle formák, tárgyak gyurkálása, díszítése (agyagozás, gyurma, só-liszt gyurma).

Tapasztalatszerzés az anyagok viselkedéséről: nyomhagyás, oldhatóság, karcolhatóság, képlékenység.

Építőjáték közben különböző formák rakosgatása, összeillesztése. Kisebb és nagyobb méretű térbeli alakzatok létrehozása.

Az évszaknak megfelelően a nedves homok és a tapadó hó használata az építgetésben.

4-5 éves korban megjelenik az igény a gyerekekben személyes élményeik, elképzeléseik, a hozzájuk közel álló személyek, tárgyak, események képi-plasztikai kifejezésére. Vonjuk be őket a közös játékhoz, dramatizáláshoz, bábozáshoz, szükséges eszközök, kellékek alkalmi ajándéktárgyak készítéséhez, díszítéséhez. Ebben a korban már megjelenhetnek a népi kismesterségek egyszerű kézműves munkái; nyersgyapjából babakészítés (vagy: csuhéból, fonalból is készülhet)

Fokozatosan sor kerül új technikák alkalmazására pl. tépés, nyirkálás, hajtogatás, konstruálás, bemélyítés, kerekítés, szövés, applikálás... stb. A technika, a téma választhatósága jól fejleszti a gyerekek kreativitását. A rajzolás eszköztára kibővül a filctollal. Munkáik során használják a homokot, agyagot, gyurmát, színes papírlapokat, kartonokat valamint a "kincsesláda" darabjait (pl. textil-fonal-bőrdarabkák, fadarabok, dobozok, termések, gallyak stb.)

A festés során gyakoroljuk az ecset kimosását és a helyes vízhasználatot. A zsírkréta és festék együttes használata során sajátítsák el, hogyan lehet krétával színfoltot képezni, befedni vele a felületet. Alkossunk képeket spárga és fonaldarabok textillapra applikálásával, színes papírlapra tépéssel kialakított papírfoltok felragasztásával.

Szerezzenek színre, formára, kompozícióra vonatkozó tapasztalatokat. Az emberalakok, állat- és játékfigurák mintázása során törekedjenek a formák tagolására, a főbb részek érzékeltetésére. 5-6-7 éves korban képi-plasztikai ábrázolásaik során megjelenítik saját élményeiket, a környezetükben történt eseményeket, képesek a mesék, versek, dalok, történetek elképzelt szereplőinek az ábrázolására is. Vonjuk be őket a dramatizáláshoz, társaik, szüleik megajándékozásához, környezetük szebbé tételéhez szükséges tárgyak, kellékek készítésébe. Teremtsünk alkalmakat műalkotásokkal való találkozásra, a népművészeti alkotásokban való gyönyörködésre. Készítsünk közös kompozíciókat különböző, kisebb és nagyobb méretekben. Megjelenhetnek vallásos témák is az alkotásaikban. Festéshez a temperát és a gombfestéket egyaránt használhatjuk. Próbálkozzanak a színek keverésével, vegyes technikák alkalmazásával (pl. festés-ragasztás, viaszkarca... stb.). Plasztikai munkáik legyenek tagoltak, a mintázott figurákat rendezzék térbeli kompozícióba, próbálkozzanak kétalakos szobor formálásával (pl. anya és gyermeke). Nézegessenek szívesen különböző műalkotásokat, vegyék észre a környezetünkben található esztétikus jelenségeket (pl. táj, növények, formatervezett, szép tárgyak). Tervezzünk helyi kézműves műhely, múzeum, kiállítás látogatást. Az előző évhez képest a tevékenységek tartalma főként időtartamban, egy-egy újabb technika alkalmazásában és a tevékenység színvonalában változik.

Megjelennek a népi kismesterségek egyszerű formái: a szövés, fonás, nemezelés, sodrás, tojásírókázás, berzselés, tojásbatik, madzagszövés, csuhéfonás, gyertyamártás- és öntés, szalmaszövés, mézeskalácssütés - díszítés egyszerűbb bőrmunkák, vessző- és virágfonás.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

Képalakításban érzékeltetni tudják a térviszonylatokat. Élményeik, elképzeléseik, képzeiteik megjelenítésében többnyire biztonsággal használják a képi kifejezés változatos eszközeit. Színhasználatukban érvényesítik kedvenc színeiket. Formaábrázolásuk változatos, képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat (pl. fiú, lány). Emberábrázolásaikban megjelennek a részformák (pl. haj, ruha), próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzésével is. Tudnak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyeléseik felhasználásával. Fokozott önállósággal tudják alkalmazni a megismert technikákat. Önállóan díszítenek tárgyakat, ismernek és önállóan alkalmaznak néhány jellemző népi díszítőelemet. Képesek esztétikai élmények befogadására./Műalkotás elemzés/ Szívesen vesznek részt az óvodai környezet szépítésében, időnként felszólítás nélkül is észreveszik a tennivalókat. A gyerekek többsége önmaga is elkezd javíthatni saját készülő alkotását. Bátrabbak és ötletesebbek az építésben, téralakításban. A népi kismesterségek egyszerűbb munkaformáit ismerik, és jól alkalmazzák. Biztonsággal és felelősséggel használják a szűrő, vágó eszközöket (kés, olló, ár, tű). Rendelkeznek kellő munka- és eszközfegyelemmel. Az elkészült munkákat megbecsülik és felhasználják játékukban. Az apró manipulációs tevékenységben egyre ügyesebbek (finom-motorika) a tevékenységek időtartalmát illetően egyre kitartóbbak.

A szülők igényei

Minden szülő igényli, hogy lássa gyermeke munkáit, ezért gondoskodjunk az elkészült alkotások folyamatos bemutatásáról (név nélkül) a szülők által jól látható helyen. A szülők igénylik azt is, hogy olyan tevékenységeket biztosítsunk, amelyre otthon nincs lehetőség. A munkadélutánok során adjunk lehetőséget közös alkotások elkészítésére. Tájékoztassuk őket a gyermek-rajzfejlődés sajátos folyamatáról és hívjuk fel a figyelmüket arra, hogy ne tanítsák rajzolni (se írni) a gyermeküket.

A külső világ tevékeny megismerése

Célunk, feladatunk:

A külső világ megismertetése során el kell érni, hogy a gyerekeknek sokszínű viszonya alakuljon ki a valósághoz, környezetükhöz. Csodálják meg a teremtett világ szépségeit, gondoljanak hálával a Mennyei Atyára, mindezekért.

- érdeklődés, kíváncsiság, megismerési vágy felkeltése,
- a gyermeki tevékenység, a felfedezés, megismerés öröme,

A külső világ megismertetése az életkori és egyéni sajátosságok, fejlettségi szinteknek megfelelően.

1. az érdekes, lényeges jelenségek, összefüggések valósághű feltárása,
2. a tapasztalatok elősegítik a biztonságos eligazodást, tájékozódást a közvetlen és tágabb környezetükben, az igazság megtalálása, a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása elősegíti a gyermekek közösségi tulajdonságainak és akaratának fejlődését.
3. megismerik, megszeretik szűkebb hazájukat (természeti, tárgyi, személyi környezetüket)
4. néphagyományok, kulturális értékek megismerése, szeretete, védelme,
5. matematikai tartalmú tapasztalat- és ismeretszerzés (mennyiségi, formai viszonyok), ezek alkalmazása tevékenységeikben,

A tapasztalatszerzés, élménygyűjtés, ismeretek gyarapítása közben sokféle képességek fejleszthetők:

1. fejlődik megismerési képességük: érzékelés, észlelés, megfigyelőképesség, emlékezet, képzelet, megértés
2. formálódik gondolkodásuk, ítélőképességük (egyszerű összefüggések felfogása, elemi általánosítások, következtetések, igaz-hamis)
3. alakul beszédkulturájuk, gyarapodik szókincsük
4. elsajátítják a kulturált magatartás normáit (magatartásukat aktivitás, önállóság, önfegyelem, biztonságérzet jellemzi)
5. fejlődik környezetük iránti esztétikai, erkölcsi, érzelmi viszonyuk.

Mindezek az ismeretek, tapasztalatok, élmények

- gazdagítják egész személyiségüket
- elősegítik, megalapozzák az iskolai tanulásra való képességeket
- bővítik általános tájékozottságukat

A feladatok, ismeretek elsajátításának, témák, témakörök kiválasztásának szempontjai:

- egyéni és életkori sajátosságok, fejlettségi szint figyelembevétele,
- adottságok, lehetőségek, aktualitás: képességek fejlesztése,
- derűs, játékos légkör, az egész személyiség figyelembevétele,
- spontán, alkalmoszerű, tervezett tevékenységek, folyamatos megfigyelés, óvodán kívüli élmények,
- megfigyelés természetes környezetben

A külső világ tevékeny megismerésének területei:

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

Tevékenységtartalmak, feladatok:

1. Társadalmi környezet

- család, otthon, háztartás: segítségnyújtás, otthoni tevékenységek, pihenés, szabadidő, szeretet, összetartozás, felelősségérzet, gondoskodás, felnőttek foglalkozása, munkájuk, munkahelyek
- óvoda: óvodai élet, gyerekek, felnőttek, az óvoda és környéke, egyházi épületek, nevezetességek, a szülőföld és a közvetlen környezet hagyományai, szokásai
- foglalkozások, felnőttek munkája, munkahelyek, fontosságuk
- közlekedés: eszközei, szabályai biztonságos közlekedés elsajátíttatása, önfegyelemre, egymás óvására nevelés
- ünnepek, /nemzeti és egyházi/ néphagyományok, az óvoda saját hagyományai, részvétel egyházi ünnepeken, ismerkedés egyházi helyiségekkel, eszközökkel, viselkedési szabályokkal.
- emberi test, egészségvédelem, egészségfejlesztés

2. Tárgyi környezet:

- matematikai jellegű ismeretek (mennyiségi, formai, téri viszonyok, színek)
- tárgyak, személyek, összehasonlítása szempont szerint (válogatás, sorba rendezés)

- formai, téri, színbeli tulajdonságok (pl. magasabb-alacsonyabb stb.), mérések: hosszúság, magasság, szélesség, vastagság, tömeg, űrtartalom, terület,
- számfogalom, mennyiségi tulajdonságok (becslés, összemérés, párosítás, több-kevesebb-ugyanannyi, sorszámok, darabszám változás)
- geometriai tapasztalatok: térbeli és síkbeli kiterjedések (építések, összehasonlítások, válogatások, mozaik stb.)
- tükörképek: síkformák tengelyes tükrössége, mozgásos játékok tükörrel
- tájékozódás térben, síkban (vonalak, pontok, zárt-nyitott, labirintus, hely és irányok megnevezése, felismerése)
- színek, színárnyalatok

3. Természeti környezet

- Rácsodálkozás a teremtett világ szépségeire, annak megismerése, megszerettetése és védelme /öröm, hála/ megfigyelő séták, kirándulások,
- évszakok: jellemzői, időjárás, alkalmazkodás, élőlények életmódjának változása, összehasonlítás, a természet szépségei
- növények, zöltség, gyümölcs, virágok, fák (természetsarok, kerti munka, fejlődés, változás évszakonként, a növények részei, jellemzői)
- állatok: életmódjuk, élőhelyük, fejlődésük, csoportosításuk
- ember és természet. (természetvédelem, környezetkultúra, a környezet védelme, óvása, környezettudatos magatartás)

Környezeti nevelés és néphagyomány ápolás

"A gyerek a hagyományos óvodai ismeretanyagot; a család, az óvodai környezet, az emberi foglalkozások, a közlekedés, az emberi test, a napszakok, az évszakok, az állatok, a növények, stb... egy sajátos hatásrendszerben szerzi meg. Az ember, a természet, a hagyomány szoros kapcsolatban van. Ezt a kapcsolatot a következő tevékenységek őrzik, erősítik:

- az évszakok változásából fakadó időjárás megfigyelő tapasztalatszerzések, egy-egy jeles névnaphoz kapcsolódó természeti jelenségek szokásainál fűszerezve;
- az időjárás változásaiból fakadó, a hagyományos népi életmódot utánozó környezetalakító munkálatok (palántanevelés, növénygondozás);

- termések, gyógynövény gyűjtések, szüretelések családoknál, befőzések, gyümölcszárítások;
- madárgondozás télen, - tavasszal és nyáron itató, fürdőhely biztosítása,
- jeles napok előtti készülődés;
- rendszeres környezetmegismerő séták, tájmegismerő kirándulások.”(GNP)

Környezetvédelem az óvodánkban

A természet iránti érzelmi vonzódást már óvodáskorban el kell kezdeni megteremteni. Elsősorban saját közvetlen környezetünk szépítésével, óvásával, gondozásával tehetjük ezt meg. Óvodán kívül, sétán és kirándulásokon gyakran adódik olyan helyzet, hogy a gyerekek nem kívánatos környezet csúfító jelenségekkel találkozhatnak. Ilyenkor az óvónőnek alkalma nyílik állást foglalni és megbeszélni a gyerekekkel a látottakat. Az óvodai környezetalakításban a gyermek tevékenyen részt vehet (kerti munka) így érhetjük el a legjobb hatás, hiszen a saját maga ültette növényt óvni, védeni fogja. A csoportonként gondozott kiskerttel vagy kiválasztott "saját fával" hasonló érzelmi töltést érhetünk el. Mi a környezetvédelmi nevelés *megalapozására* vállalkozhatunk. Erre igazán az iskola tud majd építeni, ahol megismertetik a gyermekeket a kemikáliák hatásával, hallanak a víz és légszennyezésről, az ipari hulladékok hegyeiről, savas esőkről... stb.

De ahhoz, hogy fogékony legyen a természetvédelem iránt, nekünk is, és a családnak is sokat kell tennünk.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

1. Társadalmi környezet

- ismerik családjuk, családtagjaik nevét, szülei foglalkozását, lakcímüket. Elmesélik otthonuk, saját szobájuk jellemzőit, megfogalmazzák a háztartással kapcsolatos ismereteiket. Szívesen beszélnek a családi eseményekről, élményeiről. Tudják, érzik a családi összetartozás, szeretet, gondoskodás lényegét. Beszámolnak otthoni tevékenységükről, segítenek, örömet szereznek apró ajándékkal.
- szeretik óvodájukat, tudják címét. Felsorolják az óvoda dolgozóit, biztonságosan tájékozódnak az óvoda területén, ismerik környékét is: utca, park, épületek.
- megismerkednek az iskolával, örülnek, hogy iskolások lesznek

- megismerkednek a templommal, egyházi helyiségekkel, részt vesznek egyházi ünnepeken, ismerik és betartják az itt elvárható viselkedési szabályokat
- élményeik, ismereteik vannak a különböző foglalkozásokról: pl. kereskedő, tanár, fodrász, rendőr, gyógyszerész, orvos, ismernek néhány mezőgazdasági munkát
- tudják a legfontosabb gyalogos közlekedési szabályokat, a leggyakrabban előforduló közlekedési eszközöket, jellemző tulajdonságai alapján csoportosítják. Ismerik a közlekedésben dolgozó felnőttek munkáját, tudják, hogy az eszközöket emberek gyártják. Képről, filmről felismernek több ritkán, vagy tőlünk távol előforduló közlekedési eszközt;
- örömteli várakozás hatja át az óvoda hagyományos ünnepeire való készülődést, aktívan, érdeklődve vesznek részt a közös tevékenységekben, megismerkednek hozzájuk közel álló néphagyománnyal;
- megfigyelik, megértik az idő múlását: tudják a hét napjait, a napszakokat, tudják a hónapok, évszakok nevét, sorrendjét;
- ismerik az emberi test részeit, funkcióit, védelmét, ápolását. Tudják az egészségmegőrzéssel kapcsolatos tennivalókat, a tisztálkodás, sportolás, helyes táplálkozás fontosságát.

2. Tárgyi környezet

- tájékozottak, biztonságosan eligazodnak a matematikai jellegű (mennyiségi, formai, téri) viszonyokban, ismerik a színeket, árnyalatokat;
- felismerik, megnevezik a tárgyak, személyek tulajdonságait (megnevezett, felismert), válogatnak, halmazokat képeznek, szempont szerint sorba rendeznek;
- megállapítják a halmazok méretbeli, mennyiségbeli tulajdonságait: összehasonlítják, összemérik;
- biztonsággal, helyesen számlálnak, helyesen használják a számneveket, a sorszámneveket, tudnak egységgel mérni
- a darabszám változását felismerik, illetve maguk is változtatják a megértett feladatnak megfelelően;
- tapasztalatokkal rendelkeznek a geometria köréből: tulajdonság alapján csoportosítják a sík- és térmértani formákat, felismerik, összehasonlítják, válogatják;
- tájékozódnak térben, síkban, ismerik az irányokat, megnevezik és megértik a hely- és irányjelzéseket, felismerik a síkformák tengelyes tükrösségét;

- biztonsággal válogatnak színek és színárnyalatok szerint, megnevezik ezeket, és megkülönböztetik;

3. Természeti környezet

- sokoldalú tapasztalatokkal rendelkeznek

- ismerik, megnevezik az évszakokat, jellemzőit, az időjárás változását. Élményeket, tapasztalatokat gyűjtenek a természet szépségéről, változásáról. Megfogalmazzák az időjárás- és az élőlények életmódváltozásának összefüggéseit.

- felismerik, megnevezik a környezetükben gyakran elforduló növényeket, állatokat, jellemez tulajdonságaikat, ezek alapján csoportosítják;

- természetfilmekből és állatkerti látogatásból ismernek néhány vadon élő állatot;

- ismerik az élőlények fejlődési folyamatát;

- szeretik és óvják a természetet, tudják, hogy minden élőlényre szükség van, (nincs hasznos vagy káros) részt vesznek gondozásukban;

Feltételek

Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyerekek számára a környezet tevékeny megismerését spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

1. alkalom, idő, hely, légkör biztosítása

2. megfigyelések, tapasztalatok a valóságos környezetben (gyakorló kert, növénytárolók, természetsarok, akvárium, állatkert, növénykert)

3. eszközök: esztétikus, változatos tárgyak biztosítása (korszerű, élethű diaképek, poszterek, albumok, folyóiratok, természetfilmek videón, hanggyűjtemény kazettán)

4. szükség van a matematikai eszköztár korszerűsítésére felújítására, kiegészítésére (eszközök egyéni gyakorláshoz, játékhöz).

A mindennapok népszokásörző tevékenységei közül a programban azok kapnak helyet, amelyek a földhöz, a természethez, a természetes anyagokhoz való kötődést, a felnőttek és gyermektársak megbecsülését állítják előtérbe.

- A jeles napok, egyházi ünnepek közül azok kerülnek a programba, amelyek eddig is jelen voltak és vannak az óvodai nevelésben (karácsony, farsang, húsvét, stb.), csak itt új tartalommal bővülnek ki. Továbbá azok, amelyek a hétköznapi népszokásörző tevékenységeit visszatérő jelképekkel, cselekvésekkel ünnepivé emelik.
- A népi kultúra szellemi, tárgyi alkotásai közül az esztétikai élményeket fokozó alkotások kiválogatása, és ezeknek a programba fűzése képez fontos feladatot.

A program a sajátos tartalom- és eszköz-rendszerével az óvoda óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkcióját szolgálja, felvállalva a népi kultúra átörökítését.

Hitre nevelés

Célunk:

- *A hit Isten ajándéka*

A hit, hallásból ered, (szóbeli tanúságtételből, érzelmi rávezetésből). Nagyon fontos a személyes példa: az óvónő által teremtett szeretetteljes, biztonságot nyújtó, elfogadó légkör.

A szeretet személyes megtapasztalása, az érzelmi biztonság, a szeretetteljes összetartozás élménye.

- *Az óvoda missziós feladatai:* közelebb hozni a családokat a vallásgyakorlat megéléséhez. Bekapcsolni a családokat az egyházközség véráramába. Bevezetni az érdeklődőket a közös hitéleti cselekményekbe /szentmisék, bibliaórák, egyéb szertartások, családközösség ima összejövetelei/ és szabadidős tevékenységekbe: egyházközségi kirándulások, zarándoklatok, énekkari tevékenység, ünnepek előtti közösségi készületek, hittantáborok...stb/ Közös szórakozások: Szent Márton napi jótékonyági bál/ kereszténybál, vacsoraestek igény szerint.

- *Az erkölcsi nevelés,* mely áthatja az egész óvodai nevelést. Az élet tiszteletére nevelés, családcentrikusság, *tiszteljék és szeressék szüleiket, testvéreiket, nagyszüleiket!*

- *Közösségi nevelés:* erkölcsi tulajdonságok megalapozása: érző, melegszívű emberek nevelése, akik törődnek egymással. *Segítségnyújtásra nevelés;* vegyék észre, mikor kinek segíthetnek, legyenek *türelmesek,* elnézőek, megbocsátani tudók. *Érdeklődjenek egymás iránt* (beteg, hiányzó társak), legyenek *őszinték* és igazmondók! Legyenek *udvariasak* és tisztelettudók! Vigyázzanak egymásra, *óvják egymás és maguk testi épségét!*

Az óvónő igyekezzék tetteivel és szavaival kifejezni, hogy a gyerekek közti egyéni különbségek, az eltérő fejlettségi szint - természetes jelenség. Az óvónő ügyeljen arra, hogy a

közösségi nevelés folyamatában a gyerek *én-tudata* megerősödjék. /Erősítjük a gyermek nemi identitását a születési, biológiai nemének megfelelően./

- *Hazaszeretetre nevelés*: ismerjék meg Magyarország *néphagyományait* (korukhoz mérten).

Legyenek hálásak a Teremtőnek, óvják, védjék a természetet, ne szennyezzék környezetüket. (gondoskodjanak a növényekről, állatokról, vigyázzanak közvetlen környezetük tisztaságára.)

Szervezett keretek: Templomlátogatások, napi imák /kötött és saját szavas megfogalmazásban/ napi *lelki beszélgetések*. Heti egy-két felkínált "*fényes foglalkozás*" mely a hitre nevelést, és az *erkölcsi nevelést, közösségi nevelést* szolgálja csoportonként. Gyertyagyújtással egybekötött beszélgetések ezek, ahol a lelki dolgokról (hitről, erkölcsi tartalmakról) beszélgetnek számukra jól érthető formában a gyerekek. A szervezett kereteken kívül az óvó nénik a nap minden pillanatát igyekezzenek kihasználni az adódó erkölcsi nevelésre. A csoport légkörét a teljes és kölcsönös bizalom légköre hassa át.

(Az óvónő éreztesse, hogy maga is bízik mindenkiben és jót tételez fel mindenkiről.)

Az óvónő személyiségével, **modell** értékével hat a csoportszerveződés folyamatára, serkentője a gyerekek egyéni fejlődésének, miközben a csoportnak maga is tagja. Magatartása legyen határozott, ugyanakkor szeretetteljes barátságos és őszinte. Ezen értékek vonatkozzanak az óvoda minden dolgozójára. Kommunikációjuk, bánásmódjuk, viselkedésük példaértékű kell, hogy legyen.

- az *óvodai ünnepek és megemlékezések a liturgikus év eseményei* kiváló alkalmak a hitre nevelésre. Nagy alapossággal kell készülni és kiaknázni minden lehetőséget.

Iskolába lépésig szeretnénk elérni, hogy a gyermekek és szülők kapcsolódjanak az Egyházhoz, a nevelésünk folytatásaként válasszák a katolikus iskolát és megmaradjanak a későbbiekben is az Egyház közösségében.

Sikerkritériumok: Kinyílik a lelkük a láthatatlan teremtő Isten iránt. A hitre nevelés tevékenységeiben aktívak az erkölcsi neveléshez kapcsolódó magatartási formákat elfogadják. A segítségadásra figyelmesek, fogékonyak, szeretetteljesek. Érdeklődőek a csoport tagjai iránt (a hiányzók és a hiányzás oka iránt). A közléseket, kéréseket figyelmesen türelemmel hallgatják. A tevékenységekbe önként, vagy kérésre bekapcsolódnak. Tisztelettel, kulturáltan viselkednek a templomban, vagy ünnepi alkalmakon. A társaikért munkát végeznek, felelősséget éreznek a vállalt feladataikért. Képesek kívánságaikat, törekvéseiket módosítani. Önálló véleményalkotásra, önkifejezésre is vállalkoznak. Igazat mondanak. Felelősségteljesek, vigyáznak a környezetükre. Alapozódik nemzeti öntudatuk, kötődnek az Egyházhoz és a Hazához.

Munka jellegű tevékenységek

Célok, feladatok;

"A gyerek sajátítsa el azokat a készségeket, jártasságokat, amelyek a társas együttélés fenntartását szolgálják. A hagyományörző tevékenységek gyakorlásán keresztül a munka jellegű tevékenységek megszerettetése, az elvégzett munka megbecsülésére nevelés.

A munkaerőcs, felelősségérzet alapozása, kitartásra nevelés; a gyerekeket eljuttatni a célirányos kötelezettségvállalás befejezés mozzanatáig. A gyermeki kipróbálási vágy sokrétű kielégítése, kezdeményezőkézségének formálása." (G N P)

A *munka*, a személyiségfejlesztés fontos eszköze, a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység- az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi, vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás. A gyermek, munka jellegű tevékenysége az óvodáskor végéig játékos jellegű marad. Örömmel és szívesen végzett aktív, célra irányuló tevékenység, elvégzését külső szükségesség indokolja. Felelősséggel jár, a céltudatosság, kötelességtudat alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. Ismeretekre, készségekre, jártasságokra van szükség elvégzéséhez. Munkavégzés közben tapasztalatokat szereznek, megfigyelnek dolgokat. Megtanulják a munkaeszközök, szerszámok használatát munkavégzés közben formálódni, kialakulnak a szükséges készségek, képességek, kitartóbbá válnak. A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

Munkafajták;

A gyermekek saját személyükkel kapcsolatos munkája az: önkiszolgálás, testápolás, étkezés, öltözködés, a környezet rendjének megőrzése. Étkezésnél 4 éves kortól belép a naposi munka - de az önkiszolgálás egyes teendői mindvégig megmaradnak. A környezet rendjének megőrzése nemcsak önkiszolgálás, - már közösségért végzett munka (játék elrakodás, teremrendezés, sepregetés, ágyazás)

A munka az óvodában elsősorban közösségért végzett tevékenység; naposság, az óvoda a csoport mindennapi életével kapcsolatos alkalmi munkák, növény - és állatgondozás.

A munka feltételeinek megteremtése;

- A gyerekek életkorához, erejéhez mért munkalehetőségek, gazdag, változatos feladatok adása.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése.

- A napirend biztosítson a munkára megfelelő időt és a gyerekek a különböző feladatokat egyéni tempójuknak megfelelően végezzék. A munkaeszközök álljanak rendelkezésre (portörölő, kis seprű, lapát, gereblye, vödör, ásó... stb.)

Fontos a figyelem, türelem, segítség, érdeklődés, az együttműködés és a folyamatos, konkrét, reális a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése. A naposok kiválasztása a jeles tábla rendje szerint következik.

A munka tartalma:

- *Önkiszolgálás* (Egészségre nevelés, gondozás fejezetben kifejtve)

- *Naposság;*

A játékok rendjének ellenőrzése, teremrendezés, segítség a különféle tevékenységek eszközeinek előkészítésében, majd elrakásában. Terítés, majd az étkezés befejeztével az asztal rendjének helyreállítása, felseprés. Portörölés, növénygondozás, szalvétahajtogatás.

Egyéni megbízatások; tárgyat elkernek, átadnak, üzenetet továbbítanak óvodán belül, felnőttet megkeresnek óvodán belül.

Alkalmoszerű munkák;

Az ünnepekre, jeles napokra való felkészülés időszakában ajándékokat, ill. szükséges eszközöket készítenek, termet átrendeznek, segítenek a díszítésben. Ellenőrzik a mosdó, előszoba rendjét. Ellenőrzik az udvari játékok elrakásának rendjét. Segítenek a kisebbeknek, egymásnak öltözködés, vetkőzés, cipőkötés, gombolás terén.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

Étkezéskor önállóan megterítik az asztalt, ellenőrzik minden a helyére került-e, a poharakba folyadékot töltenek. Az étkezés befejeztével leszedik az asztalt, letörlik, majd felsepernek. Gondoskodnak a terem rendjének helyreállításáról. Kérésre átrendezik a termet, segítenek a tevékenységek eszközeinek előkészítésében. Gondozzák a növényeket, feltöltik a párologtatót. Részt vesz portörölésekben, és a babaruhák mosásában. Megbízatásokat felelősséggel teljesítenek, üzeneteket pontosan átadnak.

Az alkalmoszerű munkákat is nagy gondossággal látják el, önállóan is képesek a terem díszítésével kapcsolatos feladatokat ellátni. Részt vesznek az ajándékok készítésében, az érkező

vendégeket udvariasan fogadják, helyet kínálnak. Mindenben segítőtársai az óvó néninek. Kitartóak a munkavégzésben, felelősség, önállóság, céltudatosság jellemzi őket. Képesek a közösség érdekét, saját érdekük fölébe helyezni.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az tevékenységekben megvalósuló tanulás célja:

Az óvodában a tanulás folyamatos, részben utánzásos, spontán és szervezett, természetes és szimulált környezetben szervezeti és időkeretben megvalósuló tevékenység. A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését támogató kölcsönösség, elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése.

Az óvodai „tanulás” célját Zilahi Józsefné szavaival szeretnénk megfogalmazni: Célunk "az, hogy a gyerekeket hosszú távra tarisznyaljuk fel. Amit kapnak, valóságosan építse testüket, lelküket, gyermeki műveltségüket. Testileg gyarapodjanak és ügyesedjenek. Kaotikus átéléseikből tisztuljanak föl a dolgok, események összetartozásának és az erkölcs alapjainak körvonalai." (Óvodai nevelés játékkal, mesével)

Az óvodában a tevékenységekben megvalósuló tanulás folyamatos tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Az óvónő kihasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket./A tanulási folyamatban a komplexitást alkalmazza./

Az óvodai „tanulás” feladatai:

- az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, építve a gyermekek más forrásokból szerzett tudására,
- ismeretek elsajátítása tevékenységbe ágyazottan, az egyéni adottságok figyelembevételével, az optimális terhelhetőség és motiválás,
- a vizuális, akusztikus, kinezetikus észlelés és érzékelés képességének, a verbális emlékezet fejlesztésének játékos megvalósítása, melyet az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtésével ér el,
- jártasságok, készségek kialakítása, a gyermekek kompetenciájának fejlesztése,
- a megszerzett ismeretek változatos módon történő gyakorlati alkalmazása,
- a tanulás akadályba ütközése esetén a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés szükséges,
- tehetségígéretekre utaló tulajdonságok megléte esetén nagyobb figyelem, egyéni fejlesztés szükséges,

- építsen a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire, tudásgyarapítás,
- jelenjen meg a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, gyakorlati problémamegoldó gondolkodás,
- fontos a felfedezés lehetőségeinek biztosítása, a kreativitás erősítése, a spontán szervezett játékos tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, egymásra épülése,
- a gyermeki személyiség tiszteletben tartása magában foglalja azt a tényt is, hogy szabad tévedni,
- téves ismeretek, helytelen szokások javítása tapintatos korrekcióval történik,
- személyre szabott pozitív értékeléssel kell segíteni a gyermek személyiségének kibontakozását, tanulását.

A tanítás, tanulás nem az iskolapadban kezdődik. Az iskoláskor előtti hat évben (amelyből nagyon fontos az óvodában töltött három év) minden gyermek rengeteg ismeretet, hasznos tapasztalatot tud felhalmozni.

Az iskoláskor előtt elsajátított ismeretanyag, a figyelem- és koncentrációképesség fejlettsége lehetővé teszi, hogy az alsóbb osztályokban a gyermek eredményesen, sikeresen dolgozzon.

A tevékenységekben megvalósuló *tanulás lehetséges típusai az óvodában*

Az óvodáskorú gyermek gondolkodása a cselekvésre, a szenzomotoros sémákra épül. Ezért az ismereteket mindig *tevékenységbe ágyazottan* kell nyújtanunk. Ezek lehetnek *spontán*, valamint a nevelési célok érdekében sajátosan *szervezett tevékenységek*.

A tevékenységek megszervezésekor építsünk a gyerekek megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére, cselekvő aktivitására. Fontos a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás.

Motiváló a gyermek kíváncsisága, az óvónőhöz fűződő érzelmi viszonya, a felkínált tevékenység. A játékos feladatmegoldások fokozzák a gyermek érdeklődését, kitartását, fejlesztik gondolkodását.

A problémaszituáció szellemi aktivitásra ösztönöz. Az érdeklődést tartósan azok a helyzetek váltják ki, amelyekben a gyerekek maguk találják ki a megoldást, miközben kreatívan átélhetik a felfedezés örömét.

Amikor lehetséges maguk vonjanak le következtetéseket, fogalmazzanak meg általánosításokat.

A tevékenységek során szerzett tapasztalatok megjelenhetnek a játékban és társas viselkedésükben is.

A játékoság, mint alapelv a tevékenységekben megvalósuló tanulás egész folyamatában kell, hogy érvényesüljön. A gyerekekben az óvodán kívül is nagy mennyiségű spontán tapasztalat, élmény halmozódik fel. Ezeknek jelentős részét a családban, a felnőttek tevékenységének megfigyelése révén, azok elbeszéléseiből, a tömegkommunikációból és saját tevékenységei közben szerzi.

Az óvónő a tevékenységekben megvalósuló tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire, a gyermek kérdéseire, megjegyzéseire építve vezesse a tapasztalat és ismeretszerzés folyamatát. A tanulás minden adódó helyzetben, természetes és szimulált környezetben, /kirándulásokon, stb./ Az óvónő által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretben valósul meg. A kitűzött pedagógiai céljainak, a tevékenységi terület sajátosságainak, a gyermekek szükségleteinek és a környezet lehetőségeinek figyelembe vételével választja meg pedagógiai módszereit. Módszerhasználatát tudatosság, célszerűség és változatosság jellemzi.

A tevékenységekben megvalósuló **tanulás formái**

- utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás
/szokások alakítása/
- a spontán játékos tapasztalatszerzés
- a játékos cselekvéses tanulás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- a gyakorlati problémamegoldás

Különbözőek lehetnek a tevékenységtől és az életkortól függően.

Leginkább mikro-csoporttal dolgozunk, de használjuk az egyéni és frontális munkát is. Páros munka ritkán, nagyobb gyerekekkel lehetséges.

Az óvodapedagógus a tevékenységekben megvalósuló tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását. A nevelt gyermekeket önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveli.

Szokjanak hozzá saját tevékenységük ellenőrzéséhez.

Módszerek:

A tevékenységekben megvalósuló tanulás során leginkább előtérbe helyezett módszer a megfigyelés, tevékenykedtetés. Eredeti tárgyak természetes környezetben lévő dolgok megfigyeltetése (pl. kiscsibe). Minél több önálló tapasztalatszerzésre adjunk lehetőséget.

Az értékelés fontossága:

Minden megnyilvánulást értékeljük: személyre szabottan, pozitív elemek kiemelésével. A jó szó, elismerés, dicséret, szárnyakat ad a felfedezésben!

Felhasznált eszközök:

Fejlesztő játékok, természetes anyagok. Érzékelő játék. (tapintás, hallás, súlyérzékelés)
Logikai készlet, színes rudak, mini-matt készlet képsorozatok. Diaképek, elektronikus tárolású fotók... stb. Testséma alakulását segítő tornaszerek. Gyűjtemények, kincsesláda szerepjátékokhoz.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére;

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdésére, érzékelése, észlelése tovább differenciálódik:

- érdeklődők, kíváncsiak, nyitottak, örömmel tölti el őket a felfedezés élménye /heuréka élmény/
- megízlelik a gondolkodás, felfedezés, összefüggések megértésének örömeiméenyét;
- tapasztalataik, ismereteik egyre rendezettebbek, egyre gazdagabb a fantáziájuk;
- pontosabbá válik az érzékelésük, észlelésük, megfigyelőképességük;
- tartóssá válik figyelmük, emlékezetük, képesek szándékos és tartós bevésésre, felidézésre;
- a cselekvő szemléletes és képi gondolkodás mellett már képesek fogalmi gondolkodásra /absztrahálás elvonatkoztatás.../ is
- fejlődik beszédük és gondolkodásuk;
- képesek a problémák értelmezésére és megoldására önállóan, egyéni munkatempóban és együttműködve/ csoportban társakkal, páros munka, csoportos együttműködés;
- képesek instrukciókat pontosan követni, képesek szabálykövetésre/és a szabályokat betartatják a társakkal is/
- feladattartásuk, feladattudatuk egyre hosszabb ideig képessé teszi őket tevékenységek végzésére, kreatív feladatmegoldásokra
- stabil szokásrendszerrel rendelkeznek, képesek önfegyelmre, képesek szükségleteiket késleltetni, rendelkeznek beszéd és eszközfegyelemmel./Türelemmel végighallgatják egymást, nem vágnak egymás és a felnőttek szavába/

- viselkedésük az udvariassági szabályoknak megfelelő, normarendszerük az elvárható viselkedési szabályokat tartalmazza. Kommunikációjuk oldott és nyílt.

3.1.13. A gyermek óvodai életének színterei:

- A befogadás időszaka.
- Együttlét a mindennapokban.
- Óvodai ünnepnapok.

A befogadás időszaka

A gyermek óvodába lépését nagyon alapos előkészítés kell, hogy megelőzze. Az első és legfontosabb a szülők előkészítő munkája, mellyel vonzóvá teszik az óvodát. Javasoljuk, hogy a rendszeres óvodába lépés előtt már jóval ismerkedjenek az óvoda épületével, udvarával, majd belső helyiségeivel is. Mielőtt a gyermek óvodába lépne a két óvó néni családlátogatásra megy, így már ismerősként fogadják az óvodába érkező gyermeket. A szülő kezdetben jelen lehet gyermekével, amíg a gyermeknek ez szükséges. Nem szerencsés azonban ezt az időt túl hosszúvá nyújtani, mert csak „elodázzuk” az elválás problémáját. Fontos az őszinteség! A bölcsődéből jött gyermekeket még érkezésük előtt meglátogatják az óvó nénik a bölcsődében. A befogadás kezdeti időszakában mindkét óvónő és a dajka néni reggeltől estig bent van a csoportban. Az első családlátogatáson anamnézist vesz föl az óvónő a szülő hozzájárulásával. Fontos, hogy minden lényeges dolgot tudjunk a hozzánk jövő gyerekekről. Az új szülők számára ismerkedési délutánt szervezünk, ahol apró bábót, játékot készítenek, közben pedig kapcsolatokat építhetnek ki, ismereteket szerezhetnek "egymástól" az óvodáról. A befogadás időszaka nehéz mind a gyermekeknek, mind a szülőknek. Nekünk az a kötelességünk, hogy őszinte szeretettel és megértéssel forduljunk mind a gyermekhez, mind a szülőhöz.

Együttlét a mindennapokban

A csoportos viselkedés szabályaival az óvodában ismerkedik gyermekeink jó része. Megtanulnak együttműködni; először csak egymás mellett játszanak, majd kialakul az együttjátás különféle szintje. Képesek lesznek megbeszéléseken, terveken alapuló együttes tevékenykedésre. Fontos szerepe van ebben a kommunikációnak és metakommunikációnak. A közösen átélt kellemes élmények újabb együttműködésre serkentik a gyermekeket. A

felnőttektől kapott jelzések alapján megtanulják értékelni saját és társaik cselekedetét. Értékrendek alakulnak ki bennük, melyet a közösség közvetített számukra, melyhez igazodni is képesek. Elsajátítanak egy viselkedéskultúrát, mely a közösségben élő ember számára elengedhetetlen. A stabil szokás kialakítás elengedhetetlen a csoportok életében. Ismét jobban figyelmünk középpontjába került a *közösségi életre nevelés*. Feladatunknak tekintjük arra nevelni gyermekeinket, hogy *egyéni* érdekeik mellett a *közösség érdekeit* is szem előtt tartó, figyelmes, fegyelmezett, ha kell türelmes, saját akaratát, igényeit késleltetni tudó felnőtt válják majd belőlük.

Óvodai ünnepnapok

A közösségi nevelés szempontjából különleges szerepe és jelentősége van az óvodai ünnepnapoknak és azok előkészületeinek.

Magyar néphagyományaink az európai keresztény kultúrában gyökereznek. Népszokásainkat át- meg átszövik a vallás elemei. A három legnagyobb ünnepünk a karácsony és a húsvét, pünkösd is egyházi ünnep.

Az ünnepnapok és jeles napok hatása a gyermekek személyiségfejlődésére és a közösségi életére: A hétköznapijainkat megszakító ünnep fontossága olyan számunkra, mint az úszónak a levegővétel. Ünnepi ruhát öltünk, széppé tesszük környezetünket és időt szakítunk egymásra. A gondos előkészítés mindezt csak fokozza. A gyermek a *mi viselkedésmintánk* nyomán megtanul ünnepelni. Elsajátítja mindazokat a szokásokat, melyek ünnepivé teszik az adott eseményt. A közös készülődés élménye által formáljuk érzelmi, esztétikai, erkölcsi érzéküket, megalapozzuk hazafias nevelésüket. Igyekezünk életkoruknak megfelelően megismertetni a népszokásokat, az ünnepek eredetét, megszerettetni a népi kultúrát, hogy szépséget és örömet találjanak benne. Ünnepeink segítségével igyekezünk színessé varázsolni gyermekközösségünk életét. Óvodánk fontos feladata a *néphagyományőrzés*, a keresztény értékek megőrzése és továbbadása. A valláshoz, néphagyományokhoz, népszokásokhoz kapcsolódó, együttesen átélt ünnepek, az érzelmi kötődés mellett elősegítik a gyermekek személyiségformálását is, növeli az összetartozás élményét.

A néphagyományőrzés kulturális, értékmentő feladat. A mindennapi élethez kapcsolódó tevékenységektől a jeles napok, az élet ünnepei és a vallási ünnepekig mindent magába foglal.

Feladatunk: A magyar nép szokásait, hagyományait feleleveníteni és tudatosan bekapcsolni gyermekeink - és a családok életébe. Néphagyományőrző tevékenységünk - többnyire ünnepkörökhöz kapcsolódik és a természet ciklikus változásaira épít.

Az óvodai életben a gyerekek többféle ünneppel találkozhatnak;

Katolikus hitünkhöz kapcsolódó ünnepeink

- Mária születésnapja szept. 08.
- Mária neve napja szept. 12.
- **Magyarok Nagyasszonya október 08. az óvoda védőszentjének ünnepe**
- Erzsébet nap – a rózsák szentje
- Advent – gyertyagyújtás
- Mikulás – Szent Miklós ünnepe
- **Karácsony**
- Vízkereszt – házszentelés
- Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe 02.02.- Mackóhét
- Balázs áldás 02.03.
- Gyümölcsoltó Boldogasszony 03.25.
- **Húsvét**
- **Pünkösd**
- Te Deum

Gyermekeink életéhez kapcsolódó ünnepeink, hagyományaink, programjaink

- Anyák napja
- Családi nap
- Évzáró
- Gyermeknap
- Születésnapok
- Játsszódélután, kézműves délután
- Színház, mozi, kirándulás

Néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepek:

- Szent Mihály napi vásár
- Szent György napi vásár
- Szent Márton nap –lámpás fölvonulás bálozunk
- Lucázás
- Farsang
- Gergely járás

Természetóvó jeles napok:

- Állatok világnapja;
- Madarak és fák napja;
- Víz világnapja
- Föld napja

Nemzeti Ünnepeink:

- Március 15 /a gyermekekkel megünnepelve/
- Külsőségekkel megünnepelt hivatalos ünnepek:
A nemzeti összetartozás napja jún. 04., aug. 20, október 06, és 23,

Nyitott ünnepeink: Melyeken a szülők is részt vesznek

- Szent György napi, Szent Mihály napi vásár
- Anyák napja
- Családi nap
- Évzáró

A csoportok ünnepei: Születésnapok vagy névnapok megünneplése a csoportokban.

3.1.14. Óvodánk hagyományai, rendezvényei

Tavasszal, ősszel táncház szervezése

Néphagyomány-éltető programunk föl vállalja, hogy évente legalább két alkalommal színvonalas táncmuzsikát szervezünk, melyre meghívjuk a szülőket is.

Óvodakirándulások

Ősszel, tavasszal rendszeresen szervezünk óvodakirándulásokat a szülők kérése, segítsége, igénye, kezdeményezése (SZMK) alapján. Csak a gyermekek és az óvodai dolgozók vesznek részt rajta. Alkalmanként zárandoklat is szerveztető, szülők részvételével, igény szerint.

Részvétel sportnapon, egészségnapon

Már évek óta hagyomány, hogy minden év áprilisában sportnapon veszünk részt, mely saját óvodánk nagycsoportjai versengenek együtt.

A verseny tartalma; nagyon egyszerű váltóversenyek, sorversenyek.

Célunk; a jó erőnlét, edzettség fokozása, a versengés megszerettetése, a közösségi érzés erősítése, melyet az együtt "küzdés" eredményez. Nagyon fontos hatása a rendezvénynek; hogy egy kicsit a sportra irányítjuk a gyerekek, szülők figyelmét. Ez lehet egyben egészség nap is, ahol az egészséges étkezés, életmód fontosságával foglalkozunk.

3.1.15. Nevelési programunk megvalósítását segítő hálózat rendszere

Az óvoda és a család együttműködése

Az együttműködésünk alapelvei;

- Kölcsönös megbecsülés, tisztelet.
- Segítőkész egymáshoz fordulás, a gyermek érdekében intervenció.
- Pedagógiai titoktartás.
- A " másként gondolkodók" tiszteletben tartása.
- Folyamatos és hiteles tájékoztatás.
- Az óvónő kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.
- Az óvónő nyitott a visszajelzésekre, felhasználja ezeket szakmai fejlődése érdekében.
- A gyermekek érdekében önállóan tudatosan, és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.
- A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.

Ezek az elvek vezérelnek bennünket munkánk során. Tiszteletben tartjuk azt a tényt, hogy a gyermek a családé. Mindent, amit teszünk, a gyermek fejlesztése érdekében tesszük. Ajánlásokat adunk a szülőknek a még eredményesebb együttnevelés érdekében. Felkínáljuk segítségadásunkat és szaktudásunkat.

Amit mi kérünk; Kísérjék figyelemmel a gyermek óvodai életét. Vegyenek részt a felkínált közös programokban. Szakítsanak időt a négy szemközti konzultációra a gyermek fejlődéséről. Próbálják megfogadni és követni az itt hallott tanácsokat. Ha bármilyen problémájuk van, legyenek nyíltak és őszinték. Kezdeményezzenek bátran, ha valami újat és jót szeretnének. Mi azt szeretnének, ha mindenki jól érezné magát óvodánkban.

3.1.16. Gyermekevédelem az óvodában

A gyermekevédelem pedagógiai programunkban külön fejezetet kapott.

Célunk; Prevenció során feltárni a tényeket, okokat, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják. Szeretnénk szép, boldog és nyugodt gyermekkort biztosítani kis neveltjeinknek. Feladatunk év elején felmérni kik szorulnak gyermekevédelmi támogatásra. Igyekszünk a családokkal közösen kiküszöbölni a veszélyeztető helyzetet. Szeretnénk fölébreszteni a *felelősségtudatot*, szükség esetén a *szülőkből* is, hogy egymás közti konfliktusaiknak, ne legyen áldozata a gyermek.

/A gyermekek jogai és kötelességei, a szülők jogai és kötelességei a házirendünkben szerepelnek/

Kompetencia szintek a gyermekvédelem területén:

Az óvodapedagógusok feladata: A nevelési év elején felmérni ki a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, három- vagy többgyermekes családban élő. Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén óvó-védő intézkedésekre javaslatot tesz. Felméri a felzárkóztatás és tehetséggondozás feladatait. Biztosítja a gyermekek differenciált és egyéni fejlesztését, (egyéni fejlesztéseket, mikrocsoportban történő fejlesztéseket tervez) Segíti az új gyermekek beilleszkedését. Figyelemmel kíséri a rendszeres óvodába járást, az igazolatlan hiányzást jelzi az óvodavezetőnek.

A gyermekvédelmi felelős az esélyegyenlőség biztosítása érdekében éves esélyegyenlőségi intézkedési tervet készít. /prevenció tervezése/ Munkáját megbízás alapján végzi, rendszeresen részt vesz képzéseken, konzultáción. Feladatunk és kötelességünk a gyermek számára *legkedvezőbb lehetőségeket* felkutatni és humánusan, etikusan eljárni mindenki ügyében. Senki ne kerüljön hátrányos helyzetbe *bőre színe, vallása, nemzeti hovatartozása, vagy társadalmi származása miatt, különös* tekintettel gondolunk itt a nemzetiséghez tartozók (ha van ilyen,) jogaira. „A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (migráns) gyermekeinek az óvodai nevelésben biztosítani kell az önazonosság megőrzését ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, – az alapprogram szellemének megfelelően.

Döntéseinkben, intézkedéseinkben a gyermek mindenekfelett álló érdekét vesszük figyelembe, szükség esetén intervenció alkalmazása.

Óvodáinkban a *gyermekvédelmi felelős* a csoportos óvónővel, óvodavezetővel rendszeresen konzultálva megtervezi a tennivalókat és a szociális hátrány enyhítését szolgáló intézkedéseket. Javaslatot tehet a *balesetek megelőzése* érdekében. Fölméri a 3, vagy 3-nál több gyermekes családok számát. Nyilvántartásba veszi a hh. halm. hátr. helyzetű gyermekeket, megpróbálja meghatározni a hátrányos helyzet okát.

Vizsgálja a gyermek veszélyeztetettségének okait:

- családi környezet,
- családon kívüli környezet az oka a veszélyeztetettségnek. (rossz lakásviszonyok, hajléktalanság, életvitel az utcán, csonka család, italozó életmód, kábítószer élvezet, bűnöző életmód, alacsony jövedelem, munkanélküliség, nevelési hiányosságok, szülők betegsége, pszichiátriai kezelés, a gyermeki személyiségben rejlő okok, rokkantsága, váltakozó párkapcsolatok, megromlott családi kapcsolatok,)

Megfogalmazza konkrétan a tennivalókat és intézkedéseket tervez:

- Megpróbál meggyőzéssel változtatni a szülők életvitelén; fogadóórák... stb.
- Esetmegbeszélésre, családlátogatásra, fogadóórák szervezésére javaslatot tehet;
- Súlyos esetekben javaslatot tesz alkohol, vagy kábítószer elvonó kezelésekre;
- Családlátogatásra megy a csoportos óvónővel, családterapeutával;
- Ha szükséges, felveszi a kapcsolatot a gyámhatósággal, gyermekjóléti szolgálattal, védőnővel, gyermekorvossal.
- Javaslatot tesz karitatív szervezeteknél a rászorulókat támogatására, ezt szervezheti, lebonyolíthatja. (Karitás)
- Legvégső esetben javaslatot tesz állami gondoskodásba vételről.
- Szükség esetén, (súlyos helyzetben) szupervízió szervezését kérheti.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a HHH gyermekek sorsát, ezekről feljegyzéseket készít.

Végzett munkájáról rendszeresen beszámol a nevelőtestület előtt.

Az óvodavezető irányítja és ellenőrzi az óvodában folyó gyermekvédelmi munkát. Feladata az *esélyegyenlőség biztosítása - a gyermek mindenek felett álló érdekének* érvényesítése. Irányítja a gyermek és - ifjúságvédelmi feladatok megszervezését ellátását. Tervezi és szervezi a gyermekvédelmi felelősök továbbképzését. Gondoskodik a gyermekek adatvédelméről. Írásban tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi felelős személyéről, a családsegítő személyéről és elérhetőségeikről. Védi a gyermekek jogait, a sérelmükre elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén eljár a szakhatóságok felé. Az igazolatlan hiányzások esetén az eljárásrendnek megfelelően intézkedik. Segítségére van a szülőknek problémáik megoldásában. Veszélykerülő magatartásra felhívja mind a szülőket, mind a gyermekek figyelmét.

Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések:

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket az *óvoda esélyegyenlőségi terve* foglalja magába, mely a *gyermekvédelmi tervhez* kapcsolódik.

Óvodánknak, mint nevelési intézménynek kiemelt feladata az egyenlő bánásmód elvének megvalósítása és a z esélyegyenlőség biztosítása. Fokozott figyelmet szentelünk a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek ellátására.

Intézményünkben fontosnak tartjuk:

- a társadalmi szolidaritás kialakítását,
- a megkülönböztetés tilalmát,
- az emberi méltóság tiszteletben tartását,
- és az egyenlő bánásmód elvét.

Inklúzió, integráció

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása, fogadása: /fogalmak pontosítása/

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

- ▶ a) *különleges bánásmódot igénylő gyermek:*
- ▶ aa) sajátos nevelési igényű gyermek,
- ▶ ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek,
- ▶ ac) kiemelten tehetséges gyermek,
- ▶ b) *a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek,*

Óvodánk alapító okiratában nem szerepel SNI ellátásra jogosultság

BTM-es gyermekeket viszont ellátunk és igyekszünk a számukra szükséges fejlesztéseket biztosítani.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a **szakértői bizottság szakértői véleménye** alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

A btm-es gyermekek ellátásában segítségünkre van a fejlesztő pedagógus – aki megfelelő fejlesztésben részesíti a gyermeket, óvodapedagógusaink fejlesztő munkáját segíti és irányítja.

- Kiemelten tehetséges gyermek:

A kiemelten tehetséges gyermekek, gondozása

- korai tehetség-felismerés, tehetségazonosítás, amelynek során a tehetség életkori megjelenését figyelembe kell venni,
- a tehetséges gyermek személyiségfejlődésének támogatása,
- csoport szervezése és vezetése a tehetséges gyermekek részére,
- tanácsadás, támogatás a szülőnek,
- konzultáció a pedagógus részére,
- speciális tehetségprogramban való részvételre javaslat adása,

Logopédiai ellátás

- Az Nkt. 18. § (2) bekezdés e) pontja szerinti logopédiai ellátás feladata a beszédindítás, a hang- beszéd- és nyelvfejlődési elmaradás, a beszédhibák és a nyelvi-kommunikációs zavarok javítása, a diszlexia, a diszortográfia, a diszgráfia, a diszkalkulia kialakulásának megelőzése a beszéd technikai és tartalmi fejlesztését szolgáló logopédiai terápiás foglalkozáson.
- A logopédiai ellátás keretében el kell végezni az óvodai nevelésben részt vevő, ötödik életévüket betöltött gyermekek beszéd- és nyelvi fejlettségének alapvizsgálatát, szűrését, és ennek eredménye alapján szükség szerint a gyermek további pedagógiai, pszichológiai, orvosi vizsgálatának kezdeményezését.

Részletes logopédiai diagnosztikai vizsgálat és logopédiai vizsgálati vélemény alapján kell a gyermek további logopédiai ellátását megszervezni, ha az alapvizsgálat, szűrés eredményei alapján ez szükséges.

2017-től a korai logopédiai szűrés is bevezetésre kerül a 3. életévüket 2017-ben betöltő gyermekek esetében. Cél a nyelvi fejlettségét felmérése és a korai logopédiai fejlesztés elkezdése.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítése.

Nagyon kis létszámban fordul elő óvodánkban 3H-s gyermek. Beóvodázásuk 3 éves kortól nagyon fontos. Megkülönböztetett figyelemmel figyelnek az óvodapedagógusok az ő jelenlétükre. Rendszeresen járjanak óvodába, ne legyen igazolatlan hiányzásuk. Kiemelt figyelemmel követik a személyiségfejlődésüket is, hogy a hátrányokat óvodai nevelésünk során csökkenteni tudjuk. Igen nagy jelentősége van a szülőkkel történő együttműködésnek, mely a kölcsönös tisztelet és segíteni akarás alapján valósítható meg.

Gyermekeink szociokulturális háttere nagyon kedvező. Általánosságban nagyon jó környezetből járnak hozzánk gyermekek. Szeretetteljes, biztonságos, az egyéni különbözőségeket toleráló légkörben, ésszerű, ámde szükséges korlátokkal minden gyermeknek esélyt adunk saját erősségeik felismerésére, és fejlesztésére. Elfogadjuk, és tiszteletben tartjuk a gyermekek egyéniségét és egymás kölcsönös elfogadására neveljük őket is.

Az óvodapedagógus feladatai:

A gyermeki személyiség sokoldalú fejlődésének megalapozása, a szociális képességek fejlesztése, - kommunikációs képességek fejlesztése, közösségi léte, együttműködési képességre nevelés. Segítő nevelői magatartás megtapasztaltatásával, valamint a mozgásos és a különböző versenyjátékok gyakorlása során a szociális viselkedést, és a személyiség szociális fejlődését segítjük elő az egészséges és kulturált személyiség fejlesztése érdekében.

- Mozgás és élményszükséglet, az egészséges életmódra nevelés, a konfliktusok kezelésére történő nevelés kapcsán. A szuverenitás - önállóság kialakítása, mint az önállósulási és öntevékenységi vágy, - a reális, a képességeket is figyelembe vevő teljesítményértékelés eredményeként az önértékelés fejlesztése, mint az önbizalom és az önbecsülés.

- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányos elosztása a csoportokban (igazolatlan hiányzások minimalizálása, megszüntetése)

- A szókinccs, nyelvi kifejező készség, beszédértés, beszéd észlelés fejlődésének elősegítése.

- Az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés.

- Egészségtudat kialakítása, táplálkozás.

- Korszerű óvodapedagógiai módszerek alkalmazása.

-A gyermekek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, - differenciálás, - kooperatív tanulási technikák, - mozgás- zene felhasználása, - szülőkkel való partneri együttműködés módszereinek alkalmazása.

-A gyermekek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség esetén szakorvosi vizsgálat kezdeményezése.

-A szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés, - egyetlen rászoruló gyermek se szenvedjen hátrányt...

- A tanulási képességek megalapozása, a tanulás és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése, - megoldási késztetés, monotónia tűrés, figyelemkoncentráció, - az alkotásvágy szükséges szintjének kialakítása, sajátos nevelési igényűvé minősítéssel kapcsolatos felvilágosítás, tanácsadás.

- Elégedettség mérés abban a három általános iskolákban, ahol az adott évben a legtöbb óvodásunk iskolába lép. Bemutató foglalkozás során, volt óvodásaink látogatása.

- Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel./ A gyermekek egyénre szabott befogadásának biztosítása, eleinte rendszeres napi, vagy heti tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, később félévente az egyéni fejlesztési napló bejegyzéseinek megbeszélése, a gyermekek alkotásainak megmutatása. Szükség szerint a gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése./

Migráns gyermekek interkulturális nevelése. Migráns gyermek az a gyermek, aki, valamint akinek a családja, nem magyar állampolgár és tanulás, munkavállalás céljából tartózkodik Magyarországon, illetve menekült státuszú. Mivel óvodánk nem kötelező körzeti feladatokat ellátó intézmény, a gyermek *befogadásának feltétele a katolikus keresztény vallás iránti nyitottság és elfogadás. Alapelvünk: a migráns gyermekek a magyar gyermekekkel azonos feltételek mellett vehetik igénybe az óvodai ellátást.* Az egyéni bánásmód elvét az ő nevelésük során is érvényesítjük. Az emberi méltóság elismerése és tiszteletben tartása, minden migráns gyermeket megillet. Befogadásuk kapcsán az interkulturális neveléséből adódó feladataink: felvenni a kapcsolatot a szülővel, megismerni a családot, gyermeket, kultúrájukkal, nemzetiségükkel kapcsolatos információkat. megismerni. Az érkező gyermeket szeretettel fogadjuk, és arra neveljük a gyermektársakat, hogy a más kultúrából érkezőket, nagy empátiás készséggel befogadják. Az óvodapedagógus legfontosabb feladata: megnyugtatni a gyermeket és érzelmi biztonságot teremteni. Az eltérő nyelv, más bőrszín, a távoli népek szokásai, viselkedéskultúrájuk elfogadtatása, értéként való bemutatása, fontos feladatunk a többi gyermek számára. – Mindezt persze tevékenységekbe ágyazva, játékkal, mesével, verssel, ének-zene, tánc segítségével, fokozatosan éri el az óvónő. Ha a család szociálisan is rászorult, akkor minden lehetséges segítséget mozgósítunk. (Szülőtársak segítsége, ill. Karitás)

3.1.17. Óvodánk speciális szolgáltatásai

Az SZMK szervezésében a gyermekeknek lehetőségük van két hetes vízhez szoktató „úszótanfolyamokon” részt venni.

Feltétel: Az SZMK megszervezi a tanfolyamot, fizetik az úszóedző tiszteletdíját és a medencebérlet költségeit. Az óvoda vállalja, hogy ha a gyermekcsoport 85-90%-a jelentkezik az úszótanfolyamra, a gyermekcsoport kíséretét, medencén kívüli felügyeletét és a gondozási teendőket a munkatársakkal ellátja.

Felekezeti hitoktatásra a Törvény által előírt feltételekkel a történelmi egyházaknak lehetőségük van. Feltétel; beiratkozásnál a szülők jelezzék felekezeti hovatartozásukat.

A szolgáltatás természetesen ingyenes.

4. Záró rendelkezések

4.1. Záradékok

Érvényesség

A Pedagógiai Programot a fenntartó hagyja jóvá, és az a jóváhagyással válik érvényessé.

A hatálybelépés napja az Pedagógiai Program fenntartói jóváhagyásának napja. Amennyiben az Pedagógiai Program felterjesztésére válasz nem érkezik, a hatálybelépés napja a felterjesztést követő 30. nap utáni első napja.

Hatálybalépés

Jelen pedagógiai program 2019. szeptember 1-vel lép életbe.

Az Pedagógiai Program hatálybalépésével érvényét veszti az intézmény eddig hatályos jóváhagyott Pedagógiai Programja.

A Pedagógiai Programban foglaltak megtartása az intézmény valamennyi alkalmazottjára kötelező, megszegése fegyelmi felelősséggel jár.

Felülvizsgálat

A Pedagógiai Program felülvizsgálatát elrendelheti a fenntartó, kezdeményezheti az EKIF Főigazgatója.

A Pedagógiai Program felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi az intézmény nevelőtestülete, a diákönkormányzat, a szülői szervezet. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az intézményvezetőhöz kell betérjeszteni. A Pedagógiai Program módosítási eljárása megegyezik megalkotásának szabályaival.

A Pedagógiai Program nyilvánossága:

Jelen Pedagógiai Program megtekinthető

- a székhely intézmény könyvtárában
- az intézmény titkárságán
- az intézmény honlapján

A SZKKIO Pedagógiai Programját a szakalkalmazotti értekezlet megtartott határozatképes ülésén elfogadta.

4.2. Legitimáció

Ezt a pedagógiai programot a Szent Kereszt Katolikus Általános Iskola és Óvoda nevelőtestülete 2019. augusztus 30-án tartott értekezletén elfogadta.

A nevelőtestület nevében:

Cegléd, 2019. augusztus 30.

Jedlicsekné Vágó Andrea

Balogh Boglárka

A Szent Kereszt Katolikus Általános Iskola és Óvoda igazgatója, a Pedagógiai Programot jóváhagyom.

Cegléd, 2019. augusztus 30.

igazgató

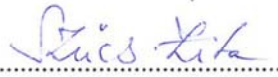
A Szent Kereszt Katolikus Általános Iskola és Óvoda fenntartója a Pedagógiai Programot jóváhagyom.

Vác, 2019. augusztus 30.

Dr. Csáky Tibor
EKIF főigazgató

A Szent Kereszt Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját az intézmény diákönkormányzata **Cegléd, 2019. szeptember 14.** napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Szűcs Zita
diákönkormányzat vezetője

A Szent Kereszt Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját az intézmény Szülői Szervezete **2019. szeptember 24.** napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a Szülői Szervezet véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

szülői szervezet képviselője

A fentiek értelmében a pedagógiai program rendelkezései 2019. szeptember 01-jétől hatályba lépnek.

Cegléd, 2019. szeptember 01.

igazgató

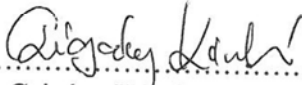
89/1/2019 IKT.SZÁM

LEGITIMÁCIÓ

AZ SZKKIÓ PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSÁHOZ

Az SZKKIÓ Magyarok Nagyasszonya Katolikus Tagóvoda nevelőtestülete a mai napon az SZKKIÓ pedagógiai programjának módosítását elfogadta és azt az intézmény Igazgatójának és az Egyházi Fenntartónak elfogadásra javasolja.

Cegléd, 2019.08.30.

.....
Czigány Károlyné mk. vezető
SZKKIÓ Magyarok Nagyasszonya Katolikus Tagóvoda
nevelőtestülete képviselőjében

87/1/2019

LEGITIMÁCIÓ

AZ SZKKIÓ PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSÁHOZ

A szülők képviselete /SZK/ nevében nyilatkozom, hogy az SZKKIÓ pedagógiai programjának módosítását megismertük, jónak tartjuk és azt az intézmény Igazgatójának és az Egyházi Fenntartónak elfogadásra javasoljuk.

Cegléd, 2019.08.29.

.....
Szilágyiné Bezzeg Annamária
SZKKIÓ Magyarok Nagyasszonya Katolikus Tagóvoda
szülői képviseletének elnöke

5. MELLÉKLETEK

5.1 I. számú melléklet A szöveges értékelés kifejezéseinek táblázata

Az itt látható táblázat tájékoztató jellegű, az alkalmazott szövegek ettől kis mértékben eltérhetnek. A pontos szövegeket az alsós munkaközösségek éves munkatervei tartalmazzák.

5.1.1. Az 1. osztályos tanulók első félévi eredményeinek szöveges értékelése

Magyar nyelv és irodalom

Magyar olvasás

Betűfelismerés	Minden tanult betűt felismer	Egy-két betű felismerésénél téveszt	Segítséggel ismeri fel a betűket	Nem ismeri fel a betűket
Hangos olvasás	Jól érthető, meggyőző, megfelelő tempó	Érthető, kevés hiba	Több hibával, nehezen olvas	Nem tud összeolvasni
Szövegértés (szavak, mondatok)	Elolvassa és megéri a mondatokat, szavakat	Mondatok, szavak jelentését megéri, néha bizonytalan	Mondatok, szavak jelentését tanítói irányítással képes megérteni	Önálló szövegértésre nem képes

Magyar írás

Íráskép, füzetkép	Szabályos, szép, tetszetős	Eléggé tetszetős, rendezett	Nem tetszetős, egyenetlen betűk, kissé rendezetlen	Változó, maszatos, kusza, rendezetlen
Másolás	Hibátlan, 1-2 hiba	Néhány hibát vét	Több hibát vét	Sokat hibázik
Tollbamondás	Hibátlan, 1-2 hiba	Néhány hibát vét	Több hibát vét	Sokat hibázik
Munkatempója	Lendületes	Megfelelő	Változó	Lassú

Matematika

Számfogalom /számok nagyságviszonyai, számszomszédok, sorozatok/	Kialakult, biztos	Kialakult, de néha téveszt	Bizonytalan	Még kialakulatlan
Műveletek	Önálló, hibátlan/ 1-2 hiba	Önálló, kevés/több hiba	Segítséggel is sok hiba	Sok segítséggel, gyengén teljesít

Környezetismeret

Tájékozódás a tanult ismeretekben	Biztos, ismereteit megbízhatóan fel tudja idézni	Megfelelő, ismereteit többnyire pontosan idézi fel	Bizonytalan, pontatlan, gyakran hibázik	Nehézkes, tudása hiányos, csak segítséggel képes az ismeretek felidézésére
-----------------------------------	---	---	--	---

Ének

Dallami, ritmikai elemek	Tetszetős ének, pontos ritmus	A dallam többnyire jó, ritmust ritkán téveszt	A dallamot és a ritmust is segítséggel követi	A dallam- és a ritmuskövetésben is gyakran téveszt
--------------------------	--------------------------------------	--	--	---

Rajz- és vizuális kultúra

Ábrázolás, képi megjelenítés	Esztétikus, ügyesen, kifejezően ábrázol	Megfelelően ábrázol	Ábrázolása elfogadható	Kidolgozatlan, ábrázolása lassan fejlődő
------------------------------	--	----------------------------	-------------------------------	---

Technika és életvitel

Eszközhasználat	Biztonságosan, helyesen használja	Megfelelő használatra törekszik	Bizonytalanul használja	Nehézkes, sok segítségre szorul
Munkadarabjai	Pontosak, gondosan készítették, tiszták	Kicsit pontatlanok	Pontatlanok	Maszatosak, rendezetlenek

Testnevelés

Feladatok végzése	Ügyes, példás, kitartó/kevésbé kitartó, fegyelmezett / fegyelme fejlődő / fegyelmezetlen	Igyekvő, kitartó / kevésbé kitartó, fegyelmezett / fegyelme fejlődő / fegyelmezetlen	Bizonytalan, elfogadható, fegyelmezett / fegyelme fejlődő / fegyelmezetlen	Kialakulatlan, fegyelmezett / fegyelme fejlődő / fegyelmezetlen
Játéktevékenység	Aktív	Szívesen vesz részt	Elfogadható	Nem szívesen vesz részt, visszahúzódó
Szabálytartás	Kiváló, sportszerű	Szabálykövető	Elfogadható	Bizonytalan, nem követi a szabályokat
Terhelhetőség	Kiváló	Jó	Megfelelő	Alig terhelhető

Néptánc

Mozgása zenére	Harmonikus	Rendezett	Megfelelő	Átlagos
Ritmusemlékezete	Kiváló	Jó	Kevés hibát vét	Elfogadható

Énekes játékokban	Szívesen vesz részt	Magabiztosan vesz részt	Figyelmesen vesz részt	Részt vesz
-------------------	----------------------------	--------------------------------	-------------------------------	-------------------

Hittan / Római katolikus, Református, Evangélikus/

A tanult vallásbeli ismereteket	Jól elsajátította	Megfelelő szinten tudja	A tanult vallásbeli ismeretek megszerzésében sok biztatásra szorul
--	-------------------	-------------------------	--

Angol vagy német nyelv

Szóbeli teljesítménye	Kiemelkedő, az órán aktívan dolgozik	Jó, az órán aktívan dolgozik / az órán kevésbé aktív	Átlagos, az órán kevésbé aktív	Gyenge, az órán nem aktív
------------------------------	--------------------------------------	--	--------------------------------	---------------------------

5.1.2. Az 1. osztályos tanulók év végi eredményeinek szöveges értékelése

Magyar nyelv és irodalom

Magyar olvasás

Hangos olvasás	Folyamatos, kifejező, hibátlan	Megfelelő, kevés hiba	Több hibával, nehezen olvas	Betűzgető, gyakran téveszt, fejlesztendő
Szövegértés	Kiemelkedő, pontos	Megfelelő, kevés hibát ejt	Bizonytalan, nem átgondolt, sok hibát ejt	Segítséggel tudja megoldani, fejlesztendő

Magyar írás

Íráskép, füzetkép	Szabályos, szép, tetszetős	Időnként eltér a szabályostól, eléggé tetszetős, rendezett	Gyakran eltér a szabályostól, olvasható, de nem tetszetős	Szabálytalan, nehezen olvasható, rendezetlen, fejlesztendő
Másolás	Hibátlan, 1-2 hiba	Néhány hibát vét	Több hibát vét	Figyelmetlenül, sok hibával ír, fejlesztendő
Tollbamondás	Hibátlan, 1-2 hiba	Néhány hibát vét	Több hibát vét	Sokat hibázik, fejlesztendő
Írástempó	Lendületes	Megfelelő	Kicsit lassú	Nagyon lassú, fejlesztendő

Matematika

Számfogalom 20-ig	Kialakult, biztos	Kialakult, de néha téveszt	Bizonytalan, segítséggel is sok hiba	Sok segítséggel gyengén teljesít, fejlesztendő
Műveletvégzés 20-as számkörben	Gyors, önálló, hibátlan/ 1-2 hiba	Megfelelő, önálló, kevés/több hiba	Lassú, gyakran hibázik	Sok segítséggel, gyengén teljesít, fejlesztendő
Nyitott mondatok, szöveges feladatok megoldása	Követi a tanult megoldási sorrendet, önálló, hibátlan /1-2 hiba	Képes a feladatok megértésére, kis segítséggel megoldja	A megoldás lépéseit ismeri, de önállóan még nem alkalmazza	Önállóan nem tudja megoldani, fejlesztendő

Környezetismeret

Tájékozódás a tanult ismeretekben	Biztos, ismereteit megbízhatóan fel tudja idézni	Megfelelő, ismereteit többnyire pontosan idézi fel	Bizonytalan, pontatlan, gyakran hibázik	Nehézkes, tudása hiányos, csak segítséggel képes az ismeretek felidézésére
-----------------------------------	---	---	--	---

Ének

Dallami, ritmikai elemek	Tetszetős ének, pontos ritmus	A dallam többnyire jó, ritmust ritkán téveszt	A dallamot és a ritmust is segítséggel követi	A dallam- és a ritmuskövetésben is gyakran téveszt
--------------------------	--------------------------------------	--	--	---

Rajz- és vizuális kultúra

Ábrázolás, képi megjelenítés	Esztétikus, ügyesen, kifejezően ábrázol	Megfelelően ábrázol	Ábrázolása elfogadható	Kidolgozatlan, ábrázolása lassan fejlődő
------------------------------	--	----------------------------	-------------------------------	---

Technika és életvitel

Eszközhasználat	Biztonságosan, helyesen használja	Megfelelő használatra törekszik	Bizonytalanul használja	Nehézkes, sok segítségre szorul
Munkadarabjai	Pontosak, gondosan készítették, tiszták	Kicsit pontatlanok	Pontatlanok	Maszatosak, rendezetlenek

Testnevelés

Feladatok végzése	Ügyes, példás, kitartó/kevésbé	Igyekvő, kitartó / kevésbé kitartó,	Bizonytalan, elfogadható,	Kialakulatlan, fegyelmezett /
--------------------------	--------------------------------	-------------------------------------	---------------------------	-------------------------------

	kitartó, fegyelmezett / fe- gyelme fejlődő / fegyelmezetlen	fegyelmezett / fegyelme fejlődő / fegyelmezetlen	fegyelmezett / fegyelme fejlődő / fegyelmezetlen	fegyelme fejlődő / fegyelmezetlen
Játéktevékeny- ség	Aktív	Szívesen vesz rész	Elfogadható	Nem szívesen vesz részt, visszahúzódó
Szabálytartás	Kiváló, sportszerű	Szabálykövető	Elfogadható	Bizonytalan, nem követi a szabályokat
Terhelhetőség	Kiváló	Jó	Megfelelő	Alig terhelhető

Néptánc

Mozgása zenére	Harmonikus	Rendezett	Megfelelő	Átlagos
Ritmusemlékezete	Kiváló	Jó	Kevés hibát vét	Elfogadható
Énekes játékokban	Szívesen vesz rész	Magabiztosan vesz részt	Figyelmesen vesz rész	Rész vesz

Hittan

A tanult vallásbeli ismereteket	Jól elsajátította	Megfelelő szinten tudja	A tanult vallásbeli ismeretek megszerzésében sok biztatásra szorul
--	-------------------	-------------------------	--

Angol vagy német nyelv

Szóbeli teljesítménye	Kiemelkedő, az órán aktívan dolgozik	Jó, az órán aktívan dolgozik / az órán kevésbé aktív	Átlagos, az órán kevésbé aktív	Gyenge, az órán nem aktív
----------------------------------	--	--	-----------------------------------	------------------------------

5.1.3. A 2. osztályos tanulók első félévi eredményeinek szöveges értékelése

Magyar nyelv és irodalom

Magyar olvasás

Hangos olvasás	Folyamatos, gyors, kifejező, hibátlan	Szóképes, megfelelő, kevés hiba	Szótagoló, lassú, akadozó, sok hiba	Betűzgető, gyakran téveszt, fejlesztendő
Szövegértés	Magabiztos, pontos	Megfelelő, kevés hibát ejt	Bizonytalan, nem átgondolt, sok hiba	Segítséggel tudja megoldani, fejlesztendő

Magyar írás

Íráskép, füzetkép	Szabályos, szép	Egyéni, rendezett	Olvasható, de nem tetszetős, gyakran eltér a szabályostól	Rendezetlen, nehezen olvasható, fejlesztendő
Másolás	Hibátlan / 1-2 hibát vét	Kevés hiba	Sok hiba	Figyelmetlenül, sok hibával ír, fejlesztendő
Tollbamondás	Hibátlan / 1-2 hibát vét	Kevés hiba	Gyakran hibázik	Nagyon bizonytalan, fejlesztendő
Nyelvtani ismeretek	Pontosan alkalmazza	Kevés hibával alkalmazza	Bizonytalan, sok hibával alkalmazza	Nem tudja, így alkalmazni sem tudja, fejlesztendő

Matematika

Számfogalom 100-ig	Kialakult, biztos	Kialakult, de néha téved	Bizonytalan	Még kialakulatlan
Műveletvégzés 100-as számkörben	Gyors, pontos, önálló	Megfelelő, kevés hiba, önálló	Lassú, gyakran hibázik, eszköz segítségével dolgozik	Egyelőre csak segítséggel tud dolgozni, fejlesztendő
Szöveges feladatok megoldása, nyitott mondatok	Követi a tanult megoldási sorrendet, önálló	Képes a feladatok megértésére, kis segítséggel megoldja	A megoldás lépéseit ismeri, de önállóan még nem alkalmazza	Önállóan nem tudja megoldani, fejlesztendő

Környezetismeret

Tájékozódása az eddig tanult ismeretekben	Biztos, ismereteit megbízhatóan fel tudja idézni	Megfelelő, ismereteit többnyire pontosan idézi fel	Tudása bizonytalan, pontatlan, gyakran hibázik	Nehézkes, tudása hiányos, csak segítséggel képes az ismeretek felidézésére
--	--	--	--	--

Ének - zene

Dallami, ritmikai elemek	Tetszetős ének, pontos ritmus	A dallam többnyire jó, ritmust ritkán téveszt	A dallamot és a ritmust is segítséggel követi	A dallam-és a ritmuskövetésben is gyakran téveszt
---------------------------------	-------------------------------	---	---	---

Rajz és vizuális kultúra

Ábrázolás – képi megjelenítés	Esztétikus, ügyesen, kifejezően ábrázol	Megfelelően ábrázol	Ábrázolása elfogadható	Kidolgozatlan, ábrázolása lassan fejlődő
--------------------------------------	---	---------------------	------------------------	--

Technika és életvitel

Eszközhazsnálat	Biztonságosan, helyesen használja	Megfelelő használatra törekszik	Bizonytalanul használja	Nehézkes, segítségre szorul
Munkadarabjai	Tiszták, pontosak, szépek	Kicsit pontatlanok	Elnagyoltak, pontatlanok	Maszatosak, rendezetlenek

Testnevelés

Feladatok végzése	Ügyes, példás, kitartó / kevésbé kitartó, fegyelmezett / fegyelme fejlődő / fegyelmezetlen	Igyekvő, kitartó / kevésbé kitartó, fegyelmezett / fegyelme fejlődő / fegyelmezetlen	Bizonytalan, elfogadható, fegyelmezett / fegyelme fejlődő / fegyelmezetlen	Kialakulatlan, fegyelmezett/ fegyelme fejlődő / fegyelmezetlen
Játéktevékenység	Aktív	Szívesen vesz részt	Elfogadható	Nem szívesen vesz részt, visszahúzódo
Szabálytartás	Kiváló, sportszerű	Szabálykövető	Elfogadható	Bizonytalan, nem követi a szabályokat
Terhelhetőség	Kiváló	Jó	Megfelelő	Alig terhelhető

Néptánc

Mozgáskoordináció	Harmonikus	Megfelelő	Fejlődő	
Szabályokat	Alkalmazza	Betartja	Nem tartja be	
Táncban	Szívesen vesz részt	Aktívan vesz részt	Segítséggel vesz részt	Nem vesz részt

Hittan /Római katolikus, Református, Evangélikus/

A tanult vallásbeli ismereteket	Jól elsajátította	Megfelelő szinten tudja	A tanult vallásbeli ismeretek megszerzésében sok biztatásra szorul
--	-------------------	-------------------------	--

Angol vagy német nyelv

Szóbeli teljesítménye	Kiemelkedő	Jó	Átlagos	Gyenge
------------------------------	------------	----	---------	--------

Órai munkában	Aktívan dolgozik	Kevésbé aktív	Nem aktív	
Írásmunkái, írásképe	<i>írásmunkái pontosak</i>	<i>írásban több hibát ejt</i>	<i>írásban sok hibát ejt</i>	

Óratervi táblák 2016. szeptembertől kimenő rendszerben

Idegen nyelvi tagozat, amely angol vagy német nyelvvel valósul meg. (An, Ne)

ált_isk_német	1	2	3	4	5	6	7	8
Kötelező óratervi óraszám	20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25
Összesen	23,0 óra	25,0 óra	24,0 óra	26,5 óra	28,0 óra	28,0 óra	30,0 óra	30,0 óra
Törvényi maximum	24,0 óra	25,0 óra	24,0 óra	26,5 óra	28,0 óra	28,0 óra	31,5 óra	31,0 óra
biológia (biológia)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1,5 óra	1,5 óra
egészségtan (egyéb)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,5 óra	0,0 óra	0,0 óra
éneke-zene (éneke-zene)	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra
fizika (fizika)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1,5 óra	1,5 óra
földrajz (földrajz)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1,5 óra	1,5 óra
hittelem (hittelem és erkölcszem)	1 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott
hon- és népismeret (hon- és népismeret)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1,0 óra	0,0 óra	0,0 óra
informatika (informatika)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1 óra bontott	1 óra bontott	1 óra bontott	1 óra bontott
kémia (kémia)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1,5 óra	1,5 óra
környezetismeret (környezetismeret)	1,0 óra	1,0 óra	1,5 óra	2,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra

magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom)	8,0 óra	8,0 óra	7,5 óra	7,5 óra	4,0 óra	4,0 óra	4,0 óra	4,0 óra
matematika (matematika)	4,0 óra	4,0 óra	3,5 óra	3,5 óra	4,0 óra	4,0 óra	3,5 óra	3,5 óra
médiaismeret (egyéb)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,5 óra
néptánc (egyéb)	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	0,5 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra
osztályfőnöki (egyéb)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	0,5 óra	0,5 óra
rajz (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,5 óra	1,5 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra
tánc és dráma (tánc és dráma)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,5 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra
technika és életvitel (technika)	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1 óra bontott	1 óra bontott
természetismeret (természetismeret)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	2,0 óra	2,0 óra	0,0 óra	0,0 óra
testnevelés (testnevelés)	4,0 óra	4,0 óra	3,0 óra	3,0 óra	3,0 óra	3,0 óra	3,0 óra	2,5 óra
történelem és állampolgári ismeretek (történelem)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	2,0 óra	2,0 óra	2,0 óra	2,0 óra
idegen nyelv	1 óra bontott	2 óra bontott	2,5 óra bontott	4 óra bontott	4,5 óra bontott	4,5 óra bontott	5 óra bontott	5 óra bontott

Normál tantervű osztály óraterve (No)

ált_isk_normál	1	2	3	4	5	6	7	8
Kötelező óratervi óraszám	20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25
Összesen	22,0 óra	23,0 óra	23,5 óra	26,0 óra	26,5 óra	27,0 óra	29,0 óra	29,5 óra
Törvényi maximum	24,0 óra	25,0 óra	25,0 óra	26,5 óra	28,0 óra	28,0 óra	31,5 óra	31,5 óra
biológia (biológia)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1,5 óra	1,5 óra
egészségtan (egyéb)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,5 óra	0,0 óra	0,0 óra
éneke-zene (éneke-zene)	1,0 óra	1,0 óra	1,5 óra	1,5 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra
fizika (fizika)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1,5 óra	1,5 óra
földrajz (földrajz)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1,5 óra	1,5 óra
hittelem (hittelem és erkölcsok)	1 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott
hon- és népismeret (hon- és népismeret)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1,0 óra	0,0 óra	0,0 óra
informatika (informatika)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1 óra bontott	1 óra bontott	1 óra bontott	1 óra bontott
kémia (kémia)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1,5 óra	1,5 óra
környezetismeret (környezetismeret)	1,0 óra	1,0 óra	1,5 óra	2,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra
magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom)	8,0 óra	8,0 óra	8,0 óra	7,5 óra	4,0 óra	4,0 óra	4,0 óra	4,0 óra
matematika (matematika)	4,0 óra	4,0 óra	4,0 óra	3,5 óra	4,0 óra	4,0 óra	4,0 óra	4,0 óra
médiakismeret (egyéb)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,5 óra

néptánc (egyéb)	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	0,5 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra
osztályfőnöki (egyéb)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra
rajz (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	1,0 óra	1,0 óra	1,5 óra	1,5 óra	1,5 óra	1,5 óra	1,0 óra	1,0 óra
tánc és dráma (tánc és dráma)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,5 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra
technika és életvitel (technika)	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra	1,0 óra bontott	1,0 óra bontott
természetismeret (természetismeret)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	2,0 óra	2,0 óra	0,0 óra	0,0 óra
testnevelés (testnevelés)	4,0 óra	4,0 óra	3,0 óra	3,0 óra	3,0 óra	3,0 óra	3,0 óra	3,0 óra
történelem és állampolgári ismeretek (történelem)	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	2,0 óra	2,0 óra	2,0 óra	2,0 óra
idegen nyelv	0,0 óra	0,0 óra	0,0 óra	3 óra bontott	3 óra bontott	3 óra bontott	3 óra bontott	3 óra bontott

A Magyar kultúra osztályok óraterve 2016-tól felmenő rendszerben

Magyar_kultúra_2016	1	2	3	4	5	6	7	8
Kötelező heti óratervi óraszám	25	26	27	27	30	29	33	33
Összesen	40	32	33	35	37	37	40	40
angol nyelv (angol nyelv)	1 óra	1 óra	2 óra	3 óra	5 óra	5 óra	5 óra	5 óra
biológia (biológia)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1,5 óra	1,5 óra
éneke-zene (éneke-zene)	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
fizika (fizika)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1,5 óra	1,5 óra
földünk és környezetünk (földrajz)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1,5 óra	1,5 óra
hon- és népismeret (hon- és népismeret)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1 óra	0 óra	0 óra
informatika (informatika)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1 óra bontott	1 óra bontott	1 óra bontott	1 óra bontott
kémia (kémia)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1,5 óra	1,5 óra
korrepetálás (egyéb)	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra
környezetismeret (környezetismeret)	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra
magyar irodalom (magyar nyelv és irodalom)	4 óra	4 óra	5 óra	5 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra
magyar nyelv (magyar nyelv és irodalom)	4 óra	4 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra
magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom) (törölt)	8 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra
matematika (matematika)	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra
német nyelv (német nyelv)	1 óra	1 óra	2 óra	3 óra	5 óra	5 óra	5 óra	5 óra
néptánc (egyéb)	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	0 óra	0 óra	0 óra
osztályfőnöki (egyéb)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
rajz- és vizuális kultúra (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
református hittan (hittan és erkölcsstan)	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra
római katolikus hittan (hittan és erkölcsstan)	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra

tánc és dráma (tánc és dráma)	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	0 óra	0 óra	0 óra
technika és életvitel (egyéb)	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra bontott	1 óra bontott
természetismeret (természetismeret)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	2 óra	2 óra	0 óra	0 óra
testnevelés és sport (testnevelés)	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra	5 óra	5 óra bontott	5 óra bontott
történelem és állampolgári ismeretek (történelem)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra

A Természetbúvár és informatika osztályok óraterve 2016-tól felmenő rendszerben

Természetbúvár_és_informatika_2016	1	2	3	4	5	6	7	8
Kötelező heti óratervi óraszám	25	26	27	27	30	29	33	33
Összesen	40	32	33	35	36	37	39	40
angol nyelv (angol nyelv)	1 óra	1 óra	2 óra	3 óra	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra
biológia (biológia)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1,5 óra	1,5 óra
egészségtan (egyéb)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1 óra	0 óra	0 óra
énekezen (énekezen)	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
fizika (fizika)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1,5 óra	2 óra
földünk és környezetünk (földrajz)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1,5 óra	2 óra
hon- és népismeret (hon- és népismeret)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1 óra	0 óra	0 óra
informatika (informatika)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1 óra bontott	1 óra bontott	1 óra bontott	1 óra bontott
kémia (kémia)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1,5 óra	1,5 óra
korrepetálás (egyéb)	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	2 óra bontott	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra
környezetismeret (környezetismeret)	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra
magyar irodalom (magyar nyelv és irodalom)	4 óra	4 óra	5 óra	5 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra
magyar nyelv (magyar nyelv és irodalom)	4 óra	4 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra
magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom) (törölt)	8 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra

matematika (matematika)	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra	5 óra	5 óra	5 óra	5 óra
német nyelv (német nyelv)	1 óra	1 óra	2 óra	3 óra	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra
néptánc (egyéb)	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	0 óra	0 óra	0 óra
osztályfőnöki (egyéb)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
rajz- és vizuális kultúra (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
református hittan (hittan és erkölcsstan)	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra
római katolikus hittan (hittan és erkölcsstan)	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra
tánc és dráma (tánc és dráma)	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	0 óra	0 óra	0 óra
technika és életvitel (egyéb)	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra bontott	1 óra bontott
természetismeret (természetismeret)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	2 óra	2 óra	0 óra	0 óra
testnevelés és sport (testnevelés)	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra	5 óra	5 óra bontott	5 óra bontott
történelem és állampolgári ismeretek (történelem)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra

A Gábor Áron Tagiskola óraterve (K jelű óraterv)

Kocsér (K)	1	2	3	4	5	6	7	8
Kötelező heti óratervi óraszám	20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25
Összesen	23	24	24	25,5	27,5	27,5	31	31
angol nyelv (angol nyelv)	0 óra	1 óra	2 óra	3 óra	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra
biológia (biológia)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1,5 óra	1,5 óra
egészségtan (egyéb)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0,5 óra	0 óra	0 óra
éneke-zene (éneke-zene)	1 óra	1,5 óra	1 óra	1 óra	0,5 óra	0,5 óra	1 óra	1 óra
fizika (fizika)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1,5 óra	1,5 óra
földrajz (földrajz)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1,5 óra	1,5 óra
hittelem (hittelem és erkölcsok)	1 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra
hon- és népismeret (hon- és népismeret)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0,5 óra	0,5 óra	0 óra	0 óra
informatika (informatika)	0 óra	0 óra	0,5 óra bontott	1 óra bontott	1 óra bontott	1 óra bontott	1 óra bontott	1 óra bontott
kémia (kémia)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1,5 óra	1,5 óra
környezetismeret (környezetismeret)	1 óra	1 óra	1,5 óra	1,5 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra
magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom)	9 óra	8,5 óra	7,5 óra	7,5 óra	5 óra	5 óra	4,5 óra	4,5 óra
matematika (matematika)	5,5 óra	5 óra	4,5 óra	4,5 óra	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra
médiaismeret (egyéb)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0,5 óra
modul (egyéb)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0,5 óra	0 óra

osztályfőnöki (egyéb)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
rajz (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	1,5 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1,5 óra	1 óra	1 óra	1 óra
tánc és dráma (tánc és dráma)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	0,5 óra	0,5 óra	0 óra	0 óra
technika és életvitel (technika)	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
természetismeret (természetismeret)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	2 óra	2 óra	0 óra	0 óra
testnevelés (testnevelés)	3 óra	3 óra	3 óra	3 óra	3 óra	3 óra	3 óra	3 óra
történelem és állampolgári ismeretek (történelem)	0 óra	0 óra	0 óra	0 óra	1,5 óra	1,5 óra	2 óra	2 óra

Óvodai napirend

3-4 évesek tevékenysége			4-5 évesek tevékenysége			6-7 évesek tevékenysége		
Időpont			Időpont			Időpont		
6.00-től 11.30-ig	Játék és szabadidős tevékenységek a csoportszobában vagy a szabadban /párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység/		Játék és szabadidős tevékenységek a csoportszobában vagy a szabadban /párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység/		Játék és szabadidős tevékenységek a csoportszobában vagy a szabadban /párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység/			
	Gondozási feladatok /tisztálkodás, étkezés, öltözés/		Gondozási feladatok /tisztálkodás, étkezés, öltözés/		Gondozási feladatok /tisztálkodás, étkezés, öltözés/			
	Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése		Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése		Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése			
	Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formában		Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formában		Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formában			
	Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás /teremben, tornateremben, vagy a szabadban/		Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás /teremben, tornateremben, vagy a szabadban/		Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás /teremben, tornateremben, vagy a szabadban/			
	Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységek a szabad levegőn		Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységek a szabad levegőn		Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységek a szabad levegőn			
	Tevékenységekben megvalósuló tanulás		Tevékenységekben megvalósuló tanulás		Tevékenységekben megvalósuló tanulás			
	Gondozási feladatok: tisztálkodás, öltözködés, étkezés/		Gondozási feladatok: tisztálkodás, öltözködés, étkezés/		Gondozási feladatok: tisztálkodás, öltözködés, étkezés/			
11.30-tól 15.20-ig	Gondozási feladatok /öltözködés, tisztálkodás, étkezés/		Gondozási feladatok /öltözködés, tisztálkodás, étkezés/		Gondozási feladatok /öltözködés, tisztálkodás, étkezés/			
	Pihenés		Pihenés		Pihenés			
15.20-től 17.00-ig	Gondozási feladatok /tisztálkodás, étkezés, öltözés/ Szabad játék, párhuzamosan is végezhető tevékenységek a szülők érkezéséig/		Gondozási feladatok /tisztálkodás, étkezés, öltözés/ Szabad játék, párhuzamosan is végezhető tevékenységek a szülők érkezéséig/		Gondozási feladatok /tisztálkodás, étkezés, öltözés/ Szabad játék, párhuzamosan is végezhető tevékenységek a szülők érkezéséig/			
								
								

Időpont	A nyári élet tevékenységei összevont csoportban	
6.00-tól 11.45-ig	Játék és szabadidős tevékenységek a csoportszobában vagy a szabadban /párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység/	
	Gondozási feladatok /tisztálkodás, étkezés, öltözés/	
	Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése	
	Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán formában	
	Mindennapos frissítő mozgás /teremben vagy a szabadban/	
	Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységek a szabad levegőn: napfürdő, légfürdő, vízfürdő	
	kötetlen tevékenységek: mesélés, verselés, néphagyomány éltetés, ének-zene, gyermektánc, rajzolás festés mintázás kézimunka,	
	Gondozási feladatok: tisztálkodás, öltözködés, étkezés/	
11.45-től 15.10-ig	Gondozási feladatok /öltözködés, tisztálkodás, étkezés/	
	Pihenés	
15.10-től 17.00-ig	Gondozási feladatok /tisztálkodás, étkezés, öltözés/ Szabad játék, párhuzamosan is végezhető tevékenységek a szülők érkezéséig/	
		
		